

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Gemeentefonds

Meicirculaire 2017

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

de gemeentebesturen, ter attentie van de raden en de
colleges van B&W

DGBW/ Bestuur en Financiën

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

circulaire

Datum

31 mei 2017

Kenmerk

2017-0000259468

Onderwerp	meicirculaire gemeentefonds 2017
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Juridische grondslag	
Relaties met andere circulaire's	decembercirculaire 2016 (2016-0000761830); septembercirculaire 2016 (2016-0000586096); meicirculaire 2016 (2016-0000307164)
Ingangsdatum	31 mei 2017
Geldig tot	1 juli 2018

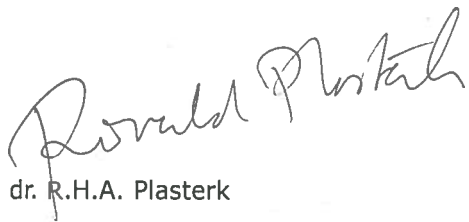
Voorwoord

Voor u ligt de meircirculaire gemeentefonds 2017. Deze circulaire informeert u in hoofdzaak over de gemeentefondsuitkeringen voor 2017 en verder, gebaseerd op de voorjaarsbesluitvorming van het Rijk. Vanwege de demissionaire status van het kabinet was sprake van een beleidsarm voorjaar.

De politiek-bestuurlijke zaken zijn in hoofdstuk 1 uitgelicht. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document. De latere hoofdstukken richten zich op de doelgroep van financieel specialisten.

Ik wens u bij al uw taken en verantwoordelijkheden veel succes.

Mede namens de staatssecretaris van Financiën,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk

Inhoudsopgave

1	Hoofdpunten	1
2	Algemene uitkering	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering	3
1.	<i>Accres</i>	4
2.	<i>Plafond BTW-compensatiefonds</i>	6
3.	<i>Lagere apparaatskosten</i>	7
4.	<i>Knelpunten verdeelproblematiek</i>	7
5.	<i>Technische correctie</i>	7
6.	<i>Groeiopgave Almere</i>	7
7.	<i>VNG-betalingen</i>	7
8.	<i>Waarderingskamer</i>	8
9.	<i>Beëindigen betalingen derden</i>	8
2.3	Verdeling mutaties algemene uitkering	9
2.4	Veranderingen in het verdeelstelsel	10
2.4.1	Inleiding	10
2.4.2	Maatstaf ozb: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven	10
2.4.3	Nieuwe clusterindeling gemeentefonds	11
2.4.4	Verdeelmaatstaven Waddengemeenten	12
2.5	Maatstaven, bedragen per eenheid, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen	12
3	Integratie-uitkering Sociaal domein	17
3.1	Inleiding	17
3.2	Omvang	17
3.3	Verdeling	20
4	Decentralisatie- en integratie-uitkeringen	23
4.1	Inleiding	23
4.2	Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen	23
1.	<i>Wmo</i>	25
2.	<i>Verhoogde asielinstroom – partieel effect</i>	26
3.	<i>Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie</i>	27
4.	<i>Gezond in de Stad</i>	27
5.	<i>Versterking gemeentelijke aanpak jihadisme</i>	28
6.	<i>Innovatieve aanpak energiebesparing</i>	28
7.	<i>Regionet</i>	29
8.	<i>Impuls klantprofielen</i>	29
9.	<i>Herstructurering Wsw Oost-Groningen</i>	29
10.	<i>Impuls grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling</i>	29
11.	<i>Voorzieningenniveau Eindhoven</i>	30

12.	<i>Economische zelfstandigheid</i>	30
13.	<i>Groeiopgave Almere</i>	30
14.	<i>LHBT-emancipatiebeleid</i>	30
15.	<i>Ondersteuning raadsman Loppersum</i>	31
16.	<i>City Deal</i>	31
17.	<i>Projectstimuleringsregeling Interreg V</i>	31
18.	<i>Bodemsanering</i>	32
19.	<i>Beter Benutten</i>	32
20.	<i>Pilot Nederlandse kernwaarden</i>	32
21.	<i>Pilot begeleiding kunstenaars</i>	32
22.	<i>Dialog Sinterklaasintocht</i>	32
23.	<i>Meetsysteem van Geluidsnet</i>	33
24.	<i>Erfgoed en ruimte</i>	33
25.	<i>Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches</i>	33
26.	<i>Nationaal Cultureel-Wetenschappelijk Instituut</i>	33
27.	<i>Knelpunten verdeelproblematiek</i>	33
28.	<i>Vrouwenopvang</i>	33
29.	<i>Bonus beschut werken</i>	34
5	Overige mededelingen	39
5.1	Inleiding	39
5.2	Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen	39
5.3	Macronorm OZB	40
5.4	Analyse gemeentebegrotingen	40
5.5	Redelijk peil 2018	40
5.6	Traject herziening financiële verhoudingen	40
5.7	Rechtmatigheidsverantwoording	41
5.8	Financiële kengetallen BBV	41
	Bijlagen	43
	Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2017	44
	Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2017 per cluster	46
	Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2018	49
	Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2018 per cluster	52
	Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2017-2022	55
	Bijlage 2.5.1 Aanvullende informatie uitkeringsfactor	56
	Bijlage 2.5.2 Volumina maatstaven 2017-2022	58
	Bijlage 2.5.3 Suppletie-uitkering Bommenregeling	59
	Bijlage 4.2-1 Integratie-uitkering Wmo	61
	Bijlage 4.2-2 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect	71
	Bijlage 4.2-3 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie	81
	Bijlage 4.2-4 Decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad	91

Bijlage 4.2-5 Decentralisatie-uitkering Versterking gemeentelijke aanpak jihadisme.....	94
Bijlage 4.2-6 Decentralisatie-uitkering Innovatieve aanpak energiebesparing	96
Bijlage 4.2-8 Decentralisatie-uitkering Impuls klantprofielen	98
Bijlage 4.2-10 Decentralisatie-uitkering Impuls grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling	100
Bijlage 4.2-12 Decentralisatie-uitkering Economische zelfstandigheid	102
Bijlage 4.2-14 Decentralisatie-uitkering LHBT-emancipatiebeleid.....	104
Bijlage 4.2-18 Decentralisatie-uitkering Bodemsanering	106
Bijlage 4.2-25 Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties.....	108
Bijlage 4.2-29 Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken	118
Bijlage 4.2.1 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang	121
Bijlage 4.2.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen.....	123
Bijlage 4.2.3 Decentralisatie-uitkering Vergunningverlening, toezicht en handhaving...	129
Bijlage 4.2.4 Decentralisatie-uitkering Tijdelijke voorziening bed, bad en brood	135
Bijlage 5.5.1 Redelijk peil 2018	137

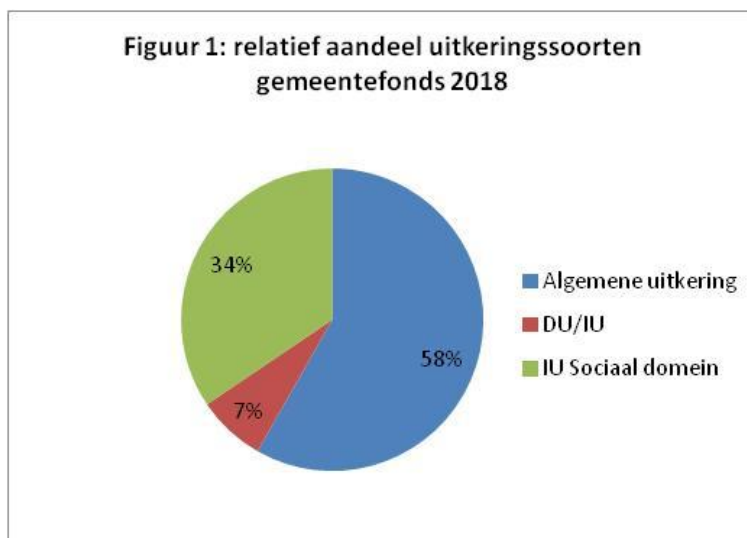

1 Hoofdpunten

Deze circulaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkeringen. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. De ontwikkeling ervan bepaalt daarom in belangrijke mate de financiële ruimte van gemeenten. Factoren als belastingopbrengsten, gemeentelijke rentelasten, dividendopbrengsten en grondexploitatie bepalen mede die financiële ruimte. Zij vallen echter buiten het bestek van deze circulaire.

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De circulaire bevat ook actuele informatie die op een later tijdstip in de rijksbegroting wordt verwerkt. De mededelingen zijn steeds onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het gemeentefonds kent: de algemene uitkering, de integratie-uitkering Sociaal domein en de decentralisatie- en (overige) integratie-uitkeringen. Figuur 1 laat voor het jaar 2018 het procentuele aandeel van de uitkeringen zien.

Algemene uitkering

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven (netto gecorrigeerde rijksuitgaven; NGRU). Volgens de normeringssystematiek (trap op trap af) hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van de algemene uitkering. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd. De Voorjaarsnota van het Rijk resulteert voor alle jaren – met uitzondering van 2020 - in een hoger accres dan in september 2016 werd voorzien. Daarnaast vindt in 2017 de afrekening plaats van het definitief vastgestelde accres 2016. Het accres 2016 komt eveneens hoger uit dan in de septembercirculaire 2016 werd

geraamd. Voor alle jaren van de meerjarenraming is op dit moment sprake van een positief accres.

Verder informeert deze circulaire over de definitieve afrekening van het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) over 2016. Ten opzichte van de septembercirculaire 2016 is sprake van een neerwaartse bijstelling. Identiek aan de werkwijze bij het accres vindt de definitieve afrekening over 2016 plaats in 2017.

Omdat vanaf 2018 geen sprake meer is van rechtstreekse betalingen uit het gemeentefonds aan derden (waaronder de VNG), worden bestaande reserveringen met ingang van dat jaar ongedaan gemaakt. De middelen worden toegevoegd aan de algemene uitkering.

Om gezamenlijke gemeentelijke activiteiten in de toekomst financieel te kunnen blijven faciliteren, is de VNG namens gemeenten voornemens een Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering in het leven te roepen. Besluitvorming hierover vindt plaats op de Algemene Ledenvergadering van de VNG op 14 juni 2017.

Integratie-uitkering Sociaal domein

- De voorgenomen overheveling per 2018 van de integratie-uitkering Sociaal domein naar de algemene uitkering is uitgesteld. Het Rijk heeft ingestemd met het verzoek van de VNG om eerst afspraken te maken over de structurele indexering van de betreffende budgetten. Besluitvorming daarover is aan een nieuw kabinet, zodat overheveling naar verwachting niet eerder dan met ingang van 2019 kan plaatsvinden.
- De circulaire bevat informatie over wijzigingen in de budgetten voor de integratie-uitkering Sociaal domein. De gevolgen voor de macrobedragen zijn opgenomen in hoofdstuk 3. Het betreft onder meer de uitkomst van de bestuurlijke overleggen die het ministerie van VWS en de VNG op 11 en 18 mei 2017 over diverse onderwerpen hebben gevoerd.
- Zoals aangekondigd in de verzamelbrief voor gemeenten en de septembercirculaire 2016 is met de VNG afgesproken om met ingang van 2017 de verdeling van de Wsw-middelen te baseren op het kenmerk "betalende gemeente" in plaats van op het kenmerk "woongemeente". Hierdoor is het uitgangspunt voor de verdeling de gemeente waar een Wsw-er een dienstverband heeft in plaats van de woonplaats.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

De circulaire bevat voor uitkeringsjaar 2017 en verder een aantal wijzigingen in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Het gaat zowel om de aanpassing van bestaande als om nieuwe uitkeringen. In hoofdstuk 4 is een compleet overzicht opgenomen.

2 Algemene uitkering

2.1 Inleiding

Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de gemeenten via maatstaven, zoals het inwonertal en de oppervlakte van een gemeente, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor. Die drie zijn aan wijzigingen onderhevig. Dit hoofdstuk geeft de informatie over de aanleiding voor die wijzigingen en over de uitwerking ervan. In paragraaf 2.2 worden de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering behandeld en in paragraaf 2.3 worden de consequenties daarvan voor de verdeling aangegeven. In paragraaf 2.4 volgen mededelingen over de wijzigingen in het verdeelstelsel.

Het totaal van alle wijzigingen vindt zijn neerslag in de bijlagen 2.1.1 tot en met 2.1.4, die overzichten bevatten van maatstaven, bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren. Paragraaf 2.5 gaat in op de berekening van de algemene uitkering met die gegevens en licht de gehanteerde termen toe.

2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering

Tabel 2.2.1 bevat de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering ten opzichte van de septembercirculaire 2016. Het betreft achtereenvolgens:

1. De mutaties uit de decembercirculaire 2016
Deze mutaties zijn voor de volledigheid nogmaals zichtbaar gemaakt.
2. Algemene mutaties
Deze mutaties hebben betekenis voor de financiële ruimte van de gemeenten, zonder veranderingen in het takenpakket.
3. Taakmutaties
Deze mutaties hebben corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven. De mutaties zijn geordend volgens de clusterindeling van het gemeentefonds om gemeenten een overzicht te bieden per beleidsterrein. De clusterindeling, naar homogene gemeentelijke beleidsvelden, is een hulpmiddel bij het onderhoud van de verdeling. Het staat gemeenten vrij de indeling al dan niet voor eigen doeleinden te hanteren en de clusterindeling heeft geen gevolgen voor de bestedingsvrijheid van de algemene uitkering.

De tabel wordt gevolgd door een toelichting op de mutaties. De mutaties hebben allen betrekking op 2017 en verder, met uitzondering van een technische correctie die ingaat vanaf uitkeringsjaar 2016.

Tabel 2.2.1 Ontwikkeling algemene uitkering, mutaties ten opzichte van de septembercirculaire 2016 (in miljoenen euro's)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
stand septembercirculaire 2016	15.562,205	16.221,918	16.638,176	17.072,020	17.392,198	
<i>mutaties december 2016*</i>						
armoedebestrijding ouderen	3,750	3,750				
stand decembercirculaire 2016	15.565,955	16.225,668	16.638,176	17.072,020	17.392,198	17.392,198
algemene mutaties						
1) accres	156,784	362,663	486,238	485,108	535,426	961,470
2) plafond BTW-compensatiefonds	-52,636					
3) lagere apparaatskosten						-110,000
4) knelpunten verdeelproblematiek						-0,087
5) technische correctie**	2,049	2,049	2,049	2,049	2,049	2,049
6) groeiopgave Almere	-0,709	-0,336	-0,336	-0,336	-0,336	-0,336
7) VNG-betalingen	-0,500					
8) Waarderingskamer	-0,134	-0,134	-0,134	-0,134	-0,134	-0,134
cluster Bestuur en algemene ondersteuning						
9) beëindigen betalingen derden		19,903	22,344	22,344	22,344	22,344
stand deze circulaire	15.670,809	16.609,813	17.148,337	17.581,051	17.951,547	18.267,504

* zie paragraaf 2.2 van de decembercirculaire 2016 voor de mutatie implementatie richtlijn EED die betrekking heeft op uitkeringsjaar 2016.

** deze mutatie heeft ook betrekking op uitkeringsjaar 2016, eveneens met een omvang van € 2 miljoen.

De mutaties in tabel 2.2.1 zijn in bijlage 2.2.1 samengenomen met de mutaties uit voorgaande circulaire. Deze bijlage geeft een totaalbeeld van de mutaties van jaar op jaar, ongeacht het moment van publicatie, in tegenstelling tot tabel 2.2.1, die een totaalbeeld geeft van circulaire op circulaire.

Toelichting

1. Accres

Het accres 2016 is definitief vastgesteld op € 662 miljoen oftewel 4,25%. Het accres is vastgesteld op basis van de realisatie van de rijksbegroting zoals opgenomen in het Financieel Jaarverslag van het Rijk 2016. De budgettaire verwerking van het accres 2016 vindt plaats bij Voorjaarsnota 2017. Het definitieve accres betekent een positieve bijstelling van € 44 miljoen ten opzichte van de septembercirculaire 2016. Een gedetailleerde opbouw van de afrekening van het accres is opgenomen in bijlage 13 van het Financieel Jaarverslag van het Rijk.

Tabel 2.2.2 Definitieve accres gemeentefonds 2016

	in %	in mln. €
Raming accres 2016 septembercirculaire 2016	3,96%	618,609
Mutatie	0,28%	43,859
Vastgesteld accres 2016	4,25%	662,468

Tabel 2.2.3 en 2.2.4 laat de actuele raming van de accessen zien voor de jaren 2017-2022, zowel in miljoenen euro's als in procenten.

Tabel 2.2.3 Actuele raming accessen gemeentefonds 2017-2022 (in miljoenen euro's)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Stand septembercirculaire 2016	188,491	420,352	400,187	429,619	340,833	-
Mutatie jaarlijkse tranches	69,066	249,738	123,575	-1,130	50,318	426,044
Stand meicirculaire 2017	257,557	670,090	523,762	428,489	391,151	426,044

Tabel 2.2.4 Actuele raming accres gemeentefonds 2017-2022 (in procenten)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Stand septembercirculaire 2016	1,13%	2,59%	2,41%	2,53%	1,97%	-
Mutatie jaarlijkse tranches	0,41%	1,43%	0,66%	-0,09%	0,21%	2,35%
Stand meicirculaire 2017	1,54%	4,02%	3,07%	2,44%	2,18%	2,35%

Het geraamde accres wordt ten opzichte van de septembercirculaire 2016 over vrijwel de gehele linie opwaarts bijgesteld. Het geraamde accres 2017 komt uit op € 258 miljoen oftewel 1,54%. Aangezien het kabinet demissionair is geworden na de verkiezingen van 15 maart is er sprake van een beleidsarme voorjaarsbesluitvorming geweest.

Ruim tweederde van de accresontwikkeling wordt verklaard door de hogere inflatie die doorwerkt in een hogere loon- en prijsontwikkeling op de rijksbegroting. Werd er bij Miljoenennota 2017 nog uitgegaan van een inflatie van 0,6% voor 2017, in de CPB-raming die gebruikt is voor de voorjaarsbesluitvorming (het CEP) is dit opgelopen naar 1,6%. Ook voor de jaren 2018-2021 ligt de geraamde inflatie nu hoger dan ten tijde van de Miljoenennota 2017. Voor de berekening van de loon- en prijsontwikkeling voor de rijksbegroting is tevens de contractloonstijging voor de markt een belangrijke variabele. Deze is sinds de raming van de Miljoenennota 2017 ook opgelopen, voor het jaar 2017 met 0,2%-punt en voor 2018 zelfs 0,8%-punt.

Naast de nominale ontwikkelingen zijn er nog diverse mutaties binnen de rijksbegroting die van invloed zijn op de accresontwikkeling. Zo heeft het kabinet besloten om € 342 miljoen extra uit te geven als gevolg van de stijging van de pensioenpremie ABP. Verder zijn er mutaties bij de dividendstromen uit staatsdeelnemingen, extra uitgaven aan studieleningen en zijn de kasritmes door departementen aangepast door middel van zogenoemde kasschuiven.

Tabel 2.2.5 maakt de mutaties van de accrestranches per jaar inzichtelijk. Ook de afrekening van het accres 2016 komt hierin naar voren. De accrestranche 2016 ligt structureel € 44 miljoen hoger. Incidenteel komt daar in 2017 nog een keer € 44 miljoen bij. De totaalregel in de tabel correspondeert met de accresregel in tabel 2.2.1.

Tabel 2.2.5 Mutaties accres tranches gemeentefonds 2017-2022 ten opzichte van de septembercirculaire 2016 (jaartranches, x € 1 miljoen)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tranche 2016	43,859	43,859	43,859	43,859	43,859	43,859
Afrekening 2016	43,859					
Tranche 2017	69,066	69,066	69,066	69,066	69,066	69,066
Tranche 2018		249,738	249,738	249,738	249,738	249,738
Tranche 2019			123,575	123,575	123,575	123,575
Tranche 2020				-1,130	-1,130	-1,130
Tranche 2021					50,318	50,318
Tranche 2022						426,044
Totaal gewijzigde tranches	156,784	362,663	486,238	485,108	535,426	961,470

Voor gemeenten die hun begroting in constante prijzen opstellen is in tabel 2.2.6 informatie

opgenomen over de prijsontwikkeling van het bruto binnenlands product (pbbp). Voor de raming van de prijsontwikkeling van het bbp geldt dat voor de jaren 2017 tot en met 2021 gewijzigde ramingsgegevens beschikbaar zijn van het CPB (zie ook het Centraal Economisch Plan 2017). Voor 2022 zijn nog geen gegevens van het CPB beschikbaar en is de raming van 2021 technisch geëxtrapoleerd.

Gemeenten met statistieken over hun eigen volume- en prijsontwikkeling van de uitgaven kunnen desgewenst de nominale accresen defleren met hun eigen specifieke gegevens.

Tabel 2.2.6 Prijsontwikkeling bruto binnenlands product 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prijsontwikkeling bbp	1,2%	1,4%	1,7%	1,6%	1,7%	1,7%

2. Plafond BTW-compensatiefonds

Het BTW-compensatiefonds (BCF) heeft in 2016 € 157 miljoen minder uitgekeerd dan mogelijk was onder het plafond. Het aandeel van gemeenten in de ruimte onder het plafond is vorig jaar uitgekomen op € 137 miljoen. Dit is € 53 miljoen minder dan de eerder geraamde en uitgekeerde ruimte bij Miljoenennota 2017. Identiek aan de werkwijze bij het accres vindt de definitieve afrekening over 2016 plaats in 2017.

Het plafond is ten opzichte van de septembercirculaire 2016 naar boven bijgesteld door een hoger accres en door taakmutaties. De uitgaven zijn ten opzichte van de eerdere raming zodanig gestegen dat de ruimte onder het plafond per saldo afnam. De ramingen voor 2017 en verder worden conform de gebruikelijke werkwijze bijgesteld in de septembercirculaire 2017.

Onderstaande tabel bevat een cijfermatig overzicht van de realisatie 2016:

Tabel plafond BCF 2016 (bedragen x € 1.000)			
	Realisatie meicirculaire 2017	Stand septembercirculaire 2016	Vershil
	2016	2016	2016
Plafond	3.160.935	3.141.290	19.645
W.v. grondslag septembercirculaire 2016	3.141.290		
W.v. overhevelingen i.v.m. taakmutaties	11.578		
W.v. accres	8.067		
Uitgaven	3.003.566	2.922.888	80.678
Ruimte onder plafond	157.369	218.402	-61.033
W.v. gemeenten	137.190	189.826	-52.636

Het plafond van het BCF is per 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals die volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds en provinciefonds. Het plafond wordt aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met toevoegingen of onttrekkingen aan het BCF. Als het plafond overschreden wordt, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds en het provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds en provinciefonds. De toevoeging of uitname wordt over het gemeentefonds en provinciefonds verdeeld conform de gerealiseerde aandelen van de gezamenlijke

gemeenten en provincies in het BCF.

3. Lagere apparaatskosten

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2022. Daardoor wordt in de tabel de oploop van de in het Regeerakkoord opgenomen maatregel met betrekking tot lagere apparaatskosten gemeenten voor dat jaar zichtbaar. De uitnames 2017 tot en met 2021 zijn al opgenomen in de eerste regel van de tabel, de stand septembercirculaire 2016. In paragraaf 2.2 van de decembercirculaire 2015 is ter informatie de oploop van de korting opgenomen in de periode die buiten de reikwijdte van de circulaire ligt.

4. Knelpunten verdeelproblematiek

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2022. Daardoor wordt in de tabel het onderwerp "knelpunten verdeelproblematiek" voor dat jaar zichtbaar. De middelen gaan over naar de integratie-uitkering Knelpunten verdeelproblematiek. Deze integratie-uitkering houdt verband met btw-aspecten ten aanzien van wegen die in beheer zijn van waterschappen.

5. Technische correctie

De algemene uitkering wordt verhoogd om een verschil tussen de stand circulaire en de stand begroting gemeentefonds ongedaan te maken. De technische correctie vindt plaats vanaf uitkeringsjaar 2016.

6. Groeiopgave Almere

De aanpassing van de omvang van de decentralisatie-uitkering Groeiopgave Almere aan het accres komt ten laste of ten gunste van de algemene uitkering (zie ook paragraaf 4.2-13 van deze circulaire).

7. VNG-betalingen

Vanaf 1 januari 2018 vinden geen rechtstreekse betalingen aan derden meer plaats uit het gemeentefonds. De jaarlijkse bijdrage uit het gemeentefonds aan de VNG ten behoeve van het Landelijk Expertisecentrum Toezicht en Handhaving Kinderopvang (<https://vng.nl/onderwerpenindex/jeugd/kinderopvang/expertisecentrum-kinderopvang>) wordt vanaf 2017 omgezet in een subsidierelatie tussen het ministerie van SZW en de VNG. De betreffende middelen worden daartoe met ingang van 2017 structureel overgeheveld naar de begroting van SZW. Voor 2018 en verder is binnen de begroting gemeentefonds (artikelonderdeel bijdrage aan VNG) nog sprake van een reservering voor het Expertisecentrum, zodat de algemene uitkering alleen in 2017 hoeft te worden verlaagd.

Zie ook mutatie 9 'Beëindigen betalingen derden'. Vanwege het verschil in karakter van de mutaties

(uitname versus toevoeging) en het onderscheid in verdeelwijze (zie tabel 2.3.1) is ervoor gekozen beide mutaties afzonderlijk te presenteren.

8. Waarderingskamer

Naar vast gebruik komen wijzigingen in het budget van de Waarderingskamer ten laste of ten gunste van de algemene uitkering.

9. Beëindigen betalingen derden

Omdat vanaf 2018 geen sprake meer is van rechtstreekse betalingen uit het gemeentefonds aan derden, worden bestaande reserveringen binnen de begroting van het gemeentefonds met ingang van dat jaar ongedaan gemaakt. De middelen worden toegevoegd aan de algemene uitkering. Het betreft bijvoorbeeld reserveringen voor de VNG, het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING), het A+O fonds en de Waarderingskamer.

Het bedrag dat de VNG jaarlijks ontving vanuit het gemeentefonds was groter dan de bestaande reserveringen die nu ongedaan worden gemaakt. Bovenop de reserveringen was in de praktijk ieder jaar – na besluitvorming door de ALV – sprake van uitnamen voor diverse andere activiteiten. Door de nieuwe werkwijze vinden deze aanvullende uitnamen vanaf 2018 niet meer plaats.

Om gezamenlijke gemeentelijke activiteiten in de toekomst financieel te kunnen blijven faciliteren, is de VNG namens gemeenten voornemens een Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering in het leven te roepen. Besluitvorming hierover vindt plaats op de Algemene Ledenvergadering van de VNG op 14 juni 2017. Zie voor meer informatie:

<https://vng.nl/onderwerpenindex/bestuur/nieuws/agenda-en-stukken-algemene-ledenvergadering-2017>. Om een eenvoudige en transparante inning van de gemeentelijke bijdragen via het Fonds te bevorderen is besloten de volledige toevoeging aan de algemene uitkering te verdelen via de maatstaf inwoners.

De Waarderingskamer zal vanaf 2019 de gemeentelijke kosten voor deze organisatie en voor de Landelijke Voorziening Wet waardering onroerende zaken aan alle gemeenten factureren. In 2018 zal het budget voor de Waarderingskamer eenmalig via de begroting van BZK beschikbaar worden gesteld. Om die reden is het totaalbedrag van de toevoeging aan de algemene uitkering in 2018 lager.

Overige mededelingen algemene uitkering

- Rijksvaccinatieprogramma

In de decembercircularre 2016 is aangekondigd dat, onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring, het Rijksvaccinatieprogramma (hierna: RVP) wettelijk verankerd wordt in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Met deze wetwijziging wordt een deel van de uitvoering van het RVP

onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten gebracht. De parlementaire behandeling vindt later plaats dan voorzien. Het voorgenomen jaar van invoering voor het deel van het wetsvoorstel betreffende het RVP is nu 2019. Dit geeft gemeenten voldoende tijd om de voorbereiding met uitvoerende organisaties vorm te geven. Uitsluitel over de omvang en verdeling van middelen volgt naar verwachting in de decembercirculaire 2017.

- Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang

De kwaliteitseisen voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk veranderen per 1 januari 2018. Dat is de uitwerking van het project Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK; voorheen 'Het Nieuwe Toezicht') van het ministerie van SZW. Het conceptbesluit IKK ligt nu bij de Tweede Kamer. Zie ook: <https://vng.nl/onderwerpenindex/jeugd/kinderopvang/nieuws/duidelijkheid-financiele-gevolgen-wet-ikk-pas-in-september>. Meer informatie over de financiële gevolgen voor gemeenten volgt in de septembercirculaire 2017.

- Generiek Digitale Infrastructuur

Op 24 februari 2017 heeft besluitvorming over de structurele financiering van de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) in de Ministerraad plaatsgevonden. Doorbelasting zal plaatsvinden op basis van het profijtbeginsel, zo ook voor gemeenten. Gebaseerd op een beredeneerde raming die is opgesteld door de ministeries van BZK en EZ is de prognose voor de doorbelasting aan gemeenten in 2018 € 16,4 miljoen. Onder regie van de Digicommissaris zal nog gekeken worden naar het zich al dan niet voordoen van ongewenste (beleids)effecten, wat nog van invloed kan zijn op het bedrag. In overleg met de medeoverheden zal daarnaast nog worden besloten over de wijze waarop de bedragen aan individuele organisaties worden doorbelast. Een uitname uit het gemeentefonds in 2018 behoort tot de mogelijkheden.

2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering

De verdeelwijze van de mutaties uit paragraaf 2.2 is in tabel 2.3.1 weergegeven. De verdeelwijze bestaat uit een wijziging in hetzij de uitkeringsfactor hetzij het bedrag per eenheid van één of meer maatstaven van het cluster waaronder de mutatie valt. Tabel 2.3.1 bevat het overzicht. De cijfermatige uitwerking is opgenomen in paragraaf 2.5.

Tabel 2.3.1 Verdeelwijze mutaties algemene uitkering

Nummer	Mutatie	Verdeelwijze
algemene mutaties		
1)	accres	uitkeringsfactor
2)	plafond BTW-compensatiefonds	uitkeringsfactor
3)	lagere apparaatskosten	uitkeringsfactor
4)	knelpunten verdeelproblematiek	uitkeringsfactor
5)	technische correctie	uitkeringsfactor
6)	groeiopgave Almere	uitkeringsfactor
7)	VNG-betalingen	uitkeringsfactor
8)	Waarderingskamer	uitkeringsfactor
cluster Bestuur en algemene ondersteuning		
9)	beëindigen betalingen derden	maatstaf inwoners

2.4 Veranderingen in het verdeelstelsel

2.4.1 Inleiding

Tabel 2.4.1 bevat een overzicht van de wijzigingen in het verdeelstelsel van de algemene uitkering ten opzichte van de septembercirculaire 2016.

Tabel 2.4.1 Wijzigingen in het verdeelstelsel van de algemene uitkering

Nummer	Naam	Aard van de maatregel	Ingangsjaar
1	Maatstaf ozb	Aanpassing rekentarieven in verband met marktontwikkeling WOZ-waarden	Jaarlijks
2	Gewijzigde clusterindeling	Aanpassing clusterindeling vanwege gewijzigde I3-indeling in het kader van het vernieuwingstraject BBV	2017
3	Maatstaven Waddengemeenten	Aanpassing bedragen per eenheid in verband met structureel verwerken bestuurlijke toezegging	2018

De toelichting volgt in de paragrafen 2.4.2 tot en met 2.4.4.

2.4.2 Maatstaf ozb: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven

De jaarlijkse aanpassing van de gewichten van de verdeelmaatstaf ozb is doorgevoerd.

De uitkomst van de verdeelmaatstaf ozb wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde en een daaraan gekoppeld gewicht, het zogenaamde rekentarieef. Er worden drie WOZ-waarden onderscheiden: voor eigenaren woningen, eigenaren niet-woningen en gebruikers niet-woningen. Er zijn daarom ook drie rekentarieven. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde sterk fluctueren. Het is staand beleid om voor dat effect te corrigeren, door middel van een aanpassing van de rekentarieven. De correctie is op nationaal niveau. Regionale en lokale marktontwikkelingen die afwijken van de landelijke ontwikkelingen werken wel door in de uitkomst van de maatstaf.

De aanpassing van de rekentarieven is afgestemd op de WOZ-tijdvakken. Op 1 januari 2018 begint

een nieuw WOZ-tijdvak met waardepeildatum 1 januari 2017. Bij de aanpassing van de rekentarieven is de vaste werkwijze toegepast (zie paragraaf 9.2 van de meicirculaire 2000 en paragraaf 7.1 van de septembercirculaire 2004). Het rekestarief wordt naar beneden (of naar boven) bijgesteld om de stijging (of daling) van de ozb-maatstaf als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen ongedaan te maken. De maatstaf groeit wel met de inflatie mee (prijs Nationale Bestedingen, pNB).

De marktontwikkeling tussen 1 januari 2016 en 1 januari 2017 bij woningen wordt, op basis van informatie van de Waarderingskamer, geschat op 6%. Voor niet-woningen wordt de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op 1%. De inflatie (pNB) in die periode bedraagt volgens de ramingen van het CPB 0,9%. Het rekestarief voor eigenaren woningen komt na aanpassing op -0,1054%, voor eigenaren niet-woningen op -0,1562% en voor gebruikers niet-woningen op -0,1259%. De aangepaste rekestarieven zijn ook opgenomen in bijlage 2.1.3.

2.4.3 Nieuwe clusterindeling gemeentefonds

Vanaf uitkeringsjaar 2017 hanteren de fondsbeheerders een nieuwe clusterindeling voor het gemeentefonds. De clusterindeling, naar homogene gemeentelijke beleidsvelden, is een hulpmiddel bij het onderhoud van de verdeling. Zij speelt bijvoorbeeld een rol in het Periodiek Onderhoudsrapport (POR), waarin jaarlijks wordt bezien of de verdeling van het gemeentefonds nog in voldoende mate overeenkomt met de kostenstructuur van gemeenten. In het POR wordt per cluster het bedrag waarmee het gemeentefonds rekent afgezet tegen de uitgaven van gemeenten volgens Iv3.

De nieuwe clusterindeling is het gevolg van de invoering van de nieuwe Iv3-taakvelden, die in het kader van het vernieuwingstraject BBV de oude Iv3-functies vanaf begroting 2017 vervangen. De commissie Depla heeft de Iv3-taakvelden voorgesteld omdat de functionele indeling niet altijd even goed bruikbaar was voor gemeenten.¹ Daarnaast moest de Iv3-indeling aangevuld worden vanwege de nieuwe verantwoordelijkheden die voortvloeiden uit de decentralisaties, waarbij de nieuwe indeling diende aan te sluiten bij de informatie- en transformatiebehoeften van gemeenten. Sommige Iv3-taakvelden hebben betrekking op meerdere clusters, zodat een aanpassing van de huidige clusterindeling noodzakelijk is. Via een herschikking van de clusters blijft het mogelijk om de verdeling van het gemeentefonds te monitoren en onderhouden. Daarnaast heeft de nieuwe clusterindeling als voordeel dat deze nu aansluit bij de domeinoverstijgende en integrale werkwijze binnen het sociaal domein bij gemeenten in plaats van bij de wetten waarmee de taken zijn gedecentraliseerd.

Sinds de begroting van 2017 worden de overheadkosten door gemeenten op een apart daarvoor bestemd Iv3-taakveld verzameld, waar deze in de oude Iv3 voor het grootste deel aan de producten werd toegerekend. Op dit moment wordt er nog geen afzonderlijk cluster voor de

---

¹ De functionele indeling maakte een onderscheid dat in de praktijk niet meer door gemeenten wordt gemaakt, de functies zijn ingericht voor andere taken dan die gemeenten inmiddels hebben en een aantal functies waren onduidelijk waardoor ze verschillend geïnterpreteerd werden.

overheadtaken geïntroduceerd in het gemeentefonds. De introductie van een nieuw cluster op basis van de Iv3-gegevens van één begrotingsjaar geeft waarschijnlijk een onvoldoende stabiel beeld. Bovendien heeft er geen verdeelonderzoek naar dit cluster plaatsgevonden en kan er op dit moment alleen een 'werkformule' worden geconstrueerd. Doordat er geen afzonderlijk cluster voor de overhead wordt toegepast, zijn de nieuwe clusterformules in deze circulaire net als de oude formules uit vorige circulaire inclusief de overhead.

De nieuwe clusterindeling heeft geen herverdeeleffecten tot gevolg. Voor elke verdeelmaatstaf geldt dat het totale gewicht (bedrag per eenheid) gelijk is gehouden. Wel heeft de verdeling van dit gewicht over de clusters een wijziging ondergaan.

De nieuwe clusterindeling inclusief toedeling van de relevante Iv3-taakvelden is als bijlage bij deze circulaire opgenomen in de gemeentefondsrubriek op internet.

2.4.4 Verdeelmaatstaven Waddengemeenten

Met ingang van uitkeringsjaar 2018 is sprake van een wijziging van de bedragen per eenheid van de specifieke verdeelmaatstaven voor de Waddengemeenten (zie ook bijlage 2.1.3). Aanleiding is de toezegging van de minister van BZK dat de Waddengemeenten vanwege de specifieke situatie samenhangend met de geografische ligging geen herverdeeleffecten zullen ondervinden als gevolg van het groot onderhoud gemeentefonds. Voor de uitkeringsjaren 2015 tot en met 2017 is dit ingevuld via een suppletie-uitkering. Vanaf 2018 is dit in overleg met de Waddengemeenten gerealiseerd door aanpassing van de specifieke maatstaven.

2.5 Maatstaven, bedragen per eenheid, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen

De berekening van de algemene uitkering bestaat uit de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende bedrag per eenheid. De som van deze producten, de zogenaamde uitkeringsbasis, wordt vervolgens vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor. De verkregen uitkomst moet daarnaast worden opgehoogd met enkele uitkeringsonderdelen binnen de algemene uitkering die buiten het format van aantal eenheden en bedrag per eenheid vallen. Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op de maatstaven, de bedragen per eenheid, de uitkeringsfactor en de overige uitkeringsonderdelen.

Maatstaven

Er is geen sprake van wijzigingen in de maatstaven.

Bedragen per eenheid

Voor 2017 is ten opzichte van de decemercirculaire 2016 geen sprake van wijzigingen in de bedragen per eenheid.

Voor 2018 geldt:

- de zogenaamde rekentarieven van de maatstaf ozb zijn ten opzichte van 2017 aangepast;

- de informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 is verwerkt;
- uitnames en toevoegingen van 2017 op 2018 die in eerdere circulaire's zijn opgenomen zijn verwerkt. Bijlage 2.2.1 bevat die uitnames en toevoegingen uit eerdere circulaire's.

Bijlagen 2.1.1 en 2.1.3 bevat het overzicht van bedragen per eenheid 2017 en 2018.

Uitkeringsfactor

De volgende aspecten zijn bij de raming van de uitkeringsfactor van belang:

- de informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 is verwerkt;
- de ontwikkeling van de uitkeringsbasis als gevolg van nieuwe aantallen heeft effect. Bijlage 2.5.2 bevat informatie over de raming van de maatstaven met een groot aandeel in de uitkeringsbasis.

De uitkeringsfactor van 2015 blijft ten opzichte van de decembercirculaire 2016 gehandhaafd op 1,399.

De uitkeringsfactor van 2016 stijgt ten opzichte van de decembercirculaire 2016 met 2 punten en komt uit op 1,451. Onder meer is de verdeelreserve over 2016 uitgekeerd (1 punt). Daarnaast is de technische correctie uit tabel 2.2.1 verwerkt.

De nieuwe raming van de uitkeringsfactoren 2017-2022 is vermeld in tabel 2.5.1. Voor gemeenten die hun begroting in constante prijzen opstellen is een cijferreeks in constante prijzen opgenomen. Bijlage 2.5.1 bevat een toelichting op het begrip uitkeringsfactor.

Tabel 2.5.1 Uitkeringsfactor 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Uitkeringsfactor	1,441	1,502	1,536	1,562	1,581	1,596
Uitkeringsfactor constante prijzen		1,502	1,513	1,517	1,512	1,504

Om gemeenten inzicht te geven in de ontwikkeling volgen hieronder twee tabellen. Daarin is de ontwikkeling opgenomen ten opzichte van de septembercirculaire 2016 (verticale toelichting) en van het ene naar het andere uitkeringsjaar (horizontale toelichting).

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van de uitkeringsfactor zien ten opzichte van de stand septembercirculaire 2016, de verticale toelichting.

Tabel 2.5.2 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2017-2022 ten opzichte van de septembercirculaire 2016

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
stand septembercirculaire 2016	1,430	1,472	1,495	1,519	1,534	-
<i>mutaties deze circulaire</i>						
algemene mutaties	0,008	0,029	0,039	0,038	0,042	
uitkeringsbasis/OZB	0,003	0,001	0,002	0,005	0,005	
uitkeringsfactor stand deze circulaire	1,441	1,502	1,536	1,562	1,581	1,596

De uitkeringsfactor valt voor alle vermelde jaren hoger uit. De belangrijkste oorzaak zijn de hogere accessen. Ontwikkelingen in de uitkeringsbasis geven in 2017 aanleiding de raming van de uitkeringsfactor per saldo te verhogen met 3 punten. Dit is het resultaat van diverse bijstellingen in de raming van de verdeelmaatstaven, waaronder: het aantal bijstandsontvangers is voor alle jaren – met uitzondering van 2018 – naar beneden bijgesteld, voor de maatstaf loonkostensubsidie zijn voor het eerst aantallen geraamd en tot slot is de raming voor de maatstaf omgevingsadressendichtheid (OAD) naar boven bijgesteld.

Vanaf 2019 wordt de neerwaartse bijstelling van het aantal bijstandsontvangers steeds groter. De ontwikkeling van deze maatstaf is de belangrijkste verklaring voor de lagere uitkeringsbasis en de als gevolg daarvan hogere uitkeringsfactor in tabel 2.5.2.

Hieronder staat een overzicht van de ramingen van de maatstaf bijstandsontvangers stand september 2016 en stand deze circulaire (het jaar 2022 wordt voor het eerst geraamd).

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
stand septembercirculaire 2016	409.799	416.193	427.741	442.402	455.864	
stand deze circulaire	404.774	418.451	422.031	424.420	433.678	443.725

De raming van deze maatstaf is gebaseerd op gegevens van het CBS, aangevuld met prognoses van het ministerie van SZW.

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling weer van de uitkeringsfactoren voor de jaren 2017 tot en met 2022, de horizontale toelichting.

Tabel 2.5.3 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2017-2022 van jaar op jaar

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
uitkeringsfactor, jaar t	1,441	1,502	1,536	1,562	1,581	1,596
verschil ten opzichte van jaar t-1		0,061	0,034	0,026	0,019	0,015
waarvan:						
- algemene mutaties		0,073	0,043	0,035	0,028	0,025
- verdeelreserve		-0,001	-0,001	-0,001	-0,001	-0,001
- ontwikkeling uitkeringsbasis (inclusief OZB)		-0,012	-0,008	-0,007	-0,009	-0,009
- overige ontwikkelingen		0,001	0,000	-0,001	0,001	0,000

De belangrijkste reden voor de van jaar op jaar toenemende uitkeringsfactoren zijn de hogere accessen.

Het negatieve effect op de uitkeringsfactor van 12 punten door de ontwikkeling van de uitkeringsbasis van 2017 op 2018 ontstaat voor 3 punten door het hogere aantal bijstandsontvangers, voor 2 punten door een hoger aantal inwoners en voor 2 punten door een hogere omgevingsadressendichtheid (OAD). De overige maatstaven dragen in totaal 5 punten bij.

Overige uitkeringsonderdelen

Onder de algemene uitkering vallen ook de volgende uitkeringsonderdelen, die niet de vorm hebben van maatstafaantallen die met een bedrag per eenheid worden vermenigvuldigd:

- Een beperkt aantal gemeenten ontvangt middelen op grond van de maatstaf herindeling of ontvangt een artikel 12-uitkering.
- Alle gemeenten hebben daarnaast te maken met de suppletieregeling afschaffing ozb woningen gebruikers (zie bijlage 10 van de septembercirculaire 2013), met de overgangsregeling groot onderhoud (zie paragraaf 2.4.2 van de meicirculaire 2015), met de suppletie-uitkering VHROSV (zie bijlage 2.4.1 van de septembercirculaire 2016) en met de cumulatieregeling gemeentefonds (zie bijlage 2.4.2 van de septembercirculaire 2016).
- Tot slot is er de suppletie-uitkering Bommenregeling. Bijlage 2.5.3 vermeldt de groep gemeenten die - op basis van de ingediende aanvraag vóór 1 maart 2017 - een dergelijke uitkering ontvangt, inclusief de bijbehorende bedragen.

Voor informatie over de verkrijging van een suppletie-uitkering voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog wordt u verwezen naar paragraaf 2.4.4 van de septembercirculaire 2014. Raadsbesluiten ontvangen wij bij voorkeur per e-mail via regelingen@minbzk.nl. Per post aanvragen blijft vanzelfsprekend ook mogelijk:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
t.a.v. FEZ/FAR/Regelingen
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Verzoeken die wij vóór 1 maart ontvangen worden in het jaar van ontvangst toegekend. Verzoeken die wij vanaf die datum ontvangen worden meegenomen in het volgende jaar. Btw komt niet voor compensatie in aanmerking. In de aanvraag dient daarom duidelijk te worden opgenomen dat de bedragen exclusief btw zijn.

Voor vragen of nadere informatie betreffende de bommenregeling kunt u zich wenden tot postbus.gf@minbzk.nl.

Naar aanleiding van het advies van de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv) over de

vormgeving van de bommenregeling op de langere termijn² heeft het Platform Blindgangers in combinatie met de VNG geadviseerd over de mogelijke inhoud van een normenkader waarmee een gemeente een afweging kan maken tussen veiligheid en kosten. Ook de behoefte aan een onafhankelijk kenniscentrum is daarbij nogmaals onderstreept. Tevens is vanuit de Vereniging voor Explosieven Opsporing een advies over deze onderwerpen ontvangen. Het ministerie van BZK ziet in de ontvangen adviezen voldoende aanleiding om de haalbaarheid van een kenniscentrum en het ontwikkelen van een normenkader verder te verkennen. Vanuit haar coördinerende rol heeft het ministerie van BZK een werkgroep gevraagd om voor het einde van 2017 met een advies te komen over de wijze waarop het kenniscentrum en het normenkader gestalte kunnen krijgen. Het gaat daarbij om aspecten als de inrichting van het opdrachtgeverschap en de scope, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het kenniscentrum. Ook een inschatting van de kosten en een voorstel voor de financiering van het kenniscentrum dient onderdeel te zijn van het advies. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van het Platform Blindgangers, de VNG, de Vereniging voor Explosieven Opsporing en de betrokken departementen (BZK, Defensie, VenJ, IenM en SZW).

In lijn met het Rfv-advies, die het normenkader en kenniscentrum voorwaardelijk stelt aan het wijzigen van de financieringsregeling, blijft het voorlopig mogelijk via het indienen van een raadsbesluit een bijdrage van 70% te ontvangen in de gemaakte kosten van het opsporen en ruimen van explosieven.

---

² http://www.rob-rfv.nl/rfv/publicaties_rfv/publicatie_rfv/278/Bommenregeling%3A+zelf+betalen%2C+tenzij

3 Integratie-uitkering Sociaal domein

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de omvang (paragraaf 3.2) en de verdeling (paragraaf 3.3) van de integratie-uitkering Sociaal domein.

De voorgenomen overheveling per 2018 van de integratie-uitkering Sociaal domein naar de algemene uitkering is uitgesteld. Het Rijk heeft ingestemd met het verzoek van de VNG om eerst afspraken te maken over de structurele indexering van de betreffende budgetten. Besluitvorming daarover is aan een nieuw kabinet, zodat overheveling naar verwachting niet eerder dan met ingang van 2019 kan plaatsvinden.

3.2 Omvang

Tabel 3.2.1 geeft een overzicht van de mutaties in de integratie-uitkering Sociaal domein ten opzichte van de septembercirculaire 2016. De tabel wordt gevolgd door een toelichting op de mutaties. De splitsing van de totaalbedragen in de tabel naar de drie decentralisaties is opgenomen in de gemeentefondsruubriek op internet.

Tabel 3.2.1. Ontwikkeling integratie-uitkering Sociaal domein 2017-2022 (in miljoenen euro's)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
stand septembercirculaire 2016	9.586,836	9.533,031	9.448,744	9.340,817	9.341,727	
<i>mutaties december 2016</i>						
-						
stand decembercirculaire 2016	9.586,836	9.533,031	9.448,744	9.340,817	9.341,727	9.299,388
<i>mutaties onderdeel Wmo 2015</i>						
1) loon- en prijsbijstelling 2017	71,080	71,413	71,641	71,540	71,472	71,404
2) groeiruinimte 2018		44,000	44,000	44,000	44,000	44,000
3) correctie uitname herinstromers Wlz	23,700	23,700	23,700	37,900	37,900	37,900
4) extramuralisering 2018		35,300	35,300	35,300	35,300	35,300
5) compensatie vervallen ouderentoeslag		3,682	3,682	3,682	3,682	3,682
<i>mutaties onderdeel Jeugd</i>						
6) loon- en prijsbijstelling 2017	69,217	70,587	70,587	70,587	70,945	70,944
7) correctie uitname herinstromers Wlz	6,300	6,300	6,300	10,100	10,100	10,100
8) Stichting Adoptievoorzieningen	-0,672	-0,672	-0,672	-0,672	-0,672	-0,672
9) intensieve zorg kinderen met somatische aandoening		-12,850	-12,850	-12,850	-12,850	-12,850
<i>mutaties onderdeel Participatie</i>						
10) loon- en prijsbijstelling 2017	52,275	49,432	47,490	45,402	45,878	44,323
11) vrijval bonus beschut werken	9,844					
12) technische correctie	0,398	0,536	0,566	0,718	0,882	0,882
stand deze circulaire	9.818,978	9.824,459	9.738,488	9.646,524	9.648,364	9.604,401

Toelichting

1, 6 en 10. Loon- en prijsbijstelling 2017

De loon- en prijsbijstelling 2017 is toegekend.

2. Groeiruinimte 2018

In het bestuurlijk overleg tussen de VNG en het ministerie van VWS van 18 mei 2017 is geen overeenstemming bereikt over de volumegroei 2018 voor de onderdelen Wmo 2015 en Jeugd. Er is

afgesproken om het CPB/CBS te vragen voor de zomer van 2017 de omvang en aard van de huidige volumeontwikkeling te duiden.

Vooruitlopend daarop worden de beschikbare volumemiddelen voor de Wmo 2015 aan het gemeentefonds uitgekeerd. Het gaat om € 44 miljoen voor de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo (en om € 16 miljoen vanaf 2018 voor de integratie-uitkering Wmo/huishoudelijke verzorging, zie paragraaf 4.2-1 van deze circulaire). Daarnaast is overeengekomen om de negatieve bijstelling van de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Jeugd, voortvloeiend uit de demografische ontwikkeling niet door te voeren.

3 en 7. Correctie uitname herinstromers Wlz

In het bestuurlijk overleg tussen de VNG en het ministerie van VWS van 11 mei 2017 is overeengekomen dat VWS de uitname voor de 'herinstromers Wlz' met ingang van 2017 structureel zal corrigeren met een bedrag van € 48 miljoen (€ 37,9 miljoen voor de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo en € 10,1 miljoen voor de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Jeugd).

In het bestuurlijk overleg tussen de VNG en het ministerie van VWS van 18 mei 2017 is overeengekomen dat van bovengenoemd bedrag van € 48 miljoen voor de jaren 2017 tot en met 2019 een bedrag van € 18 miljoen per jaar wordt gereserveerd ten behoeve van gemeenten. Dit in verband met een gezamenlijke verkenning (samen met de ministeries van BZK en Financiën) naar de mogelijkheden van een transformatiefonds en de voeding van een dergelijk fonds. Deze verkenning dient voor de zomer van 2017 te zijn afgerond. Indien na de verkenning geen akkoord bereikt kan worden over een transformatiefonds, dan worden de betreffende middelen alsnog bij de septembercirculaire 2017 aan het gemeentefonds toegevoegd. Het voorgaande betekent dat voor de jaren 2017-2019 vooralsnog een bedrag van € 23,7 miljoen aan de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo, zal worden toegevoegd en een bedrag van € 6,3 miljoen aan de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Jeugd (totaal € 30 miljoen).

4. Extramuralisering 2018

De tranche extramuralisering 2018 bedraagt voor het onderdeel Wmo 2015 binnen de integratie-uitkering Sociaal domein € 35,3 miljoen structureel.

5. Compensatie vervallen ouderentoeslag

Als onderdeel van het Belastingplan 2015 is de ouderentoeslag per 2016 afgeschaft. Door deze ouderentoeslag was sprake van een extra vrijstelling op het vermogen voor AOW-gerechtigden. Het afschaffen van de ouderentoeslag resulteert zonder aanvullende maatregelen vanaf 2018 voor een deel van de AOW-gerechtigden in hogere eigen bijdragen voor de langdurige zorg en maatschappelijke ondersteuning. Om dit effect niet te laten optreden heeft het kabinet een compenserende maatregel getroffen binnen de systematiek van de eigen bijdragen.

Als neveneffect van deze maatregel ontvangen gemeenten voor een deel van de groep AOW-gerechtigden lagere ontvangsten aan eigen bijdragen. In het bestuurlijk overleg tussen de VNG en het ministerie van VWS van 11 mei 2017 is overeenstemming bereikt om gemeenten hiervoor te compenseren met een bedrag van € 5 miljoen structureel vanaf 2018. Het neveneffect waarvoor de

gemeenten compensatie ontvangen treedt vanaf 2018 op omdat de hoogte van de eigen bijdrage wordt berekend op grond van het inkomen en vermogen van T-2 en de ouderentoeslag per 2016 is afgeschaft. De € 5 miljoen compensatie wordt naar rato toegedeeld aan de integratie-uitkering Wmo/huishoudelijke verzorging en de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo 2015 (zie ook paragraaf 4.2-1 van deze circulaire).

8. Stichting Adoptievoorzieningen

De Stichting Adoptievoorzieningen werd in 2015 en 2016 door de VNG via een uitname uit de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Jeugd, bekostigd. Ook voor 2017 vindt bekostiging op deze wijze plaats. Vanaf 2018 zal het ministerie van Veiligheid en Justitie deze verantwoordelijkheid structureel overnemen.

9. Intensieve zorg kinderen met somatische aandoening

Sinds 1 januari 2015 is persoonlijke verzorging tot 18 jaar onder de Jeugdwet komen te vallen. Hierop geldt één uitzondering: de persoonlijke verzorging die onderdeel is van de intensieve kindzorg valt onder de Zorgverzekeringswet. Na de decentralisatie zijn er veel signalen geweest dat deze afbakening tot problemen leidt. Naar aanleiding van deze signalen is de denktank 'kinderen met een intensieve zorgvraag' in het leven geroepen. Geconstateerd is dat een meer passende 'knip' voor de hand ligt. Hiertoe komt een breder deel aan persoonlijke verzorging onder de Zorgverzekeringswet te vallen. Hiermee gaat een verschuiving van de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Jeugd, naar de Zorgverzekeringswet gepaard.

11. Vrijval bonus beschut werken

Op het beschikbare budget 2017 voor de decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken is een bedrag overgebleven van € 9,844 miljoen. Het kabinet heeft, mede naar aanleiding van een toezegging van de staatssecretaris van SZW aan de Tweede Kamer op 26 oktober 2016, besloten dat de resterende middelen voor de gehele looptijd van de bonusregeling beschikbaar blijven voor gemeenten. Voor 2017 betekent dit dat het bedrag van € 9,844 miljoen wordt toegevoegd aan de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Participatie. Zie ook paragraaf 4.2-29 van deze circulaire.

12. Technische correctie

De integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Participatie, wordt verhoogd om een verschil tussen de stand circulaire en de stand begroting gemeentefonds ongedaan te maken.

Overige mededelingen integratie-uitkering Sociaal domein

- Beschermd wonen

In paragraaf 3.2 van de septembercirculaire 2016 is melding gemaakt van de financiële werkgroep die is ingesteld om te komen tot een objectieve verdeling over alle gemeenten van de middelen voor beschermd wonen. In het bestuurlijk overleg VWS, BZK en VNG van 24 november

2016 is de taakopdracht van de werkgroep verbreed en is besloten dat wordt toegewerkt naar één geïntegreerd objectief verdeelmodel voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en Wmo 2015 begeleiding³. Dat betekent dat naast de middelen voor beschermd wonen ook de middelen voor maatschappelijke opvang en Wmo 2015 begeleiding in het traject zullen worden betrokken. De drie onderwerpen houden verband met elkaar en dat is de aanleiding voor de verbreding. Het is daarbij overigens niet de bedoeling om de verdeelmodellen voor maatschappelijke opvang en Wmo 2015 begeleiding te gaan herijken. Het verdeelonderzoek is inmiddels van start gegaan. Volgens de afspraken in een eerder bestuurlijk overleg dient het objectief verdeelmodel per 1 januari 2018 gereed te zijn, met publicatie in de meicirculaire 2018. Invoering van het objectieve verdeelmodel is voorzien voor 2020.

3.3 Verdeling

De bedragen per gemeente voor de integratie-uitkering Sociaal domein voor de jaren 2017-2022 zijn opgenomen in de gemeentefondsruubriek op internet

(<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/circulaires/2014/01/01/circulaires-gemeentefonds-2014-2017>).

Deze rubriek geeft per onderdeel van de uitkering ook inzicht in de berekeningswijze van de bedragen.

Alle mutaties uit tabel 3.2.1 worden gelijkmatig over de gemeenten verdeeld.

Behalve nieuwe macrobedragen zijn voor 2018 nieuwe aantallen gehanteerd voor de verdeelmaatstaven, daaronder mede begrepen nieuwe gegevens over voogdij/18+ (zie voor een nadere toelichting <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2017/21/kosten-jeugdwet-18plussers-en-voogdij-2016>).

De aantallen voor 2018 zijn ook voor latere jaren gehanteerd. In afwijking hiervan is voor de Wsw ook voor 2017 gebruik gemaakt van nieuwe aantallen. Bij de Wsw zijn de aantallen daarnaast niet elk jaar gelijk gehouden.

De verdeling voor 2018 is in deze circulaire definitief (met uitzondering van de Wsw binnen het onderdeel Participatie). Dat wil zeggen dat het aandeel van individuele gemeenten in de diverse verdeelmodellen van de integratie-uitkering bij eventuele toekomstige wijzigingen in het macrobudget gelijk blijft. Daarmee wordt de lijn voortgezet zoals die in eerdere circulaires met betrekking tot de verdeling is ingezet.

In totaal 27 gemeenten ontvangen in 2017 compensatie omdat het budget voogdij en/of 18+ dat zij hebben ontvangen niet toereikend is gebleken voor de kosten die zij hebben gemaakt. De compensatie vloeit voort uit een driejarige compensatieregeling die voor de jaren 2017, 2018 en 2019 met gemeenten is overeengekomen. De totale omvang van de toegekende compensatie

---

³ Wmo 2015 begeleiding omvat de nieuwe taken van gemeenten voor begeleiding, dagbesteding en logeeropvang etc. (i.c. het verdeelmodel voor begeleiding, onderdeel van de integratie-uitkering Sociaal domein). De Wmo-middelen voor huishoudelijke hulp, vervoer en hulpmiddelen (i.c. de integratie-uitkering Wmo) vallen hier buiten.

bedraagt in 2017 € 20,5 miljoen. Het bedrag komt ten laste van het objectieve budget van het onderdeel Jeugd. De compensatieregeling voor het jaar 2018 zal in juni 2017 opengesteld worden en in de decembercirculaire 2017 worden geëffectueerd. Voor zowel 2018 als 2019 is een bedrag van € 20 miljoen gereserveerd en nog onverdeeld gelaten.

Zoals aangekondigd in de verzamelbrief voor gemeenten en de septembercirculaire 2016 is met de VNG afgesproken om met ingang van 2017 de verdeling van de Wsw-middelen te baseren op het kenmerk "betalende gemeente" in plaats van op het kenmerk "woongemeente". Hierdoor is het uitgangspunt voor de verdeling de gemeente waar een Wsw-er een dienstverband heeft in plaats van de woonplaats. De wijziging is in deze circulaire verwerkt. De overstap op betalende gemeente is gemaakt omdat jaarlijks veel verrekeningen plaatsvonden tussen gemeenten en Sw-bedrijven als gevolg van overnames en verhuizingen van Sw-medewerkers. Deze verrekeningen waren tot nu toe nodig in gevallen dat een overname of een verhuizing had plaatsgevonden in het voorgaande jaar (t-1). In die gevallen werden namelijk de Wsw-middelen voor jaar t toegekend aan de oude en de nieuwe gemeente naar rato van de duur van het dienstverband in het voorgaande jaar (t-1). Met de nieuwe verdeling wordt het hele bedrag voor een Sw-medewerker toegerekend aan de betalende gemeente waar de medewerker in het jaar (t-1) als laatste het dienstverband had. Hierdoor hoeft nauwelijks meer verrekening plaats te vinden. Verrekening zal enkel nog plaats hoeven te vinden in situaties waarin een werknemer gaat verhuizen naar een gemeente buiten het schapsverband én in dat jaar daar ook in Wsw-verband aan de slag gaat (overname). Deze verrekening beperkt zich tot de (resterende) maanden van het jaar waarin die verhuizing (of overname) plaatsvindt. Als gevolg van deze nieuwe systematiek ontvangt een aantal gemeenten geen Wsw-budget.

4 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat mededelingen over de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen. Deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling. Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering vrij besteedbaar en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Veel van de uitkeringen in dit hoofdstuk zijn verbonden met een zeker doel, waardoor de bestedingsvrijheid materieel wel begrensd kan zijn.

Paragraaf 4.2 informeert over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en over de omvang en de verdeling ervan.

4.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Tabel 4.2.1 bevat de mutaties in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen ten opzichte van de septembercirculaire 2016. Tabel 4.2.2 bevat het complete overzicht van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en de daarmee gemoeide bedragen. De tabellen worden gevolgd door een toelichting op de mutaties ten opzichte van de decembercirculaire 2016.

Tabel 4.2.1 Mutaties decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2017-2022 (bedragen in miljoenen euro's)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
stand septembercircularre 2016	2.160,752	1.933,821	1.945,328	1.966,418	1.946,567	
<i>mutaties december 2016*</i>						
armoedebestrijding kinderen	85,000	85,000	85,000	85,000	85,000	
brede impuls combinatiefuncties/buurtportcoaches	57,994					
scholenprogramma Groningen	3,000	3,000	8,875	3,000	3,000	
huisvesting onderwijs asielinstream	8,000					
aansluiting A58	3,796					
stand decembercircularre 2016	2.318,542	2.021,821	2.039,203	2.054,418	2.034,567	2.029,567
<i>mutaties deze circularre**</i>						
1) Wmo	35,494	48,942	48,942	49,150	50,174	50,175
2) verhoogde asielinstream - partieel effect	17,335					
3) verhoogde asielinstream - participatie en integratie	9,623					
4) Gezond in de Stad		14,440	14,440	14,440	14,440	
5) versterking gemeentelijke aanpak jihadisme	5,801					
6) innovatieve aanpak energiebesparing	4,940					
7) Regionet	4,508					
8) impuls klantprofielen	3,100					
9) herstructurering Wsw Oost-Groningen	2,000					
10) impuls grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling	1,400					
11) voorzieningenniveau Eindhoven	0,900					
12) economische zelfstandigheid	0,885					
13) groeiopgave Almere	0,709	0,336	0,336	0,336	0,336	0,336
14) LHBT-emanipatiebeleid	0,664					
15) ondersteuning raadsman Loppersum	0,468					
16) City Deal	0,225					
17) projectstimuleringsregeling Interreg V	0,189					
18) bodemsanering	0,180					
19) Beter Benutten	0,118					
20) pilot Nederlandse kernwaarden	0,114					
21) pilot begeleiding kunstenaars	0,089					
22) dialoog Sinterklaasintocht	0,045					
23) Meetsysteem van Geluidsnet	0,036					
24) erfgoed en ruimte	0,025					
25) brede impuls combinatiefuncties/buurtportcoaches	0,018					
26) Nationaal Cultureel-Wetenschappelijk Instituut	0,017					
27) knelpunten verdeelproblematiek						0,087
28) vrouwenopvang	-0,280	0,250	0,250	0,250	0,250	0,250
29) bonus beschut werken	-9,844					
stand deze circularre	2.397,301	2.085,789	2.103,171	2.118,594	2.099,767	2.080,415

* zie paragraaf 4.2 van de decembercircularre 2016 voor de mutaties die betrekking hebben op uitkeringsjaar 2016

** niet in het overzicht vermeld is de mutatie tijdelijke voorziening bed, bad en brood: € 13 miljoen incidenteel voor uitkeringsjaar 2016. Zie verder paragraaf 4.2.

Tabel 4.2.2 Decentralisatie-en integratie-uitkeringen 2017-2022 (in miljoenen euro's)

Uitkeringsjaar	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Vindplaats
- Wmo	1.244,921	1.258,369	1.258,369	1.268,913	1.320,631	1.320,632	mei 2017, § 4.2-1
- maatschappelijke opvang	385,057	385,057	385,057	385,057	385,057	385,057	mei 2017, § 4.2
- vrouwenopvang	118,671	121,231	121,231	121,231	121,231	121,231	mei 2017, § 4.2-28
- brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches	58,012						mei 2017, § 4.2-25
- vergunningverlening, toezicht en handhaving	40,758	46,700	46,700	46,700	46,700	46,700	mei 2017, § 4.2
- versterking peuterspeelzaalwerk	35,000						september 2016, § 4.2-1
- jeugd	21,700	21,700	21,700	21,700	21,700	21,700	juni 2012, § 6.9
- bodemsanering	50,260	48,800	47,503	43,385			mei 2017, § 4.2-18
- beeldende kunst en vormgeving	13,500	13,500	13,500	13,500	13,500	13,500	september 2015, § 4.2-1
- Gezond in de Stad	19,846	19,440	19,440	19,440	19,440		mei 2017, § 4.2-4
- veiligheidshuizen	7,699	7,699	7,699	7,699	7,699	7,699	juni 2012, § 6.11
- knelpunten verdeelproblematiek	3,451	3,531	3,612	3,695	3,780	3,867	mei 2017, § 4.2-27
- WUW-middelen	1,599						Stb. 2001, 415
- erfgoed en ruimte	0,025						mei 2017, § 4.2-24
- LHBT-emancipatiebeleid	1,624						mei 2017, § 4.2-14
- groeiopgave Almere	7,671	7,298	7,298	7,298	7,298	7,298	mei 2017, § 4.2-13
- ondersteuning raadsman Loppersum	0,468						mei 2017, § 4.2-15
- bevolkingsdaling	11,245	11,245	11,245	11,245			september 2015, § 4.2-2
- voorschoolse voorziening peuters	20,000	30,000	40,000	50,000	60,000	60,000	mei 2016, § 4.2-3
- Actieplan Luchtkwaliteit	6,000						september 2016, § 4.2-6
- BRP: centralisering inschrijving vergunninghouders	4,731	4,731	4,731	4,731	4,731	4,731	mei 2016, § 4.2-8
- Beter Benutten	0,118						mei 2017, § 4.2-19
- Basisregistratie Grootchalige Topografie	0,633	0,422	0,211				mei 2016, § 4.2-11
- projectstimuleringsregeling Interreg V	0,189						mei 2017, § 4.2-17
- verhoogde asielinstroom - partieel effect	139,835						mei 2017, § 4.2-2
- verhoogde asielinstroom - participatie en integratie	77,623						mei 2017, § 4.2-3
- bonus beschut werken	1,156	16,000	21,000	26,000			mei 2017, § 4.2-19
- Leeuwarden Culturele Hoofdstad	1,653	2,066					september 2016, § 4.2-5
- armoedebestrijding kinderen	85,000	85,000	85,000	85,000	85,000	85,000	mei 2017, § 4.2
- scholenprogramma Groningen	3,000	3,000	8,875	3,000	3,000	3,000	december 2016, § 4.2-3
- huisvesting onderwijs asielinstroom	8,000						mei 2017, § 4.2
- aansluiting A58	3,796						december 2016, § 4.2-6
- versterking gemeentelijke aanpak jihadisme	5,801						mei 2017, § 4.2-5
- innovatieve aanpak energiebesparing	4,940						mei 2017, § 4.2-6
- Regionet	4,508						mei 2017, § 4.2-7
- impuls klantprofielen	3,100						mei 2017, § 4.2-8
- herstructurering Wsw Oost-Groningen	2,000						mei 2017, § 4.2-9
- impuls grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling	1,400						mei 2017, § 4.2-10
- voorzieningenniveau Eindhoven	0,900						mei 2017, § 4.2-11
- economische zelfstandigheid	0,885						mei 2017, § 4.2-12
- City Deal	0,225						mei 2017, § 4.2-16
- pilot Nederlandse kernwaarden	0,114						mei 2017, § 4.2-20
- pilot begeleiding kunstenaars	0,089						mei 2017, § 4.2-21
- dialoog Sinterklaasintocht	0,045						mei 2017, § 4.2-22
- Meetsysteem van Geluidsnet	0,036						mei 2017, § 4.2-23
- Nationaal Cultureel-Wetenschappelijk Instituut	0,017						mei 2017, § 4.2-26
Totaal	2.397,301	2.085,789	2.103,171	2.118,594	2.099,767	2.080,415	

Toelichting

1. Wmo

Tabel 4.2-2 toont de wijzigingen in de omvang van de integratie-uitkering Wmo sinds de septembercirculaire 2016.

Tabel 4.2-2 Mutaties integratie-uitkering Wmo (bedragen in miljoenen euro's)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
stand septembercirculaire 2016	1.209,427	1.209,427	1.209,427	1.219,763	1.270,457	1.270,457
<i>mutaties deze circulaire</i>						
loon- en prijsbijstelling 2017	25,024	25,024	25,024	25,232	26,256	26,257
groeiruimte 2018		16,000	16,000	16,000	16,000	16,000
verlaging uitname huishoudelijke hulp	7,500					
Wlz-cliënten met mpt						
compensatie vervallen ouderentoeslag		1,318	1,318	1,318	1,318	1,318
extramuralisering 2018		6,600	6,600	6,600	6,600	6,600
compensatie eigen bijdrage Wmo	2,970					
stand deze circulaire	1.244,921	1.258,369	1.258,369	1.268,913	1.320,631	1.320,632

De toelichting op de mutaties is als volgt:

- de loon- en prijsbijstelling tranche 2017 is toegekend;
- de beschikbare volumemiddelen 2018 zijn toegekend. Zie voor meer informatie paragraaf 3.2-2 van deze circulaire);
- in het bestuurlijk overleg tussen de VNG en het ministerie van VWS op 24 november 2016 is overeengekomen dat de huishoudelijke verzorging voor nieuwe Wlz-cliënten met een MPT (modulair pakket thuis) per 1 januari 2017 de verantwoordelijkheid is van de Wlz-uitvoerders. Voor bestaande cliënten geldt bij de overgang naar de Wlz dat continuïteit van zorg, waar huishoudelijke verzorging onderdeel van is, noodzakelijk is. Er is daarom overeengekomen om voor bestaande cliënten een vast overdrachtsmoment te hanteren, te weten 1 april 2017. Gemeenten zullen voor deze uitloop financieel worden gecompenseerd met een bedrag van € 7,5 miljoen. Dit bedrag is - tijdsevenredig – berekend als ¼ van het bedrag van € 30 miljoen dat in de septembercirculaire 2016 structureel is uitgenomen;
- in het bestuurlijk overleg tussen de VNG en het ministerie van VWS van 11 mei 2017 is overeenstemming bereikt om gemeenten te compenseren voor het effect van het vervallen van de ouderentoeslag (zie paragraaf 3.2-5 van deze circulaire). Het gaat om een bedrag van € 5 miljoen structureel vanaf 2018. De € 5 miljoen compensatie wordt naar rato toegedeeld aan de integratie-uitkering Wmo/huishoudelijke verzorging en de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo 2015;
- de tranche extramuralisering 2018 is toegekend;
- in paragraaf 4.2-2 van de meicirculaire 2016 is aangekondigd dat gemeenten ook in 2017 zullen worden gecompenseerd in verband met de eigen bijdragen die gemeenten niet ontvangen voor hulpmiddelen en woningaanpassingen die gemeenten in 2017 aan Wlz-cliënten verstrekken. Hiervoor is in overleg met de VNG een berekeningsmethode gekozen en is het bedrag ter compensatie voor 2017 vastgesteld op een bedrag van € 2,97 miljoen. In het bestuurlijk overleg van 9 maart 2017 is overeengekomen dit bedrag toe te voegen aan de integratie-uitkering Wmo/huishoudelijke verzorging. Ook is de afspraak gemaakt om compensatie volgend jaar wederom te agenderen voor een nieuw bestuurlijk overleg zodat aan de hand van actuele gegevens op dat moment opnieuw een berekening kan worden gemaakt. Ook is de intentie uitgesproken om vanaf 2019 over te gaan tot een structurele compensatie hiervoor.

De bedragen van de integratie-uitkering Wmo per gemeente zijn behalve door deze mutaties ook gewijzigd ten opzichte van de septembercirculaire 2016 door het gebruik van actuelere basisgegevens voor de maatstaven.

De verdeling over de gemeenten is opgenomen in bijlage 4.2-1.

2. Verhoogde asielinstroom – partieel effect

Op basis van het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom ontvangen gemeenten voor 2016 en 2017 een bedrag per een in die gemeente geplaatste vergunninghouder. Het aantal gehuisveste vergunninghouders is lager dan geraamd, zodat over 2016 minder dan het totaal beschikbare

bedrag wordt uitgekeerd. Het resterend budget is overgeheveld naar uitkeringsjaar 2017 en voor verdeling over de gemeenten beschikbaar. Mocht over 2017 opnieuw sprake zijn van een lagere realisatie, dan vloeit het resterende bedrag conform gemaakte afspraken bij meicirculaire 2018 terug naar de algemene uitkering.

Bijlage 4.2-2 bevat de bedragen voor de decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect die zijn toegekend over de maanden november en december 2016 (uitkeringsjaar 2016) en over de periode januari tot en met april 2017 (uitkeringsjaar 2017). De gehanteerde realisatiecijfers over het aantal geplaatste vergunninghouders in genoemde periode kunt u respectievelijk vinden op de website van de rijksoverheid en op de website van het COA/Opnieuw thuis. Voor uitkeringsjaar 2016:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asielbeleid/documenten/publicaties/2017/01/02/overzicht-huisvesting-vergunninghouders-per-2-januari-2017>. Het betreft de som van de aantallen in de kolommen 'realisatie nov 2016' en 'realisatie dec 2016'⁴. Voor uitkeringsjaar 2017:

<https://www.opnieuwthuis.nl/documents/Cijfers/Overzicht%20per%20provincie%20en%20gemeente%20-%20april%202017.pdf>. Het betreft de aantallen in de kolom 'Gehuisvest in periode jan-april 2017'.

Meer informatie, onder meer over de methodiek van toekenning en de bedragen per geplaatste vergunninghouder, is terug te vinden in paragraaf 4.2 van de septembercirculaire 2016.

3. Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie

Zie de toelichting onder mutatie 2. Mocht over 2017 opnieuw sprake zijn van een lagere realisatie, dan vloeit het resterende bedrag conform gemaakte afspraken bij meicirculaire 2018 terug naar de begroting van het ministerie van SZW.

Bijlage 4.2-3 bevat de bedragen voor de decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie die zijn toegekend over de maanden november en december 2016 (uitkeringsjaar 2016) en over de periode januari tot en met april 2017 (uitkeringsjaar 2017). Voor de gehanteerde realisatiecijfers over het aantal geplaatste vergunninghouders zie de informatie onder mutatie 2.

4. Gezond in de Stad

Het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad (GIDS) wordt voortgezet in de jaren 2018 tot en met 2021 (zie de brief van de staatssecretaris van VWS van 23 maart 2017 aan de Tweede Kamer, vergaderjaar 2016-2017, 32 793, nr. 267). Een bedrag van € 5 miljoen was al meerjarig beschikbaar en er vindt nu een ophoging plaats naar € 19,440 miljoen. Bij de verdeling van de middelen wordt de tot nu gehanteerde systematiek voortgezet. Op basis van de statusscore van

---

⁴ Met uitzondering van de 5 gemeenten waarvoor na de realisatie over de periode januari tot en met oktober 2016 nog sprake is van een achterstand in de taakstellingen tot en met 31 december 2015 danwel waarvoor sprake is van een (resterende) correctie op de realisatie over het eerste halfjaar van 2016.

het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) is een selectie van wijken met de laagste statusscore ten opzichte van andere wijken in Nederland gemaakt. De middelen zijn verdeeld over de gemeenten op basis van het aantal inwoners in deze wijken, met een minimum van € 20.000 per gemeente.

De opzet van het stimuleringsprogramma GIDS blijft ongewijzigd. Het programma geeft de geselecteerde gemeenten extra ruimte om de gezondheid van mensen in een lage sociaal-economische positie structureel en duurzaam te verbeteren. Een lokale en integrale aanpak is daarbij van belang.

De verdeling over de gemeenten is opgenomen in bijlage 4.2-4.

5. Versterking gemeentelijke aanpak jihadisme

In de Kamerbrief 'Versterking veiligheidsketen' van 27 februari 2015 (Kamerstuk 29 754, nr. 302) wordt geschetst wat het kabinet doet om de veiligheidsketen te versterken en langs welke sporen de intensivering plaatsvindt. Onderdeel van de versterking is de ondersteuning van de gemeenten in hun lokale integrale aanpak van radicalisering en jihadisme. Afgelopen najaar heeft de minister van Veiligheid en Justitie, mede namens SZW, negentien meest betrokken gemeenten laten weten dat voor 2017 middelen beschikbaar worden gesteld om uitvoering te kunnen geven aan hun plannen. Het gaat in totaal om € 5,801 miljoen voor 2017.

In bijlage 4.2-5 zijn de bedragen per gemeente opgenomen.

6. Innovatieve aanpak energiebesparing

In totaal 35 gemeenten ontvangen een overbruggingsbudget voor de Regionale basisaanpakken Energiebesparing Koopwoningen en/of een bijdrage voor de uitvoering van regionale innovatieve aanpakken gericht op energiebesparing in de particuliere woningvoorraad.

De Regionale basisaanpakken Energiebesparing Koopwoningen hebben in 29 landsdekkende regio's geleid tot energieloketten en allianties zoals bedoeld in het Nationaal Energie Akkoord, met als doel om woningeigenaren te faciliteren bij energiebesparing in hun woning.

Het overbruggingsbudget ad € 1,8 miljoen heeft betrekking op de periode januari 2017 tot en met de kabinetsformatie en dient om de regionale aanpakken te bestendigen en te versterken (kwaliteitsimpuls). De middelen zijn over de aanvragende regio's verdeeld conform het advies van de VNG, waarbij gebruik is gemaakt van de verdeelsleutel die reeds vanaf de start van het VNG-programma Energiebesparing Koopwoningen wordt toegepast.

Het doel van de innovatieve aanpakken is om de verduurzaming van de particuliere woningvoorraad op te schalen en te versnellen, met energieneutraliteit minimaal als stip op de horizon. Reeds goedgekeurde aanpakken (ronde 1) en nieuwe aanpakken (ronde 2) zijn (opnieuw) beoordeeld door een onafhankelijke commissie. Goedgekeurde aanpakken krijgen een bijdrage voor de volgende fase.

Over 2017 is nog sprake van een onverdeeld bedrag van € 0,509 miljoen. Ook voor 2018 komen nog middelen beschikbaar. Nadere informatie volgt in de decembercirculaire 2017.

Bijlage 4.2-6 bevat per onderdeel het overzicht van de ontvangende (penvoerende) gemeenten.

7. Regionet

De gemeente Heiloo ontvangt in 2017 een bedrag van € 4,508 miljoen voor de uitvoering van maatregelen ten behoeve van het stadsgewestelijk spoorvervoer in de noordelijke Randstad (Regionet). Daarnaast is een btw-component ad € 0,947 miljoen toegevoegd aan het BTW-compensatiefonds.

8. Impuls klantprofielen

De centrumgemeenten in de 35 arbeidsmarktregio's ontvangen elk een bedrag van € 88.500 als stimulans om het aantal gemeentelijke klantprofielen op het gewenste niveau te krijgen. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het realiseren van de banenafpraak. De eenmalige extra impuls vloeit voort uit het amendement van de Kamerleden Van 't Wout en Kerstens (Kamerstukken II, 2016-17, 34 550 XV, nr. 20).

Bijlage 4.2-8 bevat het overzicht van de ontvangende gemeenten.

9. Herstructurering Wsw Oost-Groningen

De gemeente Oldambt ontvangt in 2017 een bijdrage van € 2 miljoen als coördinerende gemeente en penvoerder bij de uitvoering van het convenant waarin de zes Oost-Groningse gemeenten Vlagtwedde, Bellingwedde, Menterwolde, Oldambt, Pekela en Borger-Odoorn toewerken naar één uitvoeringsorganisatie voor alle doelgroepen in de Participatiewet. Volgens plannen van de zes gemeenten gaan in de nieuwe organisatie het sw-bedrijf Synergon, de TDC's (trainings- en diagnosecentra) van Oldambt en Vlagtwedde en onderdelen van de sociale diensten van een aantal gemeenten op. De bijdrage voor de transitie naar één uitvoeringsorganisatie betreft de eerste tranche als onderdeel van een financiële toezegging van de staatssecretaris van SZW.

10. Impuls grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling

De centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's in de grensstreek met Duitsland en/of België ontvangen elk een bedrag van € 100.000 om bestaande kansen voor bemiddeling van werkloze werkzoekenden beter te benutten. Het betreft de volgende arbeidsmarktregio's: Groningen, Drenthe, Twente, Zwolle, Achterhoek, Midden-Gelderland, Rijk van Nijmegen, Noord-Limburg, Midden-Limburg, Zuid-Limburg, Zuidoost Brabant, Midden-Brabant, West-Brabant en Zeeland. Deze eenmalige extra impuls vloeit voort uit het amendement van de Kamerleden Van 't Wout en Kerstens (Kamerstuk 2016-2017, 34 550 XV, nr. 17). Het Actieteam grensoverschrijdende economie en arbeid zal het effect van de extra impuls in de veertien regio's gedurende het jaar

volgen.

Bijlage 4.2-10 bevat het overzicht van de ontvangende gemeenten.

11. Voorzieningenniveau Eindhoven

De gemeente Eindhoven ontvangt een bijdrage ten behoeve van de Brainport regio Eindhoven vanwege de met het kabinet overeengekomen gezamenlijke impuls aan het regionaal vestigingsklimaat/voorzieningenniveau.

12. Economische zelfstandigheid

In totaal 25 gemeenten hebben positief gereageerd op de uitnodiging van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan de centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's om het programma economische zelfstandigheid uit te voeren. Het programma heeft als doel om de economische zelfstandigheid van vrouwen te vergroten door hen te stimuleren om stappen te zetten richting de arbeidsmarkt. Het programma richt zich op vrouwen die niet economisch zelfstandig zijn. Dit wil zeggen dat zij minder verdienen dan 70% van het netto minimumloon.

Een overzicht met de toekenning per gemeente is opgenomen in bijlage 4.2-12.

13. Groeiopgave Almere

Conform de Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 uit 2013 beweegt de decentralisatie-uitkering Groeiopgave Almere mee met de jaarlijkse accresberekening. Het accrespercentage 2016 is definitief vastgesteld op 4,25%, wat leidt tot een opwaartse bijstelling. De afrekening van het accres over 2016 vindt plaats in 2017 (zie ook de paragrafen 2.2-1 en 2.2-6 van deze circulaire). Daarnaast is de aanpassing op basis van het definitieve accres 2015 uit de meicirculaire 2016 ongedaan gemaakt, omdat de jaarlijkse bijstelling ingaat vanaf het accres 2016 in plaats van per uitkeringsjaar 2016.

14. LHBT-emancipatiebeleid

Regenboogsteden zetten zich in voor de gezamenlijke doelstelling de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBT (Lesbische vrouwen, Homoseksuele mannen, Biseksuelen, Transgenderpersonen) verder te bevorderen.

Van de Regenboogsteden hebben zich in totaal 40 aangemeld voor een verlenging van de samenwerking op LHBT-beleid. Zij ontvangen over 2017 een bijdrage hiervoor. De vier grote steden (Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht) ontvangen elk € 25.000. De 36 overige gemeenten ontvangen maximaal € 10.000.

Verder ontvangen de vier grote steden in 2017 elk € 50.000 voor het vergroten van de sociale

acceptatie van LHBTI in biculturele gemeenschappen.

Daarnaast ontvangt de gemeente Amsterdam € 12.500 voor de coördinatie en het secretariaat van het internationale Rainbow Cities Network. Dit netwerk van internationale steden zet zich met het LHBT-emancipatiebeleid eveneens in voor verbetering van sociale acceptatie van LHBT's.

Een overzicht met de toekenning per gemeente is opgenomen in bijlage 4.2-14.

15. Ondersteuning raadsman Loppersum

De gemeente Loppersum ontvangt ook in 2017 een bijdrage in verband met de ondersteuning van een onafhankelijk raadsman, aangesteld door de minister van Economische Zaken als aanspreekpunt voor schadeafhandeling met betrekking tot de gaswinning in de provincie Groningen.

16. City Deal

De gemeente Zaanstad ontvangt een bijdrage van € 165.000 voor de City Deal Inclusieve stad en de gemeente Maastricht een bijdrage van € 60.000 voor de City Deal Zorg voor Veiligheid in de stad.

Voor 2017 is Zaanstad aangewezen als coördinerende gemeente voor de gezamenlijk te organiseren activiteiten van de City Deal Inclusieve Stad, waarin 5 steden (Zaanstad, Leeuwarden, Enschede, Utrecht en Eindhoven) en de ministeries van BZK, VWS en SZW samenwerken om vernieuwing te realiseren in het sociaal domein. De samenwerkende partijen ontwikkelen integrale alternatieve arrangementen op onder meer het gebied van wonen, zorg, jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. Zaanstad is verantwoordelijk voor de uitvoering van een onderzoek naar de (effecten van de) experimenten in de steden om knelpunten in het sociaal domein op te lossen, de realisatie van een congres en de coördinatie van de City Deal.

De gemeente Maastricht is coördinerende gemeente voor de City Deal Zorg voor Veiligheid in de stad. Deelnemers aan de City Deal zijn de gemeenten Almere, Breda, Leeuwarden, Maastricht, Nijmegen, Tilburg en Zoetermeer en de ministeries van VenJ, VWS, SZW en BZK. De samenwerkende partijen beogen aan de hand van praktijkvoorbeelden vernieuwing te realiseren in het sociaal domein en het zorg- en veiligheidsdomein.

17. Projectstimuleringsregeling Interreg V

De gemeenten Arnhem (€ 141.440), Den Bosch (€ 11.875), Heerlen (€ 11.875) en Middelburg (€ 23.750) ontvangen een eenmalige bijdrage in het kader van de rijkscofinancieringsregeling Interreg V (CETSI) en de Interreg projectstimuleringsregeling V (PSR).

18. Bodemsanering

De gemeente Dordrecht ontvangt in 2017 een aanvullend bedrag van € 180.000 ten behoeve van onderzoek naar nieuwe bedreigingen in de bodem, specifiek Poly- en PerFluor Alkyl Stoffen (PFAS-stoffen zoals PFOA en PFOS). Daarnaast ontvangt Dordrecht in de jaren 2017 tot en met 2020 een bijdrage voor de coördinatie van de ondersteuning en aansluiting bij het Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020 van de werkgroep bodem (WEB) van de VNG. In 2017 betreft het € 44.000, in de jaren 2018 tot met 2020 een jaarlijks bedrag van € 88.000. Zoals is afgesproken in de Stuurgroep Bodem en Ondergrond worden de kosten voor ondersteuning van het WEB gedekt via een herschikking binnen het beschikbare totaalbudget van de decentralisatie-uitkering Bodemsanering.

De nieuwe bedragen per gemeente zijn opgenomen in bijlage 4.2-18.

19. Beter Benutten

De gemeenten Zwolle (€ 65.000) en Leeuwarden (€ 53.000) ontvangen in 2017 een bijdrage voor de uitvoering van het lopende programma en het vervolgprogramma van Beter Benutten.

20. Pilot Nederlandse kernwaarden

De volgende gemeenten ontvangen een bijdrage voor de voorbereidings- en uitvoeringskosten van de pilot Nederlandse kernwaarden: Amsterdam (€ 7.187), De Ronde Venen (€ 7.980), Deventer (€ 16.700), Houten (€ 14.700), Lansingerland (€ 8.300), Leiden (€ 32.500), Lelystad (€ 12.000), Rotterdam (€ 4.255) en Vianen (€ 10.380). De focus van de pilot ligt op de overdracht van de Nederlandse kernwaarden (zoals vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie en de democratische rechtsstaat). In de pilot worden vier verschillende manieren van deze waardenoverdracht onderzocht om inzicht te krijgen in welke vormen van waardenoverdracht het meest effectief zijn.

21. Pilot begeleiding kunstenaars

De gemeente Amsterdam ontvangt een bijdrage van € 88.423 voor het project 'Pilot begeleiding kunstenaars'. Amsterdam biedt startende en net gestarte kunstenaars met de pilot tijdelijk begeleiding bij het ontwikkelen van ondernemersvaardigheden. Doel is om te onderzoeken of de begeleiding leidt tot een verbetering van de inkomenspositie van deelnemende kunstenaars. De pilot wordt geëvalueerd en de inzichten worden onder andere gemeenten verspreid.

22. Dialoog Sinterklaasintocht

De gemeente Maassluis ontvangt een bijdrage voor het ontwikkelen en uitvoeren van dialooginitiatieven met een nationale uitstraling rondom de landelijke intocht van Sinterklaas. De opgedane kennis met de initiatieven zal beschikbaar worden gesteld aan geïnteresseerde partijen, zoals de volgende intochtgemeente.

23. Meetsysteem van Geluidsnet

De gemeenten Onderbanken (€ 14.226), Brunssum (€ 10.782) en Schinnen (€ 10.782) ontvangen een bijdrage om met metingen de geluidsbelasting te monitoren in de omgeving van de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen, voor zover gelegen op Nederlands grondgebied. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het meetsysteem van Geluidsnet in de regio.

24. Erfgoed en ruimte

De gemeente Hilversum ontvangt in 2017 een bijdrage voor de Nominatie Werelderfgoed van het voormalig Sanatorium Zonnestraal.

25. Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches

Het bedrag voor 2017 voor de gemeente Ridderkerk is gecorrigeerd naar € 154.149. Voor de overige gemeenten is het bedrag 2017 niet gewijzigd ten opzichte van de decembercirculaire 2016. Wel is voor de gemeenten met een deelnamepercentage van 136% het aantal fte's in lijn gebracht met dit percentage. Om die reden is het overzicht in bijlage 4.2-25 opnieuw integraal opgenomen.

26. Nationaal Cultureel-Wetenschappelijk Instituut

De gemeente Rotterdam ontvangt een bijdrage voor de verkenning naar een Nationaal Cultureel-Wetenschappelijk Instituut in Rotterdam-Zuid. Het instituut dient een vitale verbinding te leggen tussen de internationale, nationale en gemeentelijke agenda op het gebied van cultuur en wetenschap.

27. Knelpunten verdeelproblematiek

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2022. Daardoor wordt in deze circulaire de toename van de integratie-uitkering Knelpunten verdeelproblematiek voor dat jaar zichtbaar. De middelen zijn afkomstig uit de algemene uitkering. De integratie-uitkering houdt verband met btw-aspecten ten aanzien van wegen die in beheer zijn van waterschappen.

28. Vrouwenopvang

De omvang van de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang wijzigt door:

- een verlaging met € 0,530 miljoen in 2017 ten behoeve van de begeleiding van cliënten die vallen onder het Landelijke Arrangement van de VNG (zie paragraaf 4.2 van de decembercirculaire 2016). Het betreft een aanvulling op de uitname ten behoeve van de VNG in de meicirculaire 2016. Uitsluitel over de wijze van financiering in 2018 en verder volgt in de septembercirculaire 2017. Dat geldt eveneens voor de financiering van het Landelijk telefoonnummer voor Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld.

- een toevoeging van € 0,250 miljoen vanaf 2017 ten gunste van de gemeente Den Haag voor het Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating (LKHA), dat onder verantwoordelijkheid van de gezamenlijke centrumgemeenten door deze gemeente is ingesteld.

Voor de verdeling 2017 en verder zijn de volgende ontwikkelingen relevant:

- voor het jaar 2017 zijn ten opzichte van de septembercirculaire 2016 de aantallen eenheden van de maatstaven van het objectieve verdeelmodel geactualiseerd. De geactualiseerde aantallen zijn behalve voor 2017 ook voor latere jaren in de berekeningen gebruikt.
- in afwachting van de besluitvorming door de VNG is de verdeling van de voormalige begeleidingsmiddelen AWBZ ongewijzigd gelaten: vanaf 2017 50% historisch verdeeld en 50% via het objectieve verdeelmodel. Meer informatie volgt in de septembercirculaire 2017.

De verdeling over de gemeenten is opgenomen in de gemeentefondsruubriek op internet (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/circulaires/2014/01/01/circulaires-gemeentefonds-2014-2017>).

29. Bonus beschut werken

In paragraaf 4.2-3 van de septembercirculaire 2016 zijn gemeenten geïnformeerd over de financiële stimulans ("bonus") om het aantal gerealiseerde beschut werkplekken te vergroten. Bijlage 4.2-29 bevat de bedragen die gemeenten in 2017 ontvangen over de jaren 2015 en 2016. Het betreft de creatiebonussen voor de in 2015 en 2016 gerealiseerde beschut werkplekken en de continuïteitsbonus voor beschut werkplekken die in 2015 zijn gecreëerd en in 2016 zijn voortgezet. De gegevens over het aantal gerealiseerde en gecontinueerde beschut werkplekken zijn afkomstig van het UWV. In de meicirculaire 2018 worden gemeenten geïnformeerd over de toegekende bedragen over 2017.

Het totaal van de uitgekeerde bonussen voor de jaren 2015 en 2016 bedraagt € 1,156 miljoen. Daardoor is op het totale budget van € 11 miljoen voor 2017 een vrijval ontstaan van € 9,844 miljoen. Het kabinet heeft, mede naar aanleiding van het Algemeen Overleg van de Tweede Kamer met de staatssecretaris van SZW op 26 oktober 2016, besloten dat de vrijvallende middelen voor de gehele looptijd van de bonusregeling beschikbaar blijven voor gemeenten. Voor 2017 betekent dit dat het bedrag van € 9,844 miljoen wordt overgeheveld naar de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Participatie.

Vanaf 1 januari 2017 zijn gemeenten door de wijziging van de Participatiewet verplicht om beschut werkplekken aan te bieden. In een ministeriele regeling wordt jaarlijks bekend gemaakt hoeveel beschut werkplekken een gemeente dient te realiseren. Deze verplichting heeft geen gevolgen voor

de aangekondigde bonus. De bonus wordt uitgekeerd voor gerealiseerde beschut werkplekken over een periode van vijf jaar, met ingang van 2015.

Overige mededelingen decentralisatie- en integratie-uitkeringen

- Maatschappelijke opvang

Het macrobudget van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang is ongewijzigd. De bedragen per gemeente voor de jaren 2016 en verder zijn ten opzichte van de septembercirculaire 2016 door het gebruik van actuelere basisgegevens voor de maatstaven wel gewijzigd.

In afwachting van de besluitvorming door de VNG is de verdeling van de voormalige begeleidingsmiddelen AWBZ ongewijzigd gelaten: vanaf 2017 50% historisch verdeeld en 50% via het objectieve verdeelmodel. Meer informatie volgt in de septembercirculaire 2017.

De verdeling over de gemeenten is opgenomen in bijlage 4.2.1. De achterliggende berekeningswijze treft u aan in de internetbijlage.

- Armoedebestrijding kinderen

In paragraaf 4.2-1 van de decembercirculaire 2016 zijn gemeenten geïnformeerd over de € 85 miljoen die vanaf 2017 structureel beschikbaar is gesteld voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor het jaar t+1 en verder. De middelen worden verdeeld op basis van door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met een kans op armoede. De verdeling over de gemeenten voor 2018 en verder is gebaseerd op gegevens over het jaar 2014⁵ en is opgenomen in bijlage 4.2.2.

- Vergunningverlening, toezicht en handhaving

Bijlage 4.2.3 bevat de verdeling voor 2018 en verder van de decentralisatie-uitkering Vergunningverlening, toezicht en handhaving. In 2018 is sprake van een ophoop in het beschikbare bedrag en de verdeling over de gemeenten vanaf dat jaar is nog niet eerder gemeld. Gemeenten ontvangen de middelen vanwege de verantwoordelijkheid voor taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving bij provinciale inrichtingen. Zie voor meer informatie paragraaf 4.3.1 van de decembercirculaire 2013.

- Tijdelijke voorziening bed, bad en brood

Voor 2016 is een totaalbedrag van € 13 miljoen beschikbaar gesteld als tegemoetkoming in de

---

⁵ Zie [CBS-statline](#) voor de gehanteerde cijfers.

onkosten van gemeenten met een lokale bed-bad-broodvoorziening voor de periode van 1 november 2015 tot en met 30 november 2016. De verdeling over de gemeenten is in overleg tussen het Rijk en de VNG tot stand gekomen en is opgenomen in bijlage 4.2.4.

Zie voor verdere informatie over dit onderwerp de brief van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie aan de Tweede Kamer van 21 november 2016 (nr. TK 19637-2259):

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2016Z21682&did=2016D44548.

- Basisregistratie Personen: centralisering inschrijving vergunninghouders

In paragraaf 4.2-8 van de meicirculaire 2016 is de verdeling bekend gemaakt van de middelen die enkele gemeenten ontvangen voor het inrichten en in stand houden van een zogeheten BRP-sstraat. Vanwege de sluiting van de BRP-sstraat in Doetinchem en een andere taakverdeling tussen de overige BRP-straten wordt de verdeling van de decentralisatie-uitkering gewijzigd. In overleg tussen Rijk en betrokken gemeenten is met ingang van 2017 de volgende verdeling overeengekomen: Arnhem (€ 385.458), Cranendonck (€ 528.950), Gilze en Rijen (€ 474.410), Haarlemmermeer (€ 294.860), Noordenveld (€ 2.131.264) en Vlagtwedde (€ 915.711).

- Huisvesting onderwijs asielinstroom

In paragraaf 4.2-2 van de decembercirculaire 2016 zijn gemeenten geïnformeerd over de mogelijkheid om in aanmerking te komen voor een bijdrage in de huisvesting van voortgezet onderwijs aan leerplichtige asielzoekers die verblijven in (nood)opvanglocaties. Het ministerie van OCW heeft hiervoor eerder middelen aan het gemeentefonds toegevoegd. Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) is gevraagd om de uitvoering ter hand te nemen. Communicatie over de aanvraagprocedure verloopt via deze partijen. Bij vragen kunt u zich wenden tot asielonderwijs@minocw.nl. Na beoordeling van de aanvragen zullen de bijdragen vervolgens via een decentralisatie-uitkering worden toegekend. Meer informatie volgt in de septembercirculaire 2017.

- Maatschappelijke begeleiding

In het Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom van 27 november 2015 is vastgelegd dat de bijdrage voor maatschappelijke begeleiding wordt verhoogd naar € 2.370 per inburgeringsplichtige vergunninghouder, waarna deze verhoging in het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom van 28 april 2016 structureel is gemaakt.

Bij instemming door de Eerste Kamer zal naar verwachting op 1 oktober 2017 de gewijzigde Wet inburgering in werking treden. Onderdeel van de wijziging van de Wet inburgering is de vastlegging van de maatschappelijke begeleiding aan inburgeringsplichtige vergunninghouders als taak van gemeenten.

De toekenning van de rijksbijdrage voor maatschappelijke begeleiding (zoals beschreven in de gewijzigde Wet inburgering) aan gemeenten zal vanaf 1 oktober 2017 geschieden via een decentralisatie-uitkering. De hoogte van de decentralisatie-uitkering is afhankelijk van het aantal inburgeringsplichtige vergunninghouders dat in een jaar wordt uitgeplaatst naar een gemeente. De decentralisatie-uitkering wordt op basis van het gerealiseerde aantal uitgekeerd, voor het eerst in de meicirculaire 2018.

5 Overige mededelingen

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat diverse mededelingen over de gemeentefinanciën. Paragraaf 5.2 bevat mededelingen over het gemeentefonds die niet betrekking hebben op één van de specifieke onderdelen uit de hoofdstukken 2, 3 of 4. Vervolgd wordt met mededelingen op het terrein van de gemeentefinanciën.

5.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen

Gemeentefondstotalen

Tabel 5.2.1 bevat een overzicht van de gemeentefondstotalen 2017-2022. In de tabel zijn de bedragen uit de hoofdstukken 2, 3 en 4 bij elkaar gebracht.

Tabel 5.2.1 Gemeentefondstotalen 2017-2022 (in miljoenen euro's)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Algemene uitkering	15.671	16.610	17.148	17.581	17.952	18.268
DU/IU	2.397	2.086	2.103	2.119	2.100	2.080
IU Sociaal domein	9.819	9.824	9.738	9.647	9.648	9.604
Totaal	27.887	28.520	28.990	29.346	29.700	29.952

Bevoorschotting

De bedragen 2017 uit de tabel zullen worden verwerkt in de bevoorschotting vanaf 4 juli 2017. Tot dat tijdstip is de bevoorschotting gebaseerd op de decembercirculaire 2016. Op de eerste dinsdag in juli zullen ook eventuele verrekeningen plaatsvinden als er eerder dit jaar te veel of juist te weinig voorschot is verstrekt. Verrekeningen over de uitkeringsjaren 2015 en 2016 worden ook in juli uitgevoerd.

Over de voorschotten voor het uitkeringsjaar 2018 volgt informatie in de septembercirculaire 2017.

Nominale ontwikkelingen

De algemene uitkering is uitgedrukt in lopende prijzen. De decentralisatie- en de integratie-uitkeringen betreffen doorgaans nominale bedragen. De integratie-uitkering Sociaal domein en de integratie-uitkering Wmo zijn uitgedrukt in constante prijzen.

Om gemeenten in staat te stellen op een juiste wijze met nominale ontwikkelingen om te gaan is tabel 5.2.2 opgenomen. De tabel bevat de twee loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB ([CPB](#)), met name de rubriek Centraal Economisch Plan 2017 (CEP2017).

Tabel 5.2.2 Prijsmutaties per jaar 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
overheidsconsumptie				
- netto materiële consumptie	-0,9%	1,1%	1,5%	1,6%
- lonen en salarissen	0,7%	2,3%	2,2%	2,4%
algemene prijsontwikkeling				
- prijsmutatie bbp	0,1%	1,0%	1,2%	1,4%

Bron: CEP2017

5.3 Macronorm OZB

Volgens cijfers van onderzoeksinstituut COELO stijgt de totale landelijke OZB-opbrengst in 2017 met € 67 miljoen, een stijging van 1,69%. De macronorm voor 2017 is 1,97%. Dat betekent dat de stijging in 2017 binnen de macronorm blijft.

Onderstaande tabel bevat de macronorm voor 2018:

	Percentage	Bedrag (x € mln)
Macronorm 2018 over € 4.022 miljoen (OZB-opbrengst 2017)	3,1% ¹	124,682

¹ Dit percentage is opgebouwd uit 1,5% reële trendmatige groei van het BBP en 1,6% prijsontwikkeling Nationale Bestedingen (op basis van het Centraal Economisch Plan 2017).

5.4 Analyse gemeentebegrotingen

De gemeente kan haar financiële situatie op verschillende manieren (laten) onderzoeken. In de eerste plaats kan de gemeente zelf onderzoek doen naar haar uitgaven met een begrotingsanalyse. Op verzoek kan de rijksoverheid daarnaast, samen met de provincie, de financiën van de gemeente vergelijken met die van andere gemeenten, de zogenoemde begrotingsscan. Tot slot kunnen gemeenten met behulp van de provincie en de rijksoverheid de financiële gevolgen van een herindeling (laten) onderzoeken door middel van een herindelingscan. Voor meer informatie wordt verwezen naar: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/inhoud/financieel-toezicht-gemeenten-en-provincies/financiele-scans-gemeenten>.

5.5 Redelijk peil 2018

De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald 'redelijk peil' moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. De berekening van het redelijk peil aan eigen inkomsten voor 2018 is opgenomen in bijlage 5.5.1.

5.6 Traject herziening financiële verhoudingen

De minister van BZK stuurt namens de stuurgroep herziening financiële verhoudingen voor de

zomer een rapport aan de Tweede Kamer. Dit rapport is mede een antwoord op de motie van de leden Veldman en Wolbert (Tweede Kamer 2015/16, 34300 VII, nr. 28). De stuurgroep zal in het rapport een aantal aanbevelingen doen die - in het licht van de bestuurlijke, maatschappelijke en economische ontwikkelingen van de afgelopen twintig jaar - oplossingsrichtingen bieden om de financiële verhoudingen en specifiek de verdeling van het gemeentefonds te vereenvoudigen, de stabiliteit te vergroten en de afwegingsruimte van gemeenten te vergroten. Daarnaast zal de stuurgroep ook aanbevelingen doen om de regionale samenhang te versterken en mogelijkheden schetsen om op een flexibele en adaptieve manier in te spelen op regionaal-economische opgaven. De aanbevelingen zijn in meerdere gespreksronden getoetst bij gemeentebestuurders en andere betrokkenen.

De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de beide fondsbeheerders en drie leden die voorheen werkzaam waren in het openbaar bestuur: Ralph Pans, Jeannette Baljeu en Erik Dannenberg. Daarnaast wordt in het traject gebruik gemaakt van de kennis van een expertgroep. In deze expertgroep hebben naast de fondsbeheerders de Rfv, de VNG, het Centraal Planbureau, het Planbureau voor de Leefomgeving, het Sociaal en Cultureel Planbureau en twee hoogleraren van de Vrije Universiteit Amsterdam zitting.

Besluitvorming over de aanbevelingen in het rapport en verdere uitwerking is aan het parlement en een nieuw kabinet. Indien wordt besloten tot een herziening zal voor de uitwerking een traject worden opgezet, waarbij gemeenten intensief zullen worden betrokken.

5.7 Rechtmatigheidverantwoording

Op 24 maart 2016 heeft de minister van BZK een brief aan de Tweede Kamer gestuurd, waarin onder meer wordt ingegaan op het voornemen om een rechtmatigheidverantwoording af te laten leggen door het college van Burgemeester en Wethouders alsmede het college van Gedeputeerde Staten (zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/03/29/kamerbrief-over-rechtmatigheid-uitgaven-sociaal-domein>). Hiervoor is een aanpassing van de wetgeving noodzakelijk. In de Kamerbrief is gemeld dat de nieuwe methodiek op zijn vroegst met ingang van het verantwoordingsjaar 2018 zou kunnen worden ingevoerd. Door sommigen is hieruit ten onrechte geconcludeerd dat de invoering van de rechtmatigheidsverklaring per 1 januari 2018 plaatsvindt. Het ministerie van BZK zal op een later moment communiceren over de verwachte invoeringsdatum.

5.8 Financiële kengetallen BBV

In de toelichting op de regeling tot vaststelling van de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (regeling van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 9 juli 2015, nr. 2015-0000387198, Staatscourant 2015, 20619) is aangekondigd dat jaarlijks in de meicirculaire de benodigde gegevens voor de berekening van de belastingcapaciteit worden opgenomen.

Voor gemeenten gaat het om het landelijk gemiddelde voor de gemeentelijke woonlasten van een meerpersoonshuishouden. Dit gemiddelde bedraagt - op basis van de cijfers van het Coelo - in 2017 € 723. De cijfers per gemeente zijn gepubliceerd in de Atlas van de lokale lasten in bijlage 3 (<http://www.coelo.nl>).

Bijlagen

Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2017

Tabel 1 Verdeeltabel 2017 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2017 stand sept 2016	w ijzigingen sinds sept 2016	b.p.e. 2017 stand mei 2017
OZB (w oningen eigenaar)	-0,1107%		-0,1107%
OZB (niet w oningen gebruiker)	-0,1260%		-0,1260%
OZB (niet w oningen eigenaar)	-0,1563%		-0,1563%
inw oners	152,92		152,92
kernen met minstens 500 adressen	55.518,40		55.518,40
OZB waarde niet w oningen (in mln)	380,70		380,70
jongeren	242,58		242,58
ouderen	79,62		79,62
ouderen 75-85 jaar	26,25		26,25
w adden, t/m 2500 inw oners	188,85		188,85
w adden, van 2501 t/m 7500 inw oners	147,30		147,30
w adden, vanaf 7501 inw oners	33,22		33,22
huishoudens met laag inkomen	29,74		29,74
huishoudens met laag inkomen (drempel)	457,10	0,88	457,98
bijstandsontvangers	2.106,89		2.106,89
loonkostensubsidie	1.917,44		1.917,44
uitkeringsontvangers	83,56	2,11	85,67
minderheden	320,37		320,37
minderheden (drempel)	325,13		325,13
eenouderhuishoudens	208,30		208,30
eenpersoonshuishoudens	21,35	0,10	21,45
huishoudens	90,49		90,49
klantenpotentieel lokaal	39,20		39,20
klantenpotentieel regionaal	22,25	0,04	22,29
leerlingen (V)SO	230,78		230,78
leerlingen VO	370,50		370,50
achterstandsléerlingen (drempel)	2.312,25		2.312,25
extra groei leerlingen VO	220,56		220,56
extra groei jongeren	256,36		256,36
land	41,17		41,17

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Tabel 1 Verdeeltabel 2017 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2017 stand sept 2016	w ijzigingen sinds sept 2016	b.p.e. 2017 stand mei 2017
land * bodemfactor gemeente	26,46		26,46
binnenw ater	37,58		37,58
buitenw ater	22,97		22,97
oppervlak bebouw ing	595,42		595,42
oppervlak bebouw ing w oonkernen	2.302,40		2.302,40
oppervlak bebouw ing buitengebied	1.936,54		1.936,54
opp. bebouw ing kern * bodemfactor kern	3.088,74		3.088,74
opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied	1.524,64		1.524,64
w oonruimten	57,54		57,54
w oonruimten * bodemfactor kern	50,79		50,79
opp. historische kernen, <40 ha	3.222,18		3.222,18
opp. historische kernen, 40-64 ha	6.949,02		6.949,02
opp. historische kernen, >64 ha	15.100,88		15.100,88
lengte historisch w ater	15,58		15,58
bew onde oorden 1930	31,50		31,50
hist.w oningen in bew onde oorden	85,74		85,74
ISV (a)	6.133.771,60		6.133.771,60
ISV (b)	3.764.536,49		3.764.536,49
omgevingsadressendichtheid (OAD)	71,62	0,02	71,64
omgevingsadressendichtheid (drempel)	23,72		23,72
oeverlengte * bodemfactor gemeente	11,72		11,72
oeverlengte * dichtheid * bf. gemeente kernen	5,82		5,82
kernen * bodemfactor buitengebied	9.063,77		9.063,77
kernen * bodemfactor buitengebied	14.874,64		14.874,64
bedrijfsvestigingen	75,58		75,58
vast bedrag voor iedere gemeente	237.798,71		237.798,71
vast bedrag voor Amsterdam	104.966.340,63		104.966.340,63
vast bedrag voor Rotterdam	64.491.778,38		64.491.778,38
vast bedrag voor Den Haag	51.087.951,42		51.087.951,42
vast bedrag voor Utrecht	30.708.535,84		30.708.535,84
vast bedrag Waddengemeenten	150.164,11		150.164,11
uitkeringsfactor	1,430	0,011	1,441

1 Voor Baarle-Nassau tw ee maal het vaste bedrag.

Tabel 2 Mutaties verdeeltabel 2017 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven	totaal	algemene mutaties	cluster Inkomen en participatie	cluster Samenkracht en burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	ontw ik- keling UB
lage inkomens met drempel	0,88		0,88				
uitkeringsontvangers	2,11			0,17	-0,04	1,98	
eenpersoonshuishoudens	0,10		0,10				
klantenpotentieel regionaal	0,04		0,04				
omgevingsadressendichtheid	0,02		0,02				
uitkeringsfactor	0,011	0,008					0,003

Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2017 per cluster

Bedragen per eenheid nieuwe clusterindeling stand meicirculaire 2017 uitkeringsjaar 2017

	totaal	cluster Eigen middelen	cluster Inkomen en participatie	cluster Samenkracht en burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volks- gezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Riolering en reiniging	cluster OOV	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig
OZB (w oningen eigenaar)	-0,1107%	-0,1107%												
OZB (niet w oningen gebruiker)	-0,1260%	-0,1260%												
OZB (niet w oningen eigenaar)	-0,1563%	-0,1563%												
inwoners	152,92		7,51	2,96		27,69	1,04	0,77	51,88	16,37	-5,47	0,15	50,02	
kernen met minstens 500 adressen	55.518,40											55.518,40		
OZB w aarde niet w oningen (in mln)	380,70									42,96		337,74		
jongeren	242,58			14,48	62,10		162,25	3,75						
ouderen	79,62			1,68		77,50		0,44						
ouderen 75-85 jaar	26,25			0,29		25,88		0,08						
huishoudens met laag inkomen	29,74			2,43	9,58	0,74		0,63		16,36				
huishoudens met laag inkomen (drempel)	457,98		182,85	27,85	55,74	128,91	41,71	7,22				13,70		
bijstandsonvangers	2.106,89		1.917,55	49,06		127,57		12,71						
loonkostensubsidie	1.917,44		1.917,44											
uitkeringsontvangers	85,67			7,06	-1,58	78,37		1,82						
eenpersoonshuishoudens	21,45		21,45											
minderheden	320,37			32,73	72,29	58,11	48,35	8,48		21,63		57,82	20,96	
minderheden (drempel)	325,13						217,61					65,25	42,27	
eenouderhuishoudens	208,30			40,26	70,01	87,60		10,43						
huishoudens	90,49			1,69		17,55		0,44	70,81					
klantenpotentieel lokaal	39,20			0,51		1,87		0,13	34,00	2,02		0,67		
klantenpotentieel regionaal	22,29		8,66	1,21	0,54	3,96	0,07	0,31	8,80	-0,64		2,00	-2,62	
leerlingen (V)SO	230,78						230,78							
leerlingen VO	370,50			0,03		0,09	370,37	0,01						
achterstandsleerlingen (drempel)	2.312,25						2.312,25							
extra groei jongeren	256,36						256,36							
extra groei leerlingen VO	220,56						220,56							
land	41,17			0,31		1,13	8,59	0,08		28,23	-2,97	4,79	1,01	
land * bodenfactor gemeente	26,46									25,15	1,31			
binnenwater	37,58			0,29		1,08	8,56	0,08		27,57				
buitenwater	22,97									15,28		7,69		
oppervlak bebouwing woonkernen	2.302,40									2.302,40				

Bedragen per eenheid nieuwe clusterindeling stand meicirculaire 2017 uitkeringsjaar 2017

	totaal	cluster Eigen middelen	cluster Inkomen en participatie	cluster Samenkracht en burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volks- gezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Riolering en reiniging	cluster OOV	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig
oppervlak bebouwing buitengebied	1.936,54									1.936,54				
opp. bebouwing kern * bodemfactor kern	3.088,74									3.088,74				
opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied	1.524,64									1.524,64				
oppervlak bebouwing	595,42									467,26		128,16		
w oonruimten	57,54	-26,74								56,31	-63,79	58,66	33,10	
w oonruimten * bodemfactor kern	50,79									32,15	18,64			
opp. historische kernen, <40 ha	3.222,18								331,45	2.890,73				
opp. historische kernen, 40-64 ha	6.949,02								331,25	6.617,77				
opp. historische kernen, >64 ha	15.100,88								331,57	14.769,31				
lengte historisch water	15,58									15,58				
bewoonde oorden 1930	31,50									14,06			17,44	
hist.woningen in bewoonde oorden	85,74								85,74					
ISV (a)	6.133.771,60									6.133.771,60				
ISV (b)	3.764.536,49									3.764.536,49				
omgevingsadressendichtheid (OAD)	71,64		3,23	2,17	0,54	10,37	2,86	0,56		39,10	3,02	13,24	-3,45	
omgevingsadressendichtheid (drempel)	23,72									19,08		4,64		
oeverlengte * bodemfactor gemeente	11,72									7,25	4,47			
oeverlengte * dichtheid * bf. gemeente	5,82									3,60	2,22			
kernen	9.063,77			304,52		1.114,72	4.422,19	78,90				3.143,44		
kernen * bodemfactor buitengebied	14.874,64									14.874,64				
bedrijfsvestigingen	75,58									63,37		5,70	6,51	
vast bedrag voor iedere gemeente	237.798,71	34.965,00		74,28	4.480,81	-3.553,53		19,25		26.574,14			175.238,76	
vast bedrag voor Utrecht	30.708.535,84													30.708.535,84
vast bedrag voor Den Haag	51.087.951,42													51.087.951,42
vast bedrag voor Rotterdam	64.491.778,38													64.491.778,38
vast bedrag voor Amsterdam	104.966.340,63													104.966.340,63
vast bedrag Waddengemeenten	150.164,11													150.164,11
wadden, t/m 2500 inwoners	188,85													188,85
wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	147,30													147,30
wadden, vanaf 7501 inwoners	33,22													33,22

Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2018

Tabel 3 Verdeeltabel 2018 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2017 deze circulaire	wijzigingen volgens deze circulaire	b.p.e. 2018 deze circulaire
OZB (w oningen eigenaar)	-0,1107%	0,0053%	-0,1054%
OZB (niet w oningen gebruiker)	-0,1260%	0,0001%	-0,1259%
OZB (niet w oningen eigenaar)	-0,1563%	0,0002%	-0,1562%
inw oners	152,92	0,79	153,71
kernen met minstens 500 adressen	55.518,40		55.518,40
OZB w aarde niet w oningen (in mln)	380,70		380,70
jongeren	242,58		242,58
ouderen	79,62		79,62
ouderen 75-85 jaar	26,25		26,25
w adden, t/m 2500 inw oners	188,85	12,94	201,79
w adden, van 2501 t/m 7500 inw oners	147,30	-14,86	132,44
w adden, vanaf 7501 inw oners	33,22	0,40	33,62
huishoudens met laag inkomen	29,74		29,74
huishoudens met laag inkomen (drempel)	457,98	1,39	459,37
bijstandsonvangers	2.106,89	12,72	2.119,61
loonkostensubsidie	1.917,44	12,72	1.930,16
uitkeringsontvangers	85,67		85,67
minderheden	320,37		320,37
minderheden (drempel)	325,13		325,13
eenouderhuishoudens	208,30		208,30
eenpersoonshuishoudens	21,45	0,16	21,61
huishoudens	90,49		90,49
klantenpotentieel lokaal	39,20		39,20
klantenpotentieel regionaal	22,29	0,07	22,36
leerlingen (V)SO	230,78		230,78
leerlingen VO	370,50		370,50
achterstandsleerlingen (drempel)	2.312,25		2.312,25
extra groei leerlingen VO	220,56		220,56
extra groei jongeren	256,36		256,36
land	41,17		41,17

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Tabel 3 Verdeeltabel 2018 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2017	w ijzigingen volgens	b.p.e. 2018
	deze circulaire	deze circulaire	deze circulaire
land * bodemfactor gemeente	26,46	0,43	26,89
binnenw ater	37,58	0,43	38,01
buitenw ater	22,97		22,97
oppervlak bebouw ing	595,42		595,42
oppervlak bebouw ing w oonkernen	2.302,40		2.302,40
oppervlak bebouw ing buitengebied	1.936,54		1.936,54
opp. bebouw ing kern * bodemfactor kern	3.088,74	0,25	3.088,99
opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied	1.524,64	0,13	1.524,77
w oonruimten	57,54		57,54
w oonruimten * bodemfactor kern	50,79		50,79
opp. historische kernen, <40 ha	3.222,18		3.222,18
opp. historische kernen, 40-64 ha	6.949,02	0,31	6.949,33
opp. historische kernen, >64 ha	15.100,88	0,98	15.101,86
lengte historisch w ater	15,58		15,58
bew oonde oorden 1930	31,50		31,50
hist.w oningen in bew oonde oorden	85,74		85,74
ISV (a)	6.133.771,60		6.133.771,60
ISV (b)	3.764.536,49		3.764.536,49
omgevingsadressendichtheid (OAD)	71,64	0,03	71,67
omgevingsadressendichtheid (drempel)	23,72		23,72
oeverlengte * bodemfactor gemeente	11,72		11,72
oeverlengte * dichtheid * bf. gemeente	5,82		5,82
kernen	9.063,77		9.063,77
kernen * bodemfactor buitengebied	14.874,64	1,22	14.875,86
bedrijfsvestigingen	75,58		75,58
vast bedrag voor iedere gemeente	237.798,71		237.798,71
vast bedrag voor Amsterdam	104.966.340,63		104.966.340,63
vast bedrag voor Rotterdam	64.491.778,38		64.491.778,38
vast bedrag voor Den Haag	51.087.951,42		51.087.951,42
vast bedrag voor Utrecht	30.708.535,84		30.708.535,84
vast bedrag Waddengemeenten	150.164,11		150.164,11
uitkeringsfactor	1,441	0,061	1,502

1 Voor Baarle-Nassau tw ee maal het vaste bedrag.

Tabel 4 Mutaties verdeeltabel 2018 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven	totaal	algemene mutaties	cluster Eigen middelen	cluster Inkomen en participatie	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig	ontwikkeling UB
OZB (woningen eigenaar)	0,0053%		0,0053%						
OZB (niet w oningen gebruiker)	0,0001%		0,0001%						
OZB (niet w oningen eigenaar)	0,0002%		0,0002%						
inw oners	0,79			0,05	-0,07		0,81		
w adden, t/m 2500 inw oners	12,94							12,94	
w adden, van 2501 t/m 7500 inw oners	-14,86							-14,86	
w adden, vanaf 7501 inw oners	0,40							0,40	
huishoudens met laag inkomen (drempel)	1,39			1,39					
bijstandsonvangers	12,72			12,72					
loonkostensubsidie	12,72			12,72					
eenpersoonshuishoudens	0,16			0,16					
klantenpotentieel regionaal	0,07			0,07					
land * bodemfactor gemeente	0,43					0,43			
binnenwater	0,43					0,43			
opp. bebouwing kern * bodemfactor kern	0,25					0,25			
opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied	0,13					0,13			
opp. historische kernen, 40-64 ha	0,31					0,31			
opp. historische kernen, >64 ha	0,98					0,98			
omgevingsadressendichtheid (OAD)	0,03			0,03					
kernen * bodemfactor buitengebied	1,22					1,22			
uitkeringsfactor	0,061	0,073							-0,012

Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2018 per cluster

Bedragen per eenheid nieuwe clusterindeling stand meicirculaire 2017 uitkeringsjaar 2018

	totaal	cluster Eigen middelen	cluster Inkomen en participatie	cluster Samenkracht en burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volks- gezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Riolering en reiniging	cluster OOV	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig
OZB (w oningen eigenaar)	-0,1054%	-0,1054%												
OZB (niet w oningen gebruiker)	-0,1259%	-0,1259%												
OZB (niet w oningen eigenaar)	-0,1562%	-0,1562%												
inwoners	153,71		7,56	2,96		27,69	1,04	0,77	51,81	16,37	-5,47	0,15	50,83	
kernen met minstens 500 adressen	55.518,40											55.518,40		
OZB waarde niet w oningen (in mln)	380,70									42,96		337,74		
jongeren	242,58			14,48	62,10		162,25	3,75						
ouderen	79,62			1,68			77,50	0,44						
ouderen 75-85 jaar	26,25			0,29			25,88	0,08						
huishoudens met laag inkomen	29,74			2,43	9,58	0,74		0,63		16,36				
huishoudens met laag inkomen (drempel)	459,37		184,24	27,85	55,74	128,91	41,71	7,22				13,70		
bijstandsonvangers	2.119,61		1.930,27	49,06		127,57		12,71						
loonkostensubsidie	1.930,16		1.930,16											
uitkeringsontvangers	85,67			7,06	-1,58	78,37		1,82						
eenpersoonshuishoudens	21,61		21,61											
minderheden	320,37			32,73	72,29	58,11	48,35	8,48		21,63		57,82	20,96	
minderheden (drempel)	325,13						217,61					65,25	42,27	
eenouderhuishoudens	208,30			40,26	70,01	87,60		10,43						
huishoudens	90,49			1,69		17,55		0,44	70,81					
klantenpotentieel lokaal	39,20			0,51		1,87		0,13	34,00	2,02		0,67		
klantenpotentieel regionaal	22,36		8,73	1,21	0,54	3,96	0,07	0,31	8,80	-0,64		2,00	-2,62	
leerlingen (V)SO	230,78						230,78							
leerlingen VO	370,50			0,03		0,09	370,37	0,01						
achterstandsleerlingen (drempel)	2.312,25						2.312,25							
extra groei jongeren	256,36						256,36							
extra groei leerlingen VO	220,56						220,56							
land	41,17			0,31		1,13	8,59	0,08		28,23	-2,97	4,79	1,01	
land * bodemfactor gemeente	26,89									25,58	1,31			
binnenwater	38,01			0,29		1,08	8,56	0,08		28,00				
buitenwater	22,97									15,28		7,69		
oppervlak bebouwing wonkernen	2.302,40									2.302,40				

Bedragen per eenheid nieuwe clusterindeling stand meicirculaire 2017 uitkeringsjaar 2018

	totaal	cluster Eigen middelen	cluster Inkomen en participatie	cluster Samenkracht en burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volks- gezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Riolering en reiniging	cluster OOV	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig
oppervlak bebouwing buitengebied	1.936,54									1.936,54				
opp. bebouwing kern * bodemfactor kern	3.088,99									3.088,99				
opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied	1.524,77									1.524,77				
oppervlak bebouwing	595,42									467,26		128,16		
woonruimten	57,54	-26,74								56,31	-63,79	58,66	33,10	
woonruimten * bodemfactor kern	50,79									32,15	18,64			
opp. historische kernen, <40 ha	3.222,18								331,45	2.890,73				
opp. historische kernen, 40-64 ha	6.949,33								331,25	6.618,08				
opp. historische kernen, >64 ha	15.101,86								331,57	14.770,29				
lengte historisch water	15,58									15,58				
bewoonde oorden 1930	31,50									14,06			17,44	
hist.woningen in bewoonde oorden	85,74								85,74					
ISV (a)	6.133.771,60									6.133.771,60				
ISV (b)	3.764.536,49									3.764.536,49				
omgevingsadressendichtheid (OAD)	71,67		3,26	2,17	0,54	10,37	2,86	0,56		39,10	3,02	13,24	-3,45	
omgevingsadressendichtheid (drempel)	23,72									19,08		4,64		
oeverlengte * bodemfactor gemeente	11,72									7,25	4,47			
oeverlengte * dichtheid * bf. gemeente	5,82									3,60	2,22			
kernen	9.063,77			304,52		1.114,72	4.422,19	78,90				3.143,44		
kernen * bodemfactor buitengebied	14.875,86									14.875,86				
bedrijfsvestigingen	75,58									63,37		5,70	6,51	
vast bedrag voor iedere gemeente	237.798,71	34.965,00		74,28	4.480,81	-3.553,53		19,25		26.574,14			175.238,76	
vast bedrag voor Utrecht	30.708.535,84													30.708.535,84
vast bedrag voor Den Haag	51.087.951,42													51.087.951,42
vast bedrag voor Rotterdam	64.491.778,38													64.491.778,38
vast bedrag voor Amsterdam	104.966.340,63													104.966.340,63
vast bedrag Waddengemeenten	150.164,11													150.164,11
wadden, t/m 2500 inwoners	201,79													201,79
wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	132,44													132,44
wadden, vanaf 7501 inwoners	33,62													33,62

Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2017-2022

Opbouw algemene uitkering 2017-2022 (in miljoenen euro's)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022 Vindplaats
Algemene uitkering voorafgaand jaar	15.648,989	15.670,809	16.609,814	17.148,337	17.581,051	17.951,547
algemene mutaties						
- accres	257,557	670,09	523,762	428,489	391,151	426,044 mei 2017, § 2.2-1
- accres tranche 2015 (incidenteel)	-49,555					mei 2016, § 2.2-1
- accres tranche 2016 (structureel)	43,859					mei 2017, § 2.2-1
- accres tranche 2016 (incidenteel)	43,859	-43,859				mei 2017, § 2.2-1
- verhoogde asielinstroom	-136,000	190,500				mei 2016, § 2.2-8
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	6,366	6,366	6,366	6,366		september 2013, § 5.2.1
- lagere apparaatskosten	-60,000	-60,000	-60,000	-70,000	-90,000	-110,000 mei 2017, § 2.2-3
- plafond BTW-compensatiefonds	-33,224	120,057	67,267	73,097	58,185	mei 2017, § 2.2-2
- onderzoeksagenda CPB		0,250				september 2013, § 5.2.2
- Waarderingskamer (incl. landelijke voorziening WOZ)	-0,337					mei 2017, § 2.2-8
- knelpunten verdelproblematiek	-0,077	-0,080	-0,081	-0,083	-0,085	-0,087 mei 2017, § 2.2-4
- A+O fonds	-0,030	pm	pm			mei 2016, § 2.2-5
- VNG-betalingen	-14,913	25,103				mei 2017, § 2.2-7
- groeiopgave Almere	-0,747	0,373				mei 2017, § 2.2-6
- technische correctie	2,049					mei 2017, § 2.2-5
cluster Egen inkomsten						
- suppletie-uitkering afschaffing OZB w oningen gebruikers	-6,366	-6,366	-6,366	-6,366		september 2013, § 5.2.1
cluster Werk en inkomen						
- uitvoeringskosten Participatiew et	7,000	7,000	6,000			mei 2014, § 2.2-9
- individuele studietoelag	11,000	6,000				mei 2014, § 2.2-10
- w etsvoorstel vrijlating lijfrenteopbouw	2,000	2,000	2,000	1,000		september 2015, § 2.2-9
- taaleis Participatiew et	2,500					september 2015, § 2.2-10
- armoedebestrijding ouderen	3,750		-3,750			december 2016, § 2.2-2
cluster Maatschappelijke ondersteuning						
- scootmobielen	-25,000					mei 2013, § 5.2.5
cluster Cultuur en ontspanning						
- e-Boeken	-1,400	-1,600				mei 2014, § 2.2-12
- beeldende kunst en vormgeving	0,000					september 2015, § 2.2-5
cluster Infrastructuur en gebiedsontwikkeling						
- WUW-middelen	0,762	1,599	0,000			Stb. 2001, 415
- BRZO	1,121					september 2015, § 2.2-8
- Basisregistratie Grootschalige Topografie	7,039	0,211	0,211	0,211		mei 2016, § 2.2-11
- implementatie richtlijn EED	-5,035					december 2016, § 2.2-1
cluster Bestuur en algemene ondersteuning						
- implementatieondersteuning mGBA		1,000				september 2014, § 2.2-6
- Generieke Digitale Infrastructuur	0,373	0,458	0,673			mei 2015, § 2.2-6
- referendum	-29,200					mei 2016, § 2.2-9
- BRP: centralisering inschrijving vergunninghouders	-4,731					mei 2016, § 2.2-10
- beëindigen betalingen derden		19,903	2,441			mei 2017, § 2.2-9
cluster Overig						
- bevolkingsdaling					11,245	september 2015, § 2.2-6
- referendum	-0,800					mei 2016, § 2.2-9
Algemene uitkering	15.670,809	16.609,814	17.148,337	17.581,051	17.951,547	18.267,504

Bijlage 2.5.1 Aanvullende informatie uitkeringsfactor

Het begrip uitkeringsfactor

Op diverse plaatsen in deze circulaire wordt de term uitkeringsfactor genoemd, de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor. De berekening van de uitkeringsfactor is gebaseerd op twee grootheden. De eerste is globaal genomen de som van de algemene uitkering en de ozb-maatstaf, een bedrag van ongeveer € 18 miljard. De tweede is de zogenaamde uitkeringsbasis, ongeveer € 12 miljard. Dat bedrag wordt verkregen door van alle maatstaven de aantallen te vermenigvuldigen met het bijbehorende bedrag per eenheid (de uitkomst hiervan heet de - landelijke - uitkeringsbasis; er is ook een uitkeringsbasis voor elke gemeente: het product van de gemeentelijke aantallen en de bedragen per eenheid). Beide grootheden worden op elkaar gedeeld om uit te komen op de uitkeringsfactor, die nu ongeveer 1,400 à 1,500 bedraagt. Afronding op drie decimalen is gebruikelijk.

De uitkeringsfactor speelt bij de verdeling van bedragen steeds een rol en is daardoor aan veranderingen onderhevig. Die ontstaan – meer bijzondere oorzaken als veranderingen in het verdeelstelsel buiten beschouwing latend - door twee oorzaken:

1. Mutaties in de algemene uitkering

Sommige mutaties in de algemene uitkering worden over de gemeenten verdeeld naar rato van de gemeentelijke uitkeringsbasis. Dit gebeurt door de uitkeringsfactor te verhogen (bij een toevoeging) of te verlagen (bij een uitname). Deze verdeelwijze illustreert ook het praktische nut van de uitkeringsfactor. Het alternatief om hetzelfde effect voor de verdeling te bereiken zou zijn om alle bedragen per eenheid met een gelijk percentage te verhogen of te verlagen.

2. Veranderingen in het aantal eenheden van de maatstaven

Door de groei van bijvoorbeeld het aantal inwoners neemt de uitkeringsbasis toe. Door een verlaging van de uitkeringsfactor wordt er voor gezorgd dat niet meer algemene uitkering wordt uitgekeerd dan beschikbaar is. Opnieuw geldt dat zonder uitkeringsfactor alle bedragen per eenheid zouden moeten worden verlaagd om hetzelfde effect te bereiken. Verlaging van het bedrag per inwoner zou even eenvoudig zijn als verlaging van de uitkeringsfactor, maar die verdeelwijze doet geen recht aan de beoogde dynamiek van de verdeling.

Berekening uitkeringsfactoren in constante prijzen

In tabel 2.5.1 in paragraaf 2.5 van deze circulaire zijn voor gemeenten die hun begroting in constante prijzen opstellen de uitkeringsfactoren in constante prijzen opgenomen. Onderstaande tabel toont de berekening.

Tabel 2.5.1a Uitkeringsfactor 2019-2022 in constante prijzen 2018

	2019	2020	2021	2022
omvang algemene uitkering, jaar t-1	17.148,3	17.581,1	17.951,5	18.267,5
loon-/prijsmutatie	291,5	281,3	305,2	310,5
loon-/prijsmutatie (cumulatief)	291,5	572,8	878,0	1.188,5
één punt uitkeringsfactor, jaar t (mln euro)	12,6	12,7	12,8	12,9
loon-/prijsmutatie cumulatief (in punten UF)	23	45	69	92
uitkeringsfactoren in lopende prijzen	1,536	1,562	1,581	1,596
af: nominale ontwikkeling	0,023	0,045	0,069	0,092
uitkeringsfactoren in constante prijzen	1,513	1,517	1,512	1,504

Bijlage 2.5.2 Volumina maatstaven 2017-2022

Tabel 1 bevat de volumina van de voornaamste dynamische maatstaven van het gemeentefonds. Deze vormen de grondslag voor de ramingen van de uitkeringsbasis en de uitkeringsfactoren van de jaren 2017 tot en met 2022.

Tabel 1 Volumina maatstaven 2017-2022 (ramingen mei 2017)

Maatstaven	2017	2018	2019
- OZB	1.890.659.663.825	1.973.036.238.262	2.000.595.832.700
- inwoners	17.089.794	17.191.931	17.271.386
- jongeren	3.816.839	3.814.003	3.798.268
- ouderen	3.160.706	3.240.942	3.318.050
- ouderen 75-85 jaar	973.982	996.922	1.030.787
- huishoudens met een laag inkomen	2.341.487	2.362.381	2.383.464
- bijstandsonvangers	404.774	418.451	422.031
- uitkeringsontvangers	1.267.587	1.272.929	1.274.083
- minderheden	1.406.378	1.422.488	1.439.370
- eenpersoonhuishoudens	2.971.332	3.017.624	3.051.303
- eenouderhuishoudens	562.135	569.234	575.231
- huishoudens	8.056.085	8.128.618	8.180.231
- leerlingen (V)SO (gew ogen)	365.375	365.375	365.375
- leerlingen VO (gew ogen)	744.350	744.350	744.350
- oppervlakte bebouwing totaal	111.922	113.870	115.837
- woonruimten	7.932.995	8.002.643	8.072.921
- omgevingsadressendichtheid	15.741.309	15.947.192	16.156.590
- bedrijfsvestigingen	1.707.494	1.707.494	1.707.494

Maatstaven	2020	2021	2022
- OZB	2.028.551.011.765	2.049.199.884.394	2.070.064.668.291
- inwoners	17.342.426	17.405.655	17.461.878
- jongeren	3.782.080	3.761.786	3.745.712
- ouderen	3.395.823	3.474.144	3.555.175
- ouderen 75-85 jaar	1.069.174	1.098.916	1.181.483
- huishoudens met een laag inkomen	2.404.739	2.420.371	2.436.107
- bijstandsonvangers	424.420	433.678	443.725
- uitkeringsontvangers	1.274.665	1.286.315	1.293.339
- minderheden	1.456.903	1.474.206	1.490.349
- eenpersoonhuishoudens	3.077.075	3.105.288	3.135.399
- eenouderhuishoudens	580.162	583.864	586.500
- huishoudens	8.221.593	8.264.995	8.309.662
- leerlingen (V)SO (gew ogen)	365.375	365.375	365.375
- leerlingen VO (gew ogen)	744.350	744.350	744.350
- oppervlakte bebouwing totaal	117.816	119.857	121.928
- woonruimten	8.143.837	8.195.945	8.248.396
- omgevingsadressendichtheid	16.386.486	16.606.509	16.770.640
- bedrijfsvestigingen	1.707.494	1.707.494	1.707.494

Doorgaans zijn volumina mutaties van jaar tot jaar gebaseerd op de groei van de aantallen inwoners en woonruimten. Tabel 2 geeft een overzicht van de geraamde procentuele groei van deze maatstaven in de jaren 2017 tot en met 2021.

Tabel 2 Raming groeipercentages: inwoners en woonruimten 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
- inwoners	0,65%	0,60%	0,46%	0,41%	0,36%
- woonruimten	0,76%	0,88%	0,88%	0,88%	0,64%

Bijlage 2.5.3 Suppletie-uitkering Bommenregeling

Suppletie-uitkering Bommenregeling			
Gemeente	Toegekend bedrag 2017	Gemeente	Toegekend bedrag 2017
Alphen aan den Rijn	53.189	Noordenveld	96.647
Amersfoort	215.534	Noordwijk	76.011
Amsterdam	169.910	Noordwijkerhout	7.026
Apeldoorn	1.240.153	Oirschot	60.191
Arnhem	146.325	Oisterwijk	107.943
Asten	31.092	Ommen	236.480
Bergen L	54.097	Overbetuwe	208.055
Bergen op Zoom	326.555	Renkum	501.632
Brunssum	1.750.000	Rheden	167.206
Cuijk	53.906	Rhenen	11.284
Culemborg	38.656	Roermond	6.367
De Bilt	56.334	Rotterdam	3.720.595
Delfzijl	591.904	Schouwen-Duiveland	212.503
Den Helder	814.424	's-Hertogenbosch	102.534
Deventer	384.369	Sluis	4.726.235
Dordrecht	893.922	Son en Breugel	11.591
Ede	601.038	Steenwijkerland	132.381
Eindhoven	23.141	Sudwest Fryslan	232.678
Enschede	86.379	Teylingen	146.839
Ferwerderadiel	49.266	Tiel	35.363
Gennep	146.584	Tilburg	85.188
Gilze en Rijen	164.586	Twenterand	177.046
Gooise Meren	1.382.903	Veere	89.941
Gouda	278.693	Velsen	84.403
Haarlemmermeer	532.700	Venlo	891.878
Hardenberg	133.221	Vlissingen	391.317
Harderwijk	2.011.289	Voorschoten	23.873
Hellevoetsluis	210.284	Voorst	23.047
Heusden	130.671	Waalwijk	36.677
Hilversum	4.704	Wageningen	177.087
Horst aan de Maas	11.127	Wassenaar	39.209
Leudal	52.580	Westland	107.939
Leusden	50.135	Wijchen	23.070
Lingewaard	218.681	Woensdrecht	62.715
Lochem	651.489	Zaltbommel	17.931
Meerijstad	12.256	Zuidhorn	31.835
Moerdijk	132.755	Zuidplas	441.085
Neder-Betuwe	269.486	Zutphen	24.105
Nederweert	101.443	Zwolle	76.935
Nijmegen	234.430	Totaal	27.915.053

Bijlage 4.2-1 Integratie-uitkering Wmo

Bijlage 4.2-1 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021-2022
Aa en Hunze	1.899.322	2.052.408	2.074.634	2.092.018	2.177.284
Aalburg	775.938	826.620	835.573	842.575	876.916
Aalsmeer	1.662.500	1.771.760	1.790.996	1.806.003	1.879.611
Aalten	2.173.727	2.319.676	2.344.719	2.364.365	2.460.731
Achtkarspelen	2.239.756	2.414.138	2.440.265	2.460.712	2.561.005
Alblasserdam	1.452.386	1.537.153	1.553.854	1.566.874	1.630.736
Albrandswaard	1.118.894	1.208.825	1.221.972	1.232.211	1.282.433
Alkmaar	7.238.008	7.802.964	7.887.160	7.953.248	8.277.404
Almelo	6.252.363	6.716.755	6.788.896	6.845.781	7.124.800
Almere	8.493.735	9.187.816	9.285.978	9.363.786	9.745.433
Alphen aan den Rijn	6.566.206	7.048.604	7.124.832	7.184.532	7.477.357
Alphen-Chaam	564.579	612.864	619.509	624.700	650.161
Ameland	243.610	257.122	259.911	262.089	272.771
Amersfoort	7.987.133	8.562.029	8.653.741	8.726.252	9.081.914
Amstelveen	5.311.138	5.617.136	5.678.208	5.725.786	5.959.156
Amsterdam	44.488.641	47.123.242	47.636.763	48.035.917	49.993.752
Apeldoorn	12.181.172	13.175.740	13.317.222	13.428.808	13.976.136
Appingedam	1.402.117	1.513.109	1.529.474	1.542.290	1.605.150
Arnhem	10.400.054	11.199.898	11.319.593	11.414.441	11.879.668
Assen	5.258.167	5.632.435	5.692.863	5.740.564	5.974.536
Asten	1.023.260	1.111.621	1.123.637	1.133.052	1.179.232
Baarle-Nassau	575.445	615.825	622.501	627.717	653.301
Baarn	1.974.072	2.102.524	2.125.355	2.143.163	2.230.514
Barendrecht	2.110.957	2.296.509	2.321.437	2.340.888	2.436.297
Barneveld	2.780.313	3.036.919	3.069.697	3.095.418	3.221.581
Bedum	790.389	867.087	876.484	883.829	919.851
Beek	1.368.132	1.461.816	1.477.655	1.490.036	1.550.767
Beemster	524.023	562.442	568.548	573.312	596.679
Beesel	1.054.297	1.141.567	1.153.885	1.163.554	1.210.978
Bellingwedde	900.493	950.736	961.032	969.084	1.008.582
Berg en Dal	3.065.437	3.267.445	3.302.836	3.330.511	3.466.255
Bergeijk	1.105.543	1.192.277	1.205.192	1.215.291	1.264.823
Bergen L	1.090.732	1.171.567	1.184.259	1.194.182	1.242.854
Bergen NH	2.153.717	2.321.025	2.346.202	2.365.861	2.462.289
Bergen op Zoom	5.396.297	5.783.992	5.846.314	5.895.300	6.135.579
Berkelland	3.520.721	3.828.683	3.870.081	3.902.509	4.061.566
Bernheze	1.780.060	1.896.435	1.916.980	1.933.042	2.011.829
Best	1.759.568	1.876.222	1.896.512	1.912.403	1.990.348
Beuningen	1.472.638	1.583.430	1.600.576	1.613.987	1.679.769
Beverwijk	2.910.532	3.120.303	3.154.279	3.180.709	3.310.348
Binnenmaas	1.796.064	1.961.225	1.982.513	1.999.125	2.080.605
Bladel	1.280.244	1.359.103	1.373.826	1.385.338	1.441.801
Blaricum	474.696	494.264	499.646	503.832	524.367
Bloemendaal	1.029.541	1.099.543	1.111.515	1.120.828	1.166.511
Bodegraven-Reeuwijk	1.799.765	1.931.228	1.952.218	1.968.576	2.048.810

Bijlage 4.2-1 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021-2022
Boekel	588.988	637.419	644.321	649.720	676.201
Borger-Odoorn	2.028.893	2.169.626	2.193.118	2.211.494	2.301.630
Borne	1.569.418	1.659.989	1.677.941	1.692.001	1.760.963
Borsele	1.392.693	1.493.152	1.509.305	1.521.951	1.583.983
Boxmeer	2.031.150	2.175.862	2.199.390	2.217.819	2.308.212
Boxtel	2.109.846	2.276.957	2.301.577	2.320.863	2.415.456
Breda	12.198.496	13.040.525	13.180.576	13.291.017	13.832.729
Brielle	1.016.486	1.095.706	1.107.603	1.116.883	1.162.405
Bronckhorst	2.850.779	3.071.852	3.105.109	3.131.127	3.258.745
Brummen	1.699.300	1.839.709	1.859.637	1.875.219	1.951.649
Brunssum	3.068.902	3.307.773	3.343.557	3.371.573	3.508.991
Bunnik	798.693	864.107	873.490	880.809	916.709
Bunschoten	931.797	1.016.106	1.027.125	1.035.731	1.077.945
Buren	1.381.654	1.508.206	1.524.555	1.537.329	1.599.987
Capelle aan den IJssel	4.770.261	5.111.808	5.167.355	5.210.653	5.423.027
Castricum	2.143.340	2.317.210	2.342.383	2.362.010	2.458.280
Coevorden	2.922.117	3.135.482	3.169.348	3.195.904	3.326.162
Cranendonck	1.444.586	1.541.122	1.557.804	1.570.857	1.634.882
Cromstrijen	850.684	912.453	922.356	930.084	967.992
Cuijk	1.835.226	1.973.485	1.994.804	2.011.519	2.093.504
Culemborg	1.579.207	1.765.289	1.784.404	1.799.356	1.872.694
Dalfsen	1.706.234	1.851.428	1.871.432	1.887.113	1.964.027
Dantumadiel	1.643.254	1.740.003	1.758.823	1.773.561	1.845.847
De Bilt	2.734.150	2.886.547	2.917.879	2.942.328	3.062.250
De Fryske Marren	3.590.180	3.873.988	3.915.809	3.948.619	4.109.556
De Marne	914.227	981.090	991.721	1.000.031	1.040.790
De Ronde Venen	2.156.790	2.335.172	2.360.531	2.380.310	2.477.326
De Wolden	1.756.513	1.869.824	1.890.060	1.905.897	1.983.577
Delft	6.091.290	6.484.944	6.555.697	6.610.628	6.880.062
Delfzijl	2.660.160	2.841.602	2.872.291	2.896.358	3.014.407
Den Helder	4.996.421	5.317.695	5.375.153	5.420.192	5.641.106
Deurne	2.357.353	2.521.932	2.549.137	2.570.497	2.675.264
Deventer	7.071.504	7.562.604	7.643.828	7.707.876	8.022.032
Diemen	1.446.025	1.536.201	1.553.026	1.566.039	1.629.867
Dinkelland	1.614.553	1.737.821	1.756.609	1.771.328	1.843.523
Doesburg	1.037.016	1.118.091	1.130.191	1.139.661	1.186.111
Doetinchem	4.659.649	4.986.418	5.040.088	5.082.319	5.289.463
Dongen	1.790.568	1.927.499	1.948.381	1.964.707	2.044.784
Dongeradeel	2.091.640	2.221.901	2.245.897	2.264.715	2.357.020
Dordrecht	9.101.849	9.775.533	9.880.955	9.963.749	10.369.848
Drechterland	1.003.747	1.083.085	1.094.827	1.104.001	1.148.997
Drimmelen	1.831.668	1.968.029	1.989.383	2.006.052	2.087.814
Dronten	2.312.424	2.497.243	2.524.185	2.545.335	2.649.077
Druten	1.283.621	1.387.988	1.403.013	1.414.769	1.472.432
Duiven	1.559.986	1.712.409	1.730.898	1.745.402	1.816.540

Bijlage 4.2-1 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021-2022
Echt-Susteren	2.819.308	2.997.757	3.030.160	3.055.550	3.180.087
Edam-Volendam	1.897.550	2.011.837	2.033.663	2.050.704	2.134.286
Ede	6.907.652	7.346.911	7.425.881	7.488.104	7.793.302
Femnes	446.999	494.430	499.801	503.989	524.531
Feesmond	1.517.493	1.629.040	1.646.683	1.660.481	1.728.158
Eersel	1.269.861	1.365.345	1.380.124	1.391.689	1.448.411
Eijsden-Margraten	1.668.455	1.773.730	1.792.957	1.807.980	1.881.669
Eindhoven	16.595.912	17.657.264	17.846.129	17.995.663	18.729.126
Elburg	1.481.187	1.605.666	1.623.026	1.636.626	1.703.331
Emmen	9.977.546	10.721.475	10.836.900	10.927.703	11.373.091
Enkhuizen	1.318.741	1.416.945	1.432.288	1.444.289	1.503.155
Enschede	11.898.208	12.836.731	12.974.783	13.083.500	13.616.754
Epe	2.635.796	2.826.455	2.857.032	2.880.972	2.998.393
Ermelo	2.223.305	2.380.005	2.405.726	2.425.884	2.524.757
Etten-Leur	2.889.180	3.103.312	3.136.823	3.163.106	3.292.027
Ferwerderadiel	593.142	638.103	645.014	650.419	676.929
Franekeradeel	1.709.404	1.847.727	1.867.664	1.883.313	1.960.072
Geertruidenberg	1.539.246	1.647.693	1.665.549	1.679.505	1.747.958
Geldermalsen	1.488.685	1.621.866	1.639.405	1.653.141	1.720.520
Geldrop-Mierlo	2.880.448	3.080.879	3.114.253	3.140.348	3.268.341
Gemert-Bakel	1.927.785	2.070.861	2.093.267	2.110.807	2.196.839
Gennep	1.644.804	1.773.888	1.793.077	1.808.101	1.881.796
Giessenlanden	762.907	824.157	833.092	840.073	874.312
Gilze en Rijen	1.740.017	1.906.062	1.926.738	1.942.882	2.022.070
Goeree-Overflakkee	3.359.252	3.675.714	3.715.589	3.746.722	3.899.430
Goes	3.354.941	3.591.369	3.630.021	3.660.437	3.809.628
Goirle	1.657.483	1.775.255	1.794.516	1.809.553	1.883.306
Gooise Meren	3.185.474	3.383.956	3.420.648	3.449.310	3.589.896
Gorinchem	2.641.268	2.860.455	2.891.407	2.915.634	3.034.469
Gouda	4.858.051	5.210.937	5.267.371	5.311.507	5.527.991
Grave	982.015	1.044.665	1.055.973	1.064.821	1.108.221
Groningen	11.331.927	12.038.488	12.167.259	12.269.210	12.769.275
Grootegast	857.443	927.131	937.172	945.025	983.542
Gulpen-Wittem	1.187.201	1.263.412	1.277.105	1.287.806	1.340.294
Haaksbergen	1.744.842	1.889.387	1.909.770	1.925.772	2.004.262
Haaren	944.424	1.023.416	1.034.503	1.043.171	1.085.688
Haarlem	9.976.661	10.600.854	10.715.725	10.805.513	11.245.921
Haarlemmerliede Spaarnw	299.009	314.679	318.098	320.763	333.837
Haarlemmermeer	7.128.466	7.764.699	7.848.801	7.914.567	8.237.147
Halderberge	2.378.832	2.538.237	2.565.758	2.587.257	2.692.708
Hardenberg	3.936.471	4.216.973	4.262.410	4.298.125	4.473.306
Harderwijk	3.039.080	3.276.594	3.311.908	3.339.659	3.475.776
Hardinxveld-Giessendam	1.161.980	1.222.022	1.235.264	1.245.615	1.296.383
Haren	1.409.137	1.503.836	1.520.125	1.532.862	1.595.338
Harlingen	1.465.328	1.550.536	1.567.242	1.580.374	1.644.786

Bijlage 4.2-1 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021-2022
Hatterum	798.688	854.125	863.383	870.617	906.101
Heemskerk	3.004.211	3.229.383	3.264.443	3.291.796	3.425.962
Heemstede	1.864.460	1.979.776	2.001.314	2.018.083	2.100.336
Heerde	1.382.271	1.478.482	1.494.481	1.507.003	1.568.425
Heerenveen	4.012.684	4.274.814	4.320.835	4.357.040	4.534.623
Heerhugowaard	3.180.882	3.440.355	3.477.438	3.506.576	3.649.496
Heerlen	10.107.616	10.847.951	10.964.749	11.056.624	11.507.267
Heeze-Leende	1.176.343	1.256.190	1.269.800	1.280.440	1.332.628
Heiloo	1.511.820	1.647.080	1.664.945	1.678.896	1.747.324
Hellendoorn	2.604.417	2.797.383	2.827.466	2.851.158	2.967.365
Hellevoetsluis	2.479.056	2.678.806	2.707.792	2.730.481	2.841.769
Helmond	6.197.110	6.687.639	6.759.341	6.815.979	7.093.782
Hendrik-Ido-Ambacht	1.504.873	1.629.762	1.647.467	1.661.272	1.728.981
Hengelo O	6.241.310	6.680.688	6.752.553	6.809.133	7.086.658
Het Bildt	849.954	924.586	934.593	942.424	980.836
Heumen	1.033.908	1.108.154	1.120.166	1.129.552	1.175.590
Heusden	2.808.432	3.030.927	3.063.624	3.089.294	3.215.207
Hillegom	1.439.625	1.532.010	1.548.662	1.561.638	1.625.287
Hilvarenbeek	906.880	979.747	990.372	998.671	1.039.374
Hilversum	5.993.433	6.390.812	6.460.045	6.514.174	6.779.677
Hof van Twente	2.673.966	2.864.934	2.895.919	2.920.185	3.039.205
Hollands Kroon	2.839.739	3.066.427	3.099.641	3.125.613	3.253.006
Hoogeveen	4.993.614	5.322.619	5.379.895	5.424.973	5.646.083
Hoogezand-Sappemeer	3.625.845	3.855.760	3.897.342	3.929.998	4.090.176
Hoorn	4.650.978	4.989.284	5.042.972	5.085.228	5.292.490
Horst aan de Maas	2.748.156	2.975.852	3.008.015	3.033.220	3.156.847
Houten	1.909.833	2.072.846	2.095.237	2.112.793	2.198.906
Huizen	2.589.059	2.793.502	2.823.796	2.847.457	2.963.513
Hulst	2.241.518	2.409.586	2.435.554	2.455.962	2.556.062
IJsselstein	1.830.177	1.985.890	2.007.456	2.024.276	2.106.781
Kaag en Braassem	1.404.802	1.526.728	1.543.288	1.556.219	1.619.647
Kampen	3.427.059	3.653.586	3.692.854	3.723.797	3.875.571
Kapelle	773.510	832.483	841.474	848.525	883.109
Katwijk	4.087.860	4.394.227	4.441.784	4.479.002	4.661.556
Kerkrade	5.192.491	5.570.987	5.631.180	5.678.364	5.909.801
Koggenland	1.144.172	1.239.325	1.252.766	1.263.263	1.314.750
Kollumerland en Nwkruiel	996.294	1.067.212	1.078.760	1.087.799	1.132.135
Korendijk	665.776	703.720	711.352	717.312	746.548
Krimpen aan den IJssel	2.096.181	2.260.632	2.285.228	2.304.376	2.398.298
Krimpenerwaard	3.333.115	3.586.783	3.625.731	3.656.111	3.805.126
Laarbeek	1.459.171	1.556.085	1.572.951	1.586.131	1.650.778
Landerd	945.400	1.018.674	1.029.712	1.038.340	1.080.660
Landgraaf	3.718.630	3.997.674	4.040.866	4.074.724	4.240.801
Landsmeer	634.768	659.849	667.026	672.615	700.029
Langedijk	1.398.598	1.521.907	1.538.382	1.551.272	1.614.498

Bijlage 4.2-1 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021-2022
Lansingerland	2.076.743	2.251.191	2.275.630	2.294.698	2.388.224
Laren	673.637	721.032	728.871	734.979	764.935
Leek	1.618.960	1.742.188	1.760.991	1.775.747	1.848.122
Leerdam	1.622.015	1.734.472	1.753.278	1.767.968	1.840.027
Leeuwarden	8.375.515	8.987.938	9.084.380	9.160.499	9.533.860
Leeuwarderadeel	803.468	862.443	871.774	879.078	914.907
Leiden	6.611.415	7.084.363	7.161.254	7.221.259	7.515.581
Leiderdorp	1.788.829	1.936.424	1.957.542	1.973.944	2.054.398
Leidschendam-Voorburg	5.600.978	6.010.855	6.076.376	6.127.291	6.377.025
Lelystad	4.532.574	4.840.626	4.892.651	4.933.647	5.134.731
Leudal	2.459.724	2.632.204	2.660.702	2.682.997	2.792.350
Leusden	1.537.553	1.660.889	1.678.888	1.692.955	1.761.956
Lingewaal	625.935	669.737	676.999	682.672	710.496
Lingewaard	2.931.817	3.219.069	3.253.951	3.281.216	3.414.951
Lisse	1.539.077	1.671.307	1.689.474	1.703.631	1.773.067
Littenseradiel	637.568	679.756	687.118	692.876	721.116
Lochem	2.529.698	2.716.619	2.746.002	2.769.011	2.881.869
Loon op Zand	1.747.700	1.862.815	1.883.023	1.898.801	1.976.192
Lopik	658.329	708.674	716.360	722.362	751.804
Loppersum	812.405	866.013	875.397	882.732	918.711
Losser	1.787.262	1.934.165	1.955.107	1.971.489	2.051.842
Maasdriel	1.383.472	1.493.249	1.509.443	1.522.091	1.584.128
Maasgouw	2.122.116	2.279.108	2.303.779	2.323.082	2.417.766
Maassluis	2.497.469	2.684.816	2.713.991	2.736.732	2.848.275
Maastricht	10.579.450	11.165.618	11.285.980	11.380.546	11.844.391
Marum	639.893	692.671	700.165	706.031	734.808
Medemblik	2.669.726	2.853.333	2.884.201	2.908.368	3.026.906
Meerssen	1.503.109	1.613.819	1.631.297	1.644.966	1.712.011
Meierijstad		5.433.434	5.492.113	5.538.131	5.763.853
Menameradiel	893.854	949.807	960.095	968.139	1.007.599
Menterwolde	987.195	1.062.882	1.074.395	1.083.397	1.127.554
Meppel	2.464.095	2.641.202	2.669.620	2.691.989	2.801.708
Middelburg	3.746.636	4.008.256	4.051.378	4.085.325	4.251.833
Midden Drenthe	2.466.208	2.613.523	2.641.772	2.663.908	2.772.483
Midden-Delfland	791.406	848.300	857.551	864.737	899.982
Mill en Sint Hubert	790.620	846.375	855.543	862.712	897.874
Moerdijk	2.603.875	2.779.783	2.809.936	2.833.481	2.948.967
Molenwaard	1.335.184	1.439.318	1.454.934	1.467.125	1.526.922
Montferland	2.855.152	3.046.572	3.079.515	3.105.319	3.231.884
Montfoort U	639.096	695.444	702.998	708.889	737.782
Mook en Middelaar	509.558	535.579	541.383	545.919	568.169
Neder-Betuwe	1.450.599	1.559.617	1.576.517	1.589.727	1.654.520
Nederweert	1.197.574	1.282.702	1.296.576	1.307.440	1.360.728
Neerijnen	616.401	660.329	667.486	673.079	700.512
Nieuwegein	3.926.251	4.251.422	4.297.424	4.333.433	4.510.054

Bijlage 4.2-1 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021-2022
Nieuwkoop	1.614.880	1.758.186	1.777.249	1.792.140	1.865.184
Nijkerk	2.353.054	2.545.717	2.573.280	2.594.842	2.700.602
Nijmegen	11.377.827	12.100.899	12.230.329	12.332.808	12.835.465
Nissewaard	6.228.665	6.687.357	6.759.730	6.816.371	7.094.191
Noord-Beveland	549.907	599.105	605.600	610.674	635.564
Noordenveld	2.518.890	2.685.588	2.714.624	2.737.370	2.848.939
Noordoostpolder	2.779.190	2.971.171	3.003.158	3.028.322	3.151.749
Noordwijk	1.810.605	1.952.585	1.973.805	1.990.344	2.071.466
Noordwijkerhout	1.071.618	1.168.495	1.181.194	1.191.091	1.239.637
Nuenen c.a.	1.354.776	1.453.880	1.469.638	1.481.953	1.542.354
Nunspeet	1.808.019	1.977.311	1.998.658	2.015.405	2.097.549
Nuth	1.306.014	1.416.892	1.432.249	1.444.250	1.503.114
Oegstgeest	1.109.483	1.208.600	1.221.774	1.232.012	1.282.226
Oirschot	1.061.344	1.156.168	1.168.697	1.178.490	1.226.523
Oisterwijk	1.812.181	1.980.406	2.001.856	2.018.629	2.100.904
Oldambt	4.312.834	4.609.628	4.659.422	4.698.464	4.889.963
Oldebroek	1.477.586	1.581.920	1.599.029	1.612.428	1.678.147
Oldenzaal	2.516.613	2.694.957	2.724.033	2.746.858	2.858.814
Olst-Wijhe	1.239.892	1.336.892	1.351.363	1.362.686	1.418.226
Ommen	1.156.914	1.232.120	1.245.398	1.255.833	1.307.018
Onderbanken	669.389	711.509	719.224	725.250	754.810
Oost Gelre	2.042.999	2.179.863	2.203.389	2.221.852	2.312.409
Oosterhout	4.048.781	4.371.387	4.418.623	4.455.647	4.637.249
Ooststellingwerf	2.194.117	2.345.571	2.370.931	2.390.797	2.488.241
Oostzaan	548.055	573.856	580.099	584.960	608.802
Opmeer	653.848	705.637	713.282	719.258	748.574
Opsterland	2.166.559	2.320.455	2.345.551	2.365.205	2.461.605
Oss	6.591.589	7.015.744	7.091.284	7.150.702	7.442.149
Oud-Beijerland	1.505.692	1.631.749	1.649.471	1.663.292	1.731.084
Oude IJsselstreek	3.409.782	3.629.843	3.669.012	3.699.755	3.850.548
Ouder-Amstel	716.171	773.140	781.561	788.110	820.232
Oudewater	557.801	591.324	597.748	602.757	627.324
Overbetuwe	2.632.637	2.847.105	2.877.934	2.902.048	3.020.329
Papendrecht	2.183.500	2.360.032	2.385.669	2.405.659	2.503.708
Peel en Maas	2.937.417	3.177.594	3.211.943	3.238.856	3.370.865
Pekela	1.327.609	1.411.608	1.426.846	1.438.802	1.497.444
Pijnacker-Nootdorp	2.129.125	2.314.549	2.339.770	2.359.376	2.455.538
Purmerend	6.253.873	6.700.939	6.773.437	6.830.192	7.108.576
Putten	1.642.126	1.757.846	1.776.843	1.791.731	1.864.758
Raalte	2.541.747	2.748.847	2.778.516	2.801.797	2.915.992
Reimerswaal	1.428.922	1.548.893	1.565.658	1.578.777	1.643.125
Renkum	2.616.595	2.818.187	2.848.719	2.872.589	2.989.669
Renswoude	203.066	215.534	217.872	219.697	228.652
Reusel-De Mierden	780.833	839.418	848.511	855.621	890.494
Rheden	4.225.699	4.507.855	4.556.760	4.594.941	4.782.221

Bijlage 4.2-1 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021-2022
Rhenen	1.312.758	1.417.268	1.432.633	1.444.637	1.503.517
Ridderkerk	3.962.142	4.246.423	4.292.502	4.328.469	4.504.888
Rijnwaarden	801.101	863.120	872.471	879.782	915.640
Rijssen-Holten	2.413.650	2.583.454	2.611.258	2.633.138	2.740.459
Rijswijk	4.598.625	4.875.801	4.929.087	4.970.389	5.172.971
Roerdalen	1.643.243	1.762.888	1.781.980	1.796.912	1.870.150
Roermond	4.846.532	5.184.967	5.240.756	5.284.668	5.500.059
Roosendaal	6.089.947	6.522.482	6.592.815	6.648.057	6.919.017
Rotterdam	47.430.833	50.549.673	51.093.810	51.521.930	53.621.847
Rozendaal	67.700	72.441	73.230	73.843	76.853
Rucphen	1.942.583	2.064.849	2.087.185	2.104.673	2.190.455
Schagen	3.023.803	3.239.507	3.274.592	3.302.031	3.436.614
Scherpenzeel	556.683	599.514	606.020	611.098	636.005
Schiedam	5.866.574	6.261.092	6.329.294	6.382.328	6.642.457
Schiermonnikoog	91.965	99.791	100.875	101.720	105.866
Schijndel	1.677.515				
Schinnen	1.025.641	1.088.982	1.100.780	1.110.004	1.155.245
Schouwen-Duiveland	2.617.104	2.933.283	2.965.080	2.989.925	3.111.787
's-Gravenhage	33.590.339	35.845.370	36.233.997	36.537.606	38.026.796
's-Hertogenbosch	9.894.404	10.612.225	10.725.932	10.815.806	11.256.634
Simpelveld	1.020.602	1.089.226	1.101.034	1.110.260	1.155.511
Sint-Anthonis	808.068	870.963	880.395	887.772	923.956
Sint-Michiëlsgestel	1.886.836	2.007.316	2.029.066	2.046.068	2.129.461
Sint-Oedenrode	1.080.737				
Sittard-Geleen	8.956.105	9.595.497	9.698.757	9.780.023	10.178.635
Sliedrecht	2.143.928	2.293.890	2.318.779	2.338.208	2.433.508
Slochteren	991.394	1.048.902	1.060.266	1.069.151	1.112.727
Sluis	2.051.838	2.182.115	2.205.730	2.224.212	2.314.865
Smallingerland	4.658.187	5.009.481	5.063.281	5.105.706	5.313.803
Soest	3.018.522	3.269.349	3.304.768	3.332.459	3.468.282
Someren	1.205.847	1.289.209	1.303.161	1.314.081	1.367.639
Son en Breugel	1.116.180	1.194.379	1.207.305	1.217.421	1.267.040
Stadskanaal	3.735.436	4.025.928	4.069.363	4.103.461	4.270.708
Staphorst	745.952	803.360	811.992	818.796	852.169
Stede Broec	1.326.736	1.419.243	1.434.567	1.446.587	1.505.547
Steenbergen	1.806.960	1.919.716	1.940.521	1.956.781	2.036.535
Steenwijkerland	3.436.653	3.677.422	3.717.102	3.748.248	3.901.019
Stein	2.185.363	2.349.275	2.374.671	2.394.569	2.492.166
Stichtse Vecht	3.376.808	3.656.140	3.695.828	3.726.796	3.878.692
Strijen	599.502	636.328	643.233	648.622	675.059
Sudwest Fryslan	6.291.390	6.731.560	6.804.087	6.861.099	7.140.742
Ten Boer	415.415	488.033	493.323	497.457	517.732
Terneuzen	4.792.674	5.115.702	5.170.846	5.214.173	5.426.691
Terschelling	276.542	291.824	294.980	297.452	309.575
Texel	934.168	1.011.130	1.022.062	1.030.626	1.072.632

Bijlage 4.2-1 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021-2022
Teylingen	1.854.625	1.999.472	2.021.166	2.038.102	2.121.170
Tholen	1.857.148	1.956.473	1.977.679	1.994.250	2.075.531
Tiel	2.772.290	3.031.722	3.064.378	3.090.055	3.215.999
Tilburg	15.184.892	16.280.092	16.455.276	16.593.156	17.269.455
Tubbergen	1.248.425	1.339.739	1.354.241	1.365.589	1.421.247
Twenterand	2.358.037	2.539.160	2.566.596	2.588.102	2.693.587
Tynaarlo	2.305.150	2.445.851	2.472.308	2.493.024	2.594.634
Tytsjerksteradiel	2.436.145	2.612.692	2.640.937	2.663.066	2.771.606
Uden	2.855.968	3.078.920	3.112.073	3.138.150	3.266.054
Uitgeest	573.261	620.393	627.140	632.395	658.170
Uithoorn	1.764.298	1.896.106	1.916.702	1.932.762	2.011.537
Urk	600.727	629.322	636.065	641.394	667.536
Utrecht	14.853.010	15.814.743	15.983.872	16.117.802	16.774.727
Utrechtse Heuvelrug	3.289.366	3.486.777	3.524.600	3.554.133	3.698.991
Vaals	958.866	1.013.057	1.024.046	1.032.627	1.074.714
Valkenburg aan de Geul	1.590.250	1.695.097	1.713.470	1.727.828	1.798.250
Valkenswaard	2.602.420	2.811.485	2.841.895	2.865.708	2.982.507
Veendam	2.735.536	2.921.487	2.952.961	2.977.704	3.099.068
Veenendaal	4.178.995	4.506.299	4.554.856	4.593.022	4.780.223
Veere	1.334.574	1.461.447	1.477.282	1.489.660	1.550.376
Veghel	2.348.983				
Veldhoven	3.153.301	3.409.693	3.446.553	3.475.432	3.617.083
Velsen	4.905.237	5.269.160	5.326.177	5.370.805	5.589.707
Venlo	8.802.117	9.469.657	9.571.599	9.651.800	10.045.186
Venray	3.153.728	3.376.368	3.412.716	3.441.311	3.581.571
Vianen	1.206.081	1.294.026	1.308.067	1.319.028	1.372.788
Vlaardingen	6.290.149	6.678.249	6.750.803	6.807.368	7.084.821
Vlagentwede	1.804.284	1.904.739	1.925.320	1.941.452	2.020.582
Vlieland	79.461	86.129	87.062	87.791	91.370
Vlissingen	4.004.446	4.272.432	4.318.438	4.354.622	4.532.107
Voerendaal	985.208	1.055.644	1.067.091	1.076.032	1.119.889
Voorschoten	1.446.704	1.541.134	1.557.926	1.570.980	1.635.010
Voorst	1.827.648	1.953.997	1.975.152	1.991.702	2.072.879
Vught	1.744.817	1.853.106	1.873.166	1.888.862	1.965.848
Waalre	1.042.788	1.109.810	1.121.838	1.131.238	1.177.345
Waalwijk	3.578.634	3.861.719	3.903.405	3.936.112	4.096.539
Waddinxveen	1.685.759	1.814.987	1.834.704	1.850.078	1.925.483
Wageningen	1.891.954	2.054.318	2.076.518	2.093.917	2.179.261
Wassenaar	1.333.923	1.449.279	1.465.055	1.477.331	1.537.543
Waterland	1.033.952	1.095.048	1.106.937	1.116.212	1.161.707
Weert	4.031.515	4.319.065	4.365.598	4.402.178	4.581.600
Weesp	1.205.320	1.296.037	1.310.159	1.321.137	1.374.983
Werkendam	1.620.309	1.720.868	1.739.532	1.754.108	1.825.601
West Maas en Waal	1.237.127	1.325.715	1.340.079	1.351.307	1.406.384
Westerveld	1.589.016	1.678.017	1.696.187	1.710.400	1.780.112

Bijlage 4.2-1 Integratie-uitkering Wmo (vervolg)

Integratie-uitkering Wmo					
Gemeente	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018-2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021-2022
Westervoort	1.006.301	1.092.220	1.104.065	1.113.316	1.158.692
Westland	6.450.645	6.871.033	6.945.082	7.003.276	7.288.713
Weststellingwerf	2.252.304	2.409.473	2.435.483	2.455.890	2.555.987
Westvoorne	904.529	1.006.721	1.017.647	1.026.174	1.067.999
Wierden	1.392.934	1.502.050	1.518.282	1.531.004	1.593.404
Wijchen	2.635.651	2.859.988	2.890.828	2.915.051	3.033.861
Wijdmeren	1.408.816	1.525.666	1.542.231	1.555.153	1.618.538
Wijk bij Duurstede	1.191.271	1.301.100	1.315.209	1.326.229	1.380.283
Winsum	935.551	995.399	1.006.181	1.014.612	1.055.965
Winterswijk	2.463.702	2.635.528	2.663.945	2.686.266	2.795.753
Woensdrecht	1.579.025	1.681.070	1.699.279	1.713.518	1.783.357
Woerden	2.779.460	3.004.883	3.037.449	3.062.900	3.187.737
Wormerland	1.057.193	1.137.378	1.149.755	1.159.389	1.206.643
Woudenberg	725.774	799.529	808.199	814.971	848.187
Woudrichem	893.701	962.032	972.462	980.610	1.020.578
Zaanstad	10.551.456	11.263.729	11.385.194	11.480.592	11.948.515
Zaltbommel	1.544.768	1.661.470	1.679.478	1.693.551	1.762.576
Zandvoort	1.511.252	1.614.244	1.631.831	1.645.504	1.712.571
Zederik	797.755	856.144	865.427	872.679	908.247
Zeewolde	872.336	911.737	921.585	929.307	967.183
Zeist	4.499.485	4.812.227	4.864.257	4.905.016	5.104.933
Zevenaar	2.672.489	2.872.179	2.903.225	2.927.552	3.046.872
Zoetermeer	7.636.498	8.307.778	8.397.581	8.467.945	8.813.079
Zoeterwoude	576.713	616.923	623.619	628.845	654.475
Zuidhorn	1.107.889	1.181.927	1.194.720	1.204.731	1.253.833
Zuidplas	2.041.062	2.209.763	2.233.803	2.252.520	2.344.328
Zundert	1.702.479	1.832.762	1.852.607	1.868.130	1.944.270
Zutphen	3.835.230	4.122.999	4.167.404	4.202.323	4.373.600
Zwartewaterland	1.178.890	1.268.755	1.282.478	1.293.224	1.345.933
Zwijndrecht	3.652.516	3.925.881	3.968.505	4.001.757	4.164.860
Zwolle	7.476.204	8.030.171	8.115.943	8.183.947	8.517.506
Totaal	1.161.395.000	1.244.920.663	1.258.368.663	1.268.912.663	1.320.630.663

Bijlage 4.2-2 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect

Bijlage 4.2-2 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Aa en Hunze	45.581	96.860
Aalburg	34.186	0
Aalsmeer	42.733	34.186
Aalten	19.942	96.860
Achtkarspelen	56.977	71.221
Alblasserdam	28.488	39.884
Albrandswaard	34.186	102.558
Alkmaar	119.651	205.116
Almelo	17.093	54.128
Almere	290.581	461.512
Alphen aan den Rijn	230.756	276.337
Alphen-Chaam	22.791	19.942
Ameland	0	0
Amersfoort	165.233	319.070
Amstelveen	65.523	270.640
Amsterdam	1.093.953	1.421.570
Apeldoorn	324.767	313.372
Appingedam	14.244	39.884
Arnhem	364.651	658.081
Assen	159.535	128.198
Asten	22.791	37.035
Baarle-Nassau	22.791	11.395
Baarn	59.826	56.977
Barendrecht	136.744	122.500
Barneveld	145.291	99.709
Bedum	28.488	25.640
Beek	5.698	74.070
Beemster	14.244	14.244
Beesel	42.733	22.791
Bellingwedde	31.337	17.093
Berg en Dal	45.581	91.163
Bergeijk	28.488	31.337
Bergen L	8.547	34.186
Bergen NH	5.698	68.372
Bergen op Zoom	79.767	94.012
Berkelland	91.163	150.988
Bernheze	37.035	74.070
Best	54.128	74.070
Beuningen	28.488	94.012
Beverwijk	39.884	122.500
Binnenmaas	45.581	37.035
Bladel	102.558	56.977
Blaricum	8.547	17.093
Bloemendaal	48.430	-2.849
Bodegraven-Reeuwijk	51.279	88.314

Bijlage 4.2-2 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Boekel	28.488	0
Borger-Odoorn	48.430	54.128
Borne	54.128	94.012
Borsele	37.035	37.035
Boxmeer	14.244	59.826
Boxtel	39.884	25.640
Breda	216.512	415.930
Brielle	5.698	22.791
Bronckhorst	56.977	122.500
Brummen	22.791	48.430
Brunssum	11.395	74.070
Bunnik	11.395	25.640
Bunschoten	42.733	62.674
Buren	45.581	74.070
Capelle aan den IJssel	102.558	162.384
Castricum	59.826	68.372
Coevorden	76.919	59.826
Cranendonck	22.791	94.012
Cromstrijen	19.942	65.523
Cuijk	22.791	68.372
Culemborg	91.163	34.186
Dalfsen	54.128	31.337
Dantumadiel	22.791	2.849
De Bilt	79.767	85.465
De Fryske Marren	122.500	270.640
De Marne	8.547	19.942
De Ronde Venen	74.070	68.372
De Wolden	22.791	76.919
Delft	159.535	153.837
Delfzijl	37.035	51.279
Den Helder	82.616	111.105
Deurne	28.488	116.802
Deventer	113.953	193.721
Diemen	17.093	68.372
Dinkelland	25.640	96.860
Doesburg	2.849	8.547
Doetinchem	111.105	131.047
Dongen	54.128	82.616
Dongeradeel	28.488	91.163
Dordrecht	245.000	242.151
Drechterland	14.244	17.093
Drimmelen	39.884	34.186
Dronten	45.581	105.407
Druten	45.581	37.035
Duiven	102.558	37.035

Bijlage 4.2-2 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Echt-Susteren	31.337	88.314
Edam-Volendam	48.430	102.558
Ede	202.267	216.512
Eemnes	19.942	42.733
Eemsmond	59.826	17.093
Eersel	59.826	59.826
Eijsden-Margraten	17.093	139.593
Eindhoven	433.023	373.198
Elburg	39.884	56.977
Emmen	210.814	233.605
Enkhuizen	17.093	62.674
Enschede	301.977	310.523
Epe	65.523	119.651
Ermelo	54.128	91.163
Etten-Leur	11.395	51.279
Ferwerderadiel	8.547	37.035
Franekeradeel	39.884	71.221
Geertruidenberg	45.581	39.884
Geldermalsen	28.488	59.826
Geldrop-Mierlo	74.070	94.012
Gemert-Bakel	42.733	62.674
Gennep	28.488	19.942
Giessenlanden	11.395	25.640
Gilze en Rijen	19.942	48.430
Goeree-Overflakkee	48.430	94.012
Goes	34.186	65.523
Goirle	17.093	25.640
Gooise Meren	74.070	102.558
Gorinchem	34.186	74.070
Gouda	88.314	133.895
Grave	54.128	25.640
Groningen	421.628	384.593
Groote gast	5.698	42.733
Gulpen-Wittem	0	25.640
Haaksbergen	25.640	65.523
Haaren	11.395	34.186
Haarlem	450.116	242.151
Haarlemmerliede Spaarnw	0	14.244
Haarlemmermeer	179.477	447.267
Halderberge	59.826	96.860
Hardenberg	76.919	202.267
Harderwijk	108.256	102.558
Hardinxveld-Giessendam	51.279	25.640
Haren	8.547	62.674
Harlingen	34.186	76.919

Bijlage 4.2-2 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Hatterum	11.395	19.942
Heemskerk	45.581	105.407
Heemstede	8.547	42.733
Heerde	45.581	42.733
Heerenveen	99.709	94.012
Heerhugowaard	85.465	85.465
Heerlen	71.221	113.953
Heeze-Leende	19.942	65.523
Heiloo	17.093	54.128
Hellendoorn	59.826	71.221
Hellevoetsluis	39.884	56.977
Helmond	193.721	173.779
Hendrik-Ido-Ambacht	25.640	91.163
Hengelo O	182.326	219.360
Het Bildt	22.791	45.581
Heumen	37.035	34.186
Heusden	74.070	99.709
Hillegom	8.547	39.884
Hilvarenbeek	22.791	37.035
Hilversum	99.709	242.151
Hof van Twente	22.791	111.105
Hollands Kroon	65.523	102.558
Hoogeveen	37.035	111.105
Hoogezand-Sappemeer	17.093	150.988
Hoorn	133.895	170.930
Horst aan de Maas	31.337	99.709
Houten	62.674	225.058
Huizen	128.198	108.256
Hulst	34.186	19.942
IJsselstein	17.093	34.186
Kaag en Braassem	39.884	68.372
Kampen	113.953	150.988
Kapelle	22.791	22.791
Katwijk	14.244	102.558
Kerkrade	68.372	91.163
Koggenland	59.826	17.093
Kollumerland en Nwkruij	8.547	34.186
Korendijk	2.849	0
Krimpen aan den IJssel	56.977	162.384
Krimpenerwaard	68.372	131.047
Laarbeek	54.128	59.826
Landerd	68.372	19.942
Landgraaf	31.337	96.860
Landsmeer	0	37.035
Langedijk	54.128	85.465

Bijlage 4.2-2 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Lansingerland	56.977	48.430
Laren	8.547	48.430
Leek	25.640	88.314
Leerdam	31.337	28.488
Leeuwarden	205.116	245.000
Leeuwarderadeel	37.035	28.488
Leiden	333.314	196.570
Leiderdorp	28.488	56.977
Leidschendam-Voorburg	59.826	179.477
Lelystad	165.233	199.419
Leudal	71.221	68.372
Leusden	22.791	62.674
Lingewaal	22.791	34.186
Lingewaard	82.616	99.709
Lisse	39.884	96.860
Littenseradiel	56.977	42.733
Lochem	74.070	54.128
Loon op Zand	37.035	37.035
Lopik	8.547	0
Loppersum	17.093	2.849
Losser	37.035	51.279
Maasdriel	2.849	82.616
Maasgouw	71.221	42.733
Maassluis	62.674	99.709
Maastricht	182.326	245.000
Marum	0	28.488
Medemblik	65.523	85.465
Meerssen	37.035	59.826
Meierijstad		156.686
Menameradiel	11.395	42.733
Menterwolde	22.791	28.488
Meppel	68.372	76.919
Middelburg	25.640	71.221
Midden Drenthe	99.709	99.709
Midden-Delfland	31.337	56.977
Mill en Sint Hubert	8.547	25.640
Moerdijk	62.674	108.256
Molenwaard	2.849	48.430
Montferland	108.256	131.047
Montfoort U	19.942	42.733
Mook en Middelaar	2.849	39.884
Neder-Betuwe	34.186	68.372
Nederweert	45.581	42.733
Neerijnen	2.849	19.942
Nieuwegein	-2.849	11.395

Bijlage 4.2-2 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Nieuwkoop	25.640	108.256
Nijkerk	85.465	74.070
Nijmegen	253.547	356.105
Nissewaard	28.488	185.174
Noord-Beveland	8.547	25.640
Noordenveld	25.640	94.012
Noordoostpolder	170.930	88.314
Noordwijk	22.791	65.523
Noordwijkerhout	28.488	45.581
Nuenen c.a.	17.093	34.186
Nunspeet	51.279	65.523
Nuth	19.942	45.581
Oegstgeest	25.640	45.581
Oirschot	25.640	51.279
Oisterwijk	48.430	68.372
Oldambt	39.884	105.407
Oldebroek	22.791	42.733
Oldenzaal	39.884	74.070
Olst-Wijhe	-14.244	48.430
Ommen	22.791	59.826
Onderbanken	19.942	39.884
Oost Gelre	96.860	42.733
Oosterhout	96.860	116.802
Ooststellingwerf	19.942	39.884
Oostzaan	11.395	17.093
Opmeer	14.244	14.244
Opsterland	82.616	34.186
Oss	182.326	247.849
Oud-Beijerland	48.430	71.221
Oude IJsselstreek	65.523	113.953
Ouder-Amstel	0	31.337
Oudewater	2.849	5.698
Overbetuwe	48.430	96.860
Papendrecht	14.244	76.919
Peel en Maas	88.314	91.163
Pekela	8.547	42.733
Pijnacker-Nootdorp	119.651	131.047
Purmerend	165.233	62.674
Putten	19.942	62.674
Raalte	37.035	19.942
Reimerswaal	48.430	54.128
Renkum	76.919	54.128
Renswoude	0	2.849
Reusel-De Mierden	51.279	22.791
Rheden	59.826	139.593

Bijlage 4.2-2 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Rhenen	39.884	85.465
Ridderkerk	48.430	76.919
Rijnwaarden	11.395	39.884
Rijssen-Holten	62.674	136.744
Rijswijk	37.035	148.140
Roerdalen	5.698	19.942
Roermond	116.802	85.465
Roosendaal	136.744	116.802
Rotterdam	999.942	1.726.395
Rozendaal	0	0
Rucphen	45.581	37.035
Schagen	96.860	108.256
Scherpenzeel	25.640	0
Schiedam	42.733	245.000
Schiermonnikoog	0	0
Schijndel	48.430	
Schinnen	14.244	17.093
Schouwen-Duiveland	68.372	71.221
's-Gravenhage	903.081	1.082.558
's-Hertogenbosch	427.326	387.442
Simpelveld	14.244	25.640
Sint-Anthonis	22.791	14.244
Sint-Michielsgestel	54.128	96.860
Sint-Oedenrode	31.337	
Sittard-Geleen	88.314	170.930
Sliedrecht	31.337	85.465
Slochteren	2.849	54.128
Sluis	62.674	34.186
Smallingerland	68.372	128.198
Soest	48.430	74.070
Someren	14.244	51.279
Son en Breugel	19.942	37.035
Stadskanaal	51.279	68.372
Staphorst	8.547	54.128
Stede Broec	19.942	25.640
Steenbergen	59.826	99.709
Steenwijkerland	82.616	139.593
Stein	37.035	68.372
Stichtse Vecht	56.977	105.407
Strijen	5.698	8.547
Sudwest Fryslan	176.628	284.884
Ten Boer	0	28.488
Terneuzen	56.977	176.628
Terschelling	0	0
Texel	17.093	31.337

Bijlage 4.2-2 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Teylingen	17.093	48.430
Tholen	25.640	39.884
Tiel	105.407	39.884
Tilburg	438.721	660.930
Tubbergen	68.372	31.337
Twenterand	8.547	45.581
Tynaarlo	22.791	25.640
Tytsjerksteradiel	25.640	65.523
Uden	71.221	96.860
Uitgeest	2.849	48.430
Uithoorn	54.128	31.337
Urk	17.093	65.523
Utrecht	458.663	549.826
Utrechtse Heuvelrug	68.372	116.802
Vaals	19.942	28.488
Valkenburg aan de Geul	48.430	22.791
Valkenswaard	62.674	59.826
Veendam	51.279	85.465
Veenendaal	105.407	102.558
Veere	65.523	48.430
Veghel	51.279	
Veldhoven	113.953	82.616
Velsen	111.105	150.988
Venlo	282.035	313.372
Venray	34.186	116.802
Vianen	42.733	2.849
Vlaardingen	96.860	42.733
Vlagtwedde	54.128	51.279
Vlieland	0	0
Vlissingen	79.767	108.256
Voerendaal	14.244	31.337
Voorschoten	17.093	54.128
Voorst	48.430	54.128
Vught	14.244	22.791
Waalre	22.791	65.523
Waalwijk	128.198	131.047
Waddinxveen	56.977	31.337
Wageningen	65.523	168.081
Wassenaar	8.547	54.128
Waterland	31.337	28.488
Weert	71.221	96.860
Weesp	22.791	37.035
Werkendam	71.221	68.372
West Maas en Waal	42.733	22.791
Westerveld	39.884	25.640

Bijlage 4.2-2 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – partieel effect (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Westervoort	34.186	34.186
Westland	91.163	108.256
Weststellingwerf	51.279	28.488
Westvoorne	2.849	25.640
Wierden	51.279	11.395
Wijchen	79.767	62.674
Wijdmeren	19.942	28.488
Wijk bij Duurstede	34.186	88.314
Winsum	19.942	68.372
Winterswijk	85.465	45.581
Woensdrecht	56.977	42.733
Woerden	182.326	133.895
Wormerland	19.942	28.488
Woudenberg	2.849	28.488
Woudrichem	22.791	42.733
Zaanstad	190.872	427.326
Zaltbommel	74.070	54.128
Zandvoort	39.884	0
Zederik	0	48.430
Zeewolde	34.186	42.733
Zeist	131.047	82.616
Zevenaar	0	5.698
Zoetermeer	293.430	245.000
Zoeterwoude	8.547	8.547
Zuidhorn	31.337	48.430
Zuidplas	31.337	119.651
Zundert	28.488	82.616
Zutphen	42.733	17.093
Zwartewaterland	31.337	96.860
Zwijndrecht	39.884	68.372
Zwolle	185.174	173.779
Totaal	26.978.504	37.863.895

Bijlage 4.2-3 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie

Bijlage 4.2-3 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Aa en Hunze	25.302	53.767
Aalburg	18.977	0
Aalsmeer	23.721	18.977
Aalten	11.070	53.767
Achtkarspelen	31.628	39.535
Alblasserdam	15.814	22.140
Albrandswaard	18.977	56.930
Alkmaar	66.419	113.860
Almelo	9.488	30.047
Almere	161.302	256.186
Alphen aan den Rijn	128.093	153.395
Alphen-Chaam	12.651	11.070
Ameland	0	0
Amersfoort	91.721	177.116
Amstelveen	36.372	150.233
Amsterdam	607.256	789.116
Apeldoorn	180.279	173.953
Appingedam	7.907	22.140
Arnhem	202.419	365.302
Assen	88.558	71.163
Asten	12.651	20.558
Baarle-Nassau	12.651	6.326
Baarn	33.209	31.628
Barendrecht	75.907	68.000
Barneveld	80.651	55.349
Bedum	15.814	14.233
Beek	3.163	41.116
Beemster	7.907	7.907
Beesel	23.721	12.651
Bellingwedde	17.395	9.488
Berg en Dal	25.302	50.605
Bergeijk	15.814	17.395
Bergen L	4.744	18.977
Bergen NH	3.163	37.953
Bergen op Zoom	44.279	52.186
Berkelland	50.605	83.814
Bernheze	20.558	41.116
Best	30.047	41.116
Beuningen	15.814	52.186
Beverwijk	22.140	68.000
Binnenmaas	25.302	20.558
Bladel	56.930	31.628
Blaricum	4.744	9.488
Bloemendaal	26.884	-1.581
Bodegraven-Reeuwijk	28.465	49.023

Bijlage 4.2-3 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Boekel	15.814	0
Borger-Odoorn	26.884	30.047
Borne	30.047	52.186
Borsele	20.558	20.558
Boxmeer	7.907	33.209
Boxtel	22.140	14.233
Breda	120.186	230.884
Brielle	3.163	12.651
Bronckhorst	31.628	68.000
Brummen	12.651	26.884
Brunssum	6.326	41.116
Bunnik	6.326	14.233
Bunschoten	23.721	34.791
Buren	25.302	41.116
Capelle aan den IJssel	56.930	90.140
Castricum	33.209	37.953
Coevorden	42.698	33.209
Cranendonck	12.651	52.186
Cromstrijen	11.070	36.372
Cuijk	12.651	37.953
Culemborg	50.605	18.977
Dalfsen	30.047	17.395
Dantumadiel	12.651	1.581
De Bilt	44.279	47.442
De Fryske Marren	68.000	150.233
De Marne	4.744	11.070
De Ronde Venen	41.116	37.953
De Wolden	12.651	42.698
Delft	88.558	85.395
Delfzijl	20.558	28.465
Den Helder	45.860	61.674
Deurne	15.814	64.837
Deventer	63.256	107.535
Diemen	9.488	37.953
Dinkelland	14.233	53.767
Doesburg	1.581	4.744
Doetinchem	61.674	72.744
Dongen	30.047	45.860
Dongeradeel	15.814	50.605
Dordrecht	136.000	134.419
Drechterland	7.907	9.488
Drimmelen	22.140	18.977
Dronten	25.302	58.512
Druuten	25.302	20.558
Duiven	56.930	20.558

Bijlage 4.2-3 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Echt-Susteren	17.395	49.023
Edam-Volendam	26.884	56.930
Ede	112.279	120.186
Eemnes	11.070	23.721
Eemsmond	33.209	9.488
Eersel	33.209	33.209
Eijsden-Margraten	9.488	77.488
Eindhoven	240.372	207.163
Elburg	22.140	31.628
Emmen	117.023	129.674
Enkhuizen	9.488	34.791
Enschede	167.628	172.372
Epe	36.372	66.419
Ermelo	30.047	50.605
Etten-Leur	6.326	28.465
Ferwerderadiel	4.744	20.558
Franekeradeel	22.140	39.535
Geertruidenberg	25.302	22.140
Geldermalsen	15.814	33.209
Geldrop-Mierlo	41.116	52.186
Gemert-Bakel	23.721	34.791
Gennep	15.814	11.070
Giessenlanden	6.326	14.233
Gilze en Rijen	11.070	26.884
Goeree-Overflakkee	26.884	52.186
Goes	18.977	36.372
Goirle	9.488	14.233
Gooise Meren	41.116	56.930
Gorinchem	18.977	41.116
Gouda	49.023	74.326
Grave	30.047	14.233
Groningen	234.047	213.488
Grootegast	3.163	23.721
Gulpen-Wittem	0	14.233
Haaksbergen	14.233	36.372
Haaren	6.326	18.977
Haarlem	249.860	134.419
Haarlemmerliede Spaarnw	0	7.907
Haarlemmermeer	99.628	248.279
Halderberge	33.209	53.767
Hardenberg	42.698	112.279
Harderwijk	60.093	56.930
Hardinxveld-Giessendam	28.465	14.233
Haren	4.744	34.791
Harlingen	18.977	42.698

Bijlage 4.2-3 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Hatterm	6.326	11.070
Heemskerk	25.302	58.512
Heemstede	4.744	23.721
Heerde	25.302	23.721
Heerenveen	55.349	52.186
Heerhugowaard	47.442	47.442
Heerlen	39.535	63.256
Heeze-Leende	11.070	36.372
Heiloo	9.488	30.047
Hellendoorn	33.209	39.535
Hellevoetsluis	22.140	31.628
Helmond	107.535	96.465
Hendrik-Ido-Ambacht	14.233	50.605
Hengelo O	101.209	121.767
Het Bildt	12.651	25.302
Heumen	20.558	18.977
Heusden	41.116	55.349
Hillegom	4.744	22.140
Hilvarenbeek	12.651	20.558
Hilversum	55.349	134.419
Hof van Twente	12.651	61.674
Hollands Kroon	36.372	56.930
Hoogeveen	20.558	61.674
Hoogezand-Sappemeer	9.488	83.814
Hoorn	74.326	94.884
Horst aan de Maas	17.395	55.349
Houten	34.791	124.930
Huizen	71.163	60.093
Hulst	18.977	11.070
IJsselstein	9.488	18.977
Kaag en Braassem	22.140	37.953
Kampen	63.256	83.814
Kapelle	12.651	12.651
Katwijk	7.907	56.930
Kerkrade	37.953	50.605
Koggenland	33.209	9.488
Kollumerland en Nwkrui	4.744	18.977
Korendijk	1.581	0
Krimpen aan den IJssel	31.628	90.140
Krimpenerwaard	37.953	72.744
Laarbeek	30.047	33.209
Landerd	37.953	11.070
Landgraaf	17.395	53.767
Landsmeer	0	20.558
Langedijk	30.047	47.442

Bijlage 4.2-3 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Lansingerland	31.628	26.884
Laren	4.744	26.884
Leek	14.233	49.023
Leerdam	17.395	15.814
Leeuwarden	113.860	136.000
Leeuwarderadeel	20.558	15.814
Leiden	185.023	109.116
Leiderdorp	15.814	31.628
Leidschendam-Voorburg	33.209	99.628
Lelystad	91.721	110.698
Leudal	39.535	37.953
Leusden	12.651	34.791
Lingewaal	12.651	18.977
Lingewaard	45.860	55.349
Lisse	22.140	53.767
Littenseradiel	31.628	23.721
Lochem	41.116	30.047
Loon op Zand	20.558	20.558
Lopik	4.744	0
Loppersum	9.488	1.581
Losser	20.558	28.465
Maasdriel	1.581	45.860
Maasgouw	39.535	23.721
Maassluis	34.791	55.349
Maastricht	101.209	136.000
Marum	0	15.814
Medemblik	36.372	47.442
Meerssen	20.558	33.209
Meierijstad		86.977
Menameradiel	6.326	23.721
Menterwolde	12.651	15.814
Meppel	37.953	42.698
Middelburg	14.233	39.535
Midden Drenthe	55.349	55.349
Midden-Delfland	17.395	31.628
Mill en Sint Hubert	4.744	14.233
Moerdijk	34.791	60.093
Molenwaard	1.581	26.884
Montferland	60.093	72.744
Montfoort U	11.070	23.721
Mook en Middelaar	1.581	22.140
Neder-Betuwe	18.977	37.953
Nederweert	25.302	23.721
Neerijnen	1.581	11.070
Nieuwegein	-1.581	6.326

Bijlage 4.2-3 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Nieuwkoop	14.233	60.093
Nijkerk	47.442	41.116
Nijmegen	140.744	197.674
Nissewaard	15.814	102.791
Noord-Beveland	4.744	14.233
Noordenveld	14.233	52.186
Noordoostpolder	94.884	49.023
Noordwijk	12.651	36.372
Noordwijkerhout	15.814	25.302
Nuenen c.a.	9.488	18.977
Nunspeet	28.465	36.372
Nuth	11.070	25.302
Oegstgeest	14.233	25.302
Oirschot	14.233	28.465
Oisterwijk	26.884	37.953
Oldambt	22.140	58.512
Oldebroek	12.651	23.721
Oldenzaal	22.140	41.116
Olst-Wijhe	-7.907	26.884
Ommen	12.651	33.209
Onderbanken	11.070	22.140
Oost Gelre	53.767	23.721
Oosterhout	53.767	64.837
Ooststellingwerf	11.070	22.140
Oostzaan	6.326	9.488
Opmeer	7.907	7.907
Opsterland	45.860	18.977
Oss	101.209	137.581
Oud-Beijerland	26.884	39.535
Oude IJsselstreek	36.372	63.256
Ouder-Amstel	0	17.395
Oudewater	1.581	3.163
Overbetuwe	26.884	53.767
Papendrecht	7.907	42.698
Peel en Maas	49.023	50.605
Pekela	4.744	23.721
Pijnacker-Nootdorp	66.419	72.744
Purmerend	91.721	34.791
Putten	11.070	34.791
Raalte	20.558	11.070
Reimerswaal	26.884	30.047
Renkum	42.698	30.047
Renswoude	0	1.581
Reusel-De Mierden	28.465	12.651
Rheden	33.209	77.488

Bijlage 4.2-3 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Rhenen	22.140	47.442
Ridderkerk	26.884	42.698
Rijnwaarden	6.326	22.140
Rijssen-Holten	34.791	75.907
Rijswijk	20.558	82.233
Roerdalen	3.163	11.070
Roermond	64.837	47.442
Roosendaal	75.907	64.837
Rotterdam	555.070	958.326
Rozendaal	0	0
Rucphen	25.302	20.558
Schagen	53.767	60.093
Scherpenzeel	14.233	0
Schiedam	23.721	136.000
Schiermonnikoog	0	0
Schijndel	26.884	
Schinnen	7.907	9.488
Schouwen-Duiveland	37.953	39.535
's-Gravenhage	501.302	600.930
's-Hertogenbosch	237.209	215.070
Simpelveld	7.907	14.233
Sint-Anthonis	12.651	7.907
Sint-Michielsgestel	30.047	53.767
Sint-Oedenrode	17.395	
Sittard-Geleen	49.023	94.884
Sliedrecht	17.395	47.442
Slochteren	1.581	30.047
Sluis	34.791	18.977
Smallingerland	37.953	71.163
Soest	26.884	41.116
Someren	7.907	28.465
Son en Breugel	11.070	20.558
Stadskanaal	28.465	37.953
Staphorst	4.744	30.047
Stede Broec	11.070	14.233
Steenbergen	33.209	55.349
Steenwijkerland	45.860	77.488
Stein	20.558	37.953
Stichtse Vecht	31.628	58.512
Strijen	3.163	4.744
Sudwest Fryslan	98.047	158.140
Ten Boer	0	15.814
Terneuzen	31.628	98.047
Terschelling	0	0
Texel	9.488	17.395

Bijlage 4.2-3 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Teylingen	9.488	26.884
Tholen	14.233	22.140
Tiel	58.512	22.140
Tilburg	243.535	366.884
Tubbergen	37.953	17.395
Twenterand	4.744	25.302
Tynaarlo	12.651	14.233
Tytsjerksteradiel	14.233	36.372
Uden	39.535	53.767
Uitgeest	1.581	26.884
Uithoorn	30.047	17.395
Urk	9.488	36.372
Utrecht	254.605	305.209
Utrechtse Heuvelrug	37.953	64.837
Vaals	11.070	15.814
Valkenburg aan de Geul	26.884	12.651
Valkenswaard	34.791	33.209
Veendam	28.465	47.442
Veenendaal	58.512	56.930
Veere	36.372	26.884
Veghel	28.465	
Veldhoven	63.256	45.860
Velsen	61.674	83.814
Venlo	156.558	173.953
Venray	18.977	64.837
Vianen	23.721	1.581
Vlaardingen	53.767	23.721
Vlagtwedde	30.047	28.465
Vlieland	0	0
Vlissingen	44.279	60.093
Voerendaal	7.907	17.395
Voorschoten	9.488	30.047
Voorst	26.884	30.047
Vught	7.907	12.651
Waalre	12.651	36.372
Waalwijk	71.163	72.744
Waddinxveen	31.628	17.395
Wageningen	36.372	93.302
Wassenaar	4.744	30.047
Waterland	17.395	15.814
Weert	39.535	53.767
Weesp	12.651	20.558
Werkendam	39.535	37.953
West Maas en Waal	23.721	12.651
Westerveld	22.140	14.233

Bijlage 4.2-3 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie		
Gemeente	Mutatie bedrag 2016	Bedrag 2017
Westervoort	18.977	18.977
Westland	50.605	60.093
Weststellingwerf	28.465	15.814
Westvoorne	1.581	14.233
Wierden	28.465	6.326
Wijchen	44.279	34.791
Wijdmeren	11.070	15.814
Wijk bij Duurstede	18.977	49.023
Winsum	11.070	37.953
Winterswijk	47.442	25.302
Woensdrecht	31.628	23.721
Woerden	101.209	74.326
Wormerland	11.070	15.814
Woudenberg	1.581	15.814
Woudrichem	12.651	23.721
Zaanstad	105.953	237.209
Zaltbommel	41.116	30.047
Zandvoort	22.140	0
Zederik	0	26.884
Zeewolde	18.977	23.721
Zeist	72.744	45.860
Zevenaar	0	3.163
Zoetermeer	162.884	136.000
Zoeterwoude	4.744	4.744
Zuidhorn	17.395	26.884
Zuidplas	17.395	66.419
Zundert	15.814	45.860
Zutphen	23.721	9.488
Zwartewaterland	17.395	53.767
Zwijndrecht	22.140	37.953
Zwolle	102.791	96.465
Totaal	14.975.813	21.018.326

Bijlage 4.2-4 Decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad

Bijlage 4.2-4 Decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad			
Gemeente	Bedrag 2018-2021	Gemeente	Bedrag 2018-2021
Achtkarspelen	75.290	Eindhoven	325.607
Alblasserdam	45.956	Emmen	402.853
Alkmaar	25.000	Enschede	580.813
Almelo	239.561	Epe	24.445
Almere	71.379	Franekeradeel	58.668
Alphen aan den Rijn	30.312	Geldrop-Mierlo	44.001
Amersfoort	184.804	Gennep	44.001
Amstelveen	62.579	Goes	41.067
Amsterdam	2.103.247	Gorinchem	34.223
Apeldoorn	98.757	Gouda	97.780
Appingedam	46.934	Groningen	484.988
Arnhem	293.340	Groote gast	21.511
Assen	118.313	Gulpen-Wittem	20.000
Bellingwedde	37.156	Haarlem	135.914
Berg en Dal	26.400	Hardenberg	27.378
Bergen L	26.400	Harderwijk	30.311
Bergen op Zoom	138.847	Harlingen	70.401
Berkelland	64.534	Heemskerk	58.668
Beuningen	20.000	Heerenveen	56.712
Beverwijk	20.533	Heerlen	376.453
Borger-Odoorn	85.068	Hellendoorn	20.000
Boxtel	31.289	Helmond	157.425
Breda	190.671	Hengelo O	158.403
Brunssum	94.846	Het Bildt	28.356
Capelle aan den IJssel	68.446	Hilversum	19.556
Coevorden	96.802	Hoogeveen	173.070
Cuijk	53.779	Hoogezand-Sappemeer	135.914
Culemborg	39.112	Hoorn	39.112
Dantumadiel	57.690	Hulst	62.579
De Fryske Marren	58.668	Kampen	103.646
De Marne	20.533	Kerkrade	142.758
De Wolden	20.000	Kollumerland en Nwkrui sl	36.178
Delft	220.982	Landgraaf	74.312
Delfzijl	78.224	Leek	49.867
Den Helder	63.557	Leerdam	29.334
Deventer	119.291	Leeuwarden	224.894
Diemen	61.601	Leiden	128.091
Dinkelland	20.000	Leidschendam-Voorburg	25.422
Doesburg	34.223	Lelystad	88.002
Doetinchem	68.446	Littenseradiel	20.000
Dongeradeel	76.268	Loppersum	23.467
Dordrecht	201.426	Losser	61.601
Dronten	94.846	Maassluis	57.690
Ede	116.358	Maastricht	413.609
Eemmond	59.645	Meerssen	36.178

Bijlage 4.2-4 Decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad			
Gemeente	Bedrag 2018-2021	Gemeente	Bedrag 2018-2021
Meerijstad	20.000	Stadskanaal	119.291
Menameradiel	20.000	Steenwijkerland	63.557
Menterwolde	32.267	Sudwest Fryslan	151.559
Meppel	22.489	Terneuzen	104.624
Midden Drenthe	44.001	Tholen	20.000
Molenwaard	20.000	Tiel	20.000
Montferland	38.134	Tilburg	532.901
Nijmegen	386.231	Twenterand	22.489
Nissewaard	99.735	Tytsjerksteradiel	47.912
Noordoostpolder	91.913	Utrecht	479.122
Nuth	31.289	Vaals	36.178
Oldambt	147.647	Valkenburg aan de Geul	51.823
Oldenzaal	55.756	Veendam	85.068
Ooststellingwerf	94.846	Veenendaal	44.001
Opsterland	35.200	Velsen	39.112
Oss	125.158	Venlo	186.759
Oude IJsselstreek	78.224	Venray	36.178
Peel en Maas	35.200	Vianen	20.000
Pekela	62.579	Vlaardingen	111.469
Purmerend	33.245	Vlagtwedde	78.224
Raalte	28.356	Vlissingen	38.134
Rheden	53.779	Waalwijk	45.956
Ridderkerk	28.356	Wageningen	70.401
Roermond	100.713	Weert	33.248
Roosendaal	176.004	Westerveld	20.000
Rotterdam	1.949.733	Weststellingwerf	90.935
Rucphen	44.978	Winterswijk	85.068
Schagen	20.000	Zaanstad	151.559
Schiedam	109.513	Zederik	20.000
Schouwen-Duiveland	20.000	Zeewolde	20.000
's-Gravenhage	766.595	Zeist	44.978
's-Hertogenbosch	252.272	Zoetermeer	28.356
Sittard-Geleen	157.425	Zuidhorn	20.000
Slochteren	20.000	Zutphen	49.867
Sluis	20.000	Zwijndrecht	45.956
Smallingerland	129.069	Zwolle	68.446
		Totaal	19.440.249

**Bijlage 4.2-5 Decentralisatie-uitkering Versterking gemeentelijke aanpak
jihadisme**

Decentralisatie-uitkering Versterking gemeentelijke aanpak jihadisme	
Gemeente	Bedrag 2017
Almere	146.043
Amersfoort	20.000
Amsterdam	920.000
Arnhem	424.000
Culemborg	85.000
Delft	473.800
Gouda	214.000
Haarlemmermeer	20.400
Huizen	126.000
Leiden	30.295
Maastricht	145.000
Nijmegen	121.000
Rotterdam	659.400
Schiedam	115.000
's-Gravenhage	905.000
Tilburg	165.000
Utrecht	922.600
Zoetermeer	248.400
Zwolle	60.000
Totaal	5.800.938

Bijlage 4.2-6 Decentralisatie-uitkering Innovatieve aanpak energiebesparing

Decentralisatie-uitkering Innovatieve aanpak energiebesparing			
Gemeente	Overbruggingsmiddelen bedrag 2017	Innovatieve aanpakken bedrag 2017	Totaal bedrag 2017
Alkmaar	35.208		35.208
Amersfoort	65.876	188.000	253.876
Amstelveen	59.572	134.000	193.572
Apeldoorn	59.174	92.000	151.174
Arnhem	117.268	134.000	251.268
Beesel	62.737	69.000	131.737
Borsele		81.000	81.000
Breda		27.000	27.000
Castricum		65.000	65.000
Doetinchem	35.875	27.000	62.875
Drechterland		65.000	65.000
Etten-Leur	79.609	69.000	148.609
Giesenlanden		27.000	27.000
Goes	54.769		54.769
Groningen	83.240	188.000	271.240
Haarlem	40.774	119.000	159.774
Hardenberg	52.331	134.000	186.331
Hoogeveen	56.547	134.000	190.547
Hoorn	46.933		46.933
Houten	76.280	161.000	237.280
Leeuwarden	92.172	188.000	280.172
Leiden	53.168		53.168
Maastricht		27.000	27.000
Nijkerk	35.696		35.696
Noordoostpolder	35.465		35.465
Purmerend	37.323	134.000	171.323
's-Gravenhage	71.368	215.000	286.368
's-Hertogenbosch	76.942	81.000	157.942
Sittard-Geleen	74.929		74.929
Tilburg	44.492	134.000	178.492
Vlaardingen	92.979	4.000	96.979
Waalre	88.818	65.000	153.818
Wierden	65.264	69.000	134.264
Zuidplas	40.724		40.724
Zwijndrecht	64.467		64.467
Totaal			4.431.000

Bijlage 4.2-8 Decentralisatie-uitkering Impuls klantprofielen

Decentralisatie-uitkering Impuls klantprofielen	
Gemeente	Bedrag 2017
Alkmaar	88.500
Almere	88.500
Amersfoort	88.500
Amsterdam	88.500
Apeldoorn	88.500
Arnhem	88.500
Breda	88.500
Doetinchem	88.500
Dordrecht	88.500
Ede	88.500
Eindhoven	88.500
Emmen	88.500
Enschede	88.500
Goes	88.500
Gorinchem	88.500
Gouda	88.500
Groningen	88.500
Haarlem	88.500
Heerlen	88.500
Helmond	88.500
Hilversum	88.500
Leeuwarden	88.500
leiden	88.500
Nijmegen	88.500
Roermond	88.500
Rotterdam	88.500
's-Gravenhage	88.500
's-Hertogenbosch	88.500
Tiel	88.500
Tilburg	88.500
Utrecht	88.500
Venlo	88.500
Zaanstad	88.500
Zoetermeer	88.500
Zwolle	88.500
Totaal	3.097.500

**Bijlage 4.2-10 Decentralisatie-uitkering Impuls grensoverschrijdende
arbeidsbemiddeling**

Decentralisatie-uitkering Impuls grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling	
Gemeente	Bedrag 2017
Arnhem	100.000
Breda	100.000
Doetinchem	100.000
Eindhoven	100.000
Emmen	100.000
Enschede	100.000
Goes	100.000
Groningen	100.000
Heerlen	100.000
Nijmegen	100.000
Roermond	100.000
Tilburg	100.000
Venlo	100.000
Zwolle	100.000
Totaal	1.400.000

Bijlage 4.2-12 Decentralisatie-uitkering Economische zelfstandigheid

Decentralisatie-uitkering Economische zelfstandigheid	
Gemeente	Bedrag 2017
Alkmaar	37.000
Almere	40.000
Amsterdam	33.000
Apeldoorn	40.000
Breda	30.000
Eindhoven	36.000
Emmen	40.000
Enschede	40.000
Goes	36.000
Groningen	40.000
Haarlem	13.000
Heerlen	40.000
Helmond	40.000
Leeuwarden	40.000
Leiden	40.000
Nijmegen	37.000
Rotterdam	30.000
's-Gravenhage	40.000
's-Hertogenbosch	38.000
Tiel	39.000
Tilburg	40.000
Utrecht	40.000
Zaanstad	28.000
Zoetermeer	15.000
Zwolle	33.000
Totaal	885.000

Bijlage 4.2-14 Decentralisatie-uitkering LHBT-emancipatiebeleid

Mutaties decentralisatie-uitkering LHBT-emancipatiebeleid	
Gemeente	Bedrag 2017
Alkmaar	10.000
Amersfoort	10.000
Amsterdam	87.500
Arnhem	10.000
Assen	10.000
Breda	10.000
Capelle aan den IJssel	10.000
Delft	10.000
Dordrecht	10.000
Eindhoven	10.000
Enschede	10.000
Goes	10.000
Groningen	10.000
Haarlem	10.000
Heerlen	6.000
Helmond	10.000
Hengelo O	9.000
Hoorn	10.000
Leeuwarden	10.000
Leiden	10.000
Leidschendam-Voorburg	10.000
Lelystad	10.000
Maasstricht	10.000
Middelburg	10.000
Nijmegen	10.000
Oss	9.000
Purmerend	10.000
Rotterdam	75.000
Schiedam	9.000
's-Gravenhage	75.000
's-Hertogenbosch	10.000
Sudwest Fryslan	10.000
Tilburg	10.000
Utrecht	75.000
Venlo	10.000
Vlissingen	10.000
Westland	9.000
Zaanstad	9.000
Zoetermeer	10.000
Zwolle	10.000
Totaal	663.500

Bijlage 4.2-18 Decentralisatie-uitkering Bodemsanering

Decentralisatie-uitkering Bodemsanering				
Gemeente	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019	Bedrag 2020
Alkmaar	685.652	684.545	684.545	684.545
Almelo	666.004	664.785	664.785	664.785
Amersfoort	786.142	785.097	785.097	785.097
Amsterdam	11.059.311	10.708.200	9.970.665	5.946.076
Arnhem	688.870	619.168	578.006	571.145
Breda	965.213	963.858	963.858	963.858
Deventer	626.311	625.149	625.149	625.149
Dordrecht	1.675.094	1.537.991	1.537.991	1.537.991
Eindhoven	1.517.206	1.516.039	1.516.039	1.516.039
Emmen	1.806.707	1.805.019	1.805.019	1.805.019
Enschede	1.575.531	1.574.112	1.574.112	1.574.112
Groningen	796.809	795.351	795.351	795.351
Haarlem	1.376.340	1.375.319	1.375.319	1.375.319
Heerlen	539.871	538.747	538.747	538.747
Helmond	562.850	534.142	517.531	514.762
Hengelo O	840.670	839.389	839.389	839.389
Leeuwarden	643.307	642.099	642.099	642.099
Leiden	562.059	560.910	560.910	560.910
Maastricht	714.013	712.741	712.741	712.741
Nijmegen	1.165.192	1.164.076	1.164.076	1.164.076
Rotterdam	9.660.846	9.259.554	9.020.433	8.980.580
Schiedam	496.032	494.975	494.975	494.975
's-Gravenhage	1.541.350	1.537.435	1.537.435	1.537.435
's-Hertogenbosch	761.954	760.982	760.982	760.982
Tilburg	1.359.985	1.358.206	1.358.206	1.358.206
Utrecht	2.356.071	2.354.402	2.354.402	2.354.402
Venlo	842.825	841.557	841.557	841.557
Zaanstad	3.180.417	2.740.484	2.477.305	2.433.441
Zwolle	806.478	805.430	805.430	805.430
Totaal	50.259.110	48.799.760	47.502.152	43.384.216

Bijlage 4.2-25 Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties

Bijlage 4.2-25 Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties				
Gemeente	Tranche	Bedrag 2017	Fte 2017	Percentage van deelname
Aa en Hunze	3e tranche	99.342	4,9	136%
Aalburg	4e tranche	44.000	2,2	100%
Aalsmeer	3e tranche	88.483	4,4	120%
Aalten	9e tranche	50.229	2,5	60%
Achtkarspelen	3e tranche	119.641	6,0	136%
Alblasserdam	4e tranche	73.535	3,7	120%
Albrandswaard	3e tranche	90.933	4,5	136%
Alkmaar	1e tranche	401.905	20,0	136%
Almelo	1e tranche	297.049	14,8	136%
Almere	2e tranche	894.979	44,6	136%
Alphen aan den Rijn	2e tranche	441.955	22,0	136%
Alphen-Chaam	5e tranche	39.150	1,9	136%
Ameland	4e tranche	27.378	1,4	136%
Amersfoort	1e tranche	619.559	30,8	136%
Amstelveen	6e tranche	125.491	6,2	60%
Amsterdam	1e tranche	2.526.419	125,8	136%
Apeldoorn	2e tranche	612.167	30,5	136%
Appingedam	4e tranche	43.531	2,2	136%
Arnhem	1e tranche	504.846	25,1	136%
Assen	2e tranche	275.146	13,7	136%
Asten	5e tranche	70.635	3,5	136%
Baarle-Nassau	10e tranche	21.511	1,1	136%
Baarn	5e tranche	80.366	4,0	120%
Barendrecht	5e tranche	198.489	9,9	136%
Barneveld	3e tranche	260.636	13,0	136%
Bedum	3e tranche	46.738	2,3	136%
Beek	2e tranche	62.148	3,1	136%
Beemster	4e tranche	30.941	1,5	120%
Beesel	4e tranche	53.934	2,7	136%
Bellingwedde	4e tranche	32.306	1,6	136%
Berg en Dal	10e tranche	131.022	6,5	136%
Bergeijk	4e tranche	76.853	3,8	136%
Bergen L	4e tranche	54.756	2,7	136%
Bergen NH	3e tranche	81.772	4,1	100%
Bergen op Zoom	3e tranche	251.328	12,5	136%
Berkelland	4e tranche	185.347	9,2	136%
Bernheze	3e tranche	57.743	2,9	60%
Best	3e tranche	75.745	3,8	80%
Beuningen	3e tranche	111.467	5,5	136%
Beverwijk	6e tranche	140.800	7,0	136%
Binnenmaas	7e tranche	80.366	4,0	100%
Bladel	3e tranche	80.764	4,0	136%
Bloemendaal	4e tranche	67.708	3,4	100%
Bodegraven-Reeuwijk	5e tranche	106.484	5,3	100%
Boekel	4e tranche	39.781	2,0	120%

Bijlage 4.2-25 Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties				
Gemeente	Tranche	Bedrag 2017	Fte 2017	Percentage van deelname
Borger-Odoorn	3e tranche	102.667	5,1	136%
Borne	3e tranche	89.799	4,5	136%
Borsele	2e tranche	100.476	5,0	136%
Boxmeer	3e tranche	122.105	6,1	136%
Boxtel	3e tranche	89.809	4,5	100%
Breda	1e tranche	645.294	32,1	136%
Brielle	4e tranche	27.123	1,4	60%
Bronckhorst	5e tranche	135.014	6,7	120%
Brummen	4e tranche	75.463	3,8	120%
Brunssum	4e tranche	99.655	5,0	136%
Bunnik	6e tranche	26.521	1,3	60%
Bunschoten	5e tranche	41.107	2,0	60%
Buren	6e tranche	79.763	4,0	100%
Capelle aan den IJssel	2e tranche	186.850	9,3	100%
Castricum	4e tranche	106.484	5,3	100%
Coevorden	2e tranche	61.962	3,1	60%
Cranendonck	4e tranche	76.931	3,8	136%
Cromstrijen	4e tranche	50.844	2,5	136%
Cuijk	3e tranche	101.024	5,0	136%
Culemborg	3e tranche	92.220	4,6	100%
Dalfsen	3e tranche	52.921	2,6	60%
Dantumadiel	4e tranche	84.323	4,2	136%
De Bilt	2e tranche	124.366	6,2	100%
De Fryske Marren	3e tranche	220.978	11,0	136%
De Marne	6e tranche	30.740	1,5	100%
De Ronde Venen	5e tranche	190.275	9,5	136%
De Wolden	2e tranche	98.834	4,9	136%
Delft	2e tranche	299.513	14,9	136%
Delfzijl	2e tranche	60.274	3,0	80%
Den Helder	2e tranche	217.106	10,8	136%
Deurne	5e tranche	130.318	6,5	136%
Deventer	1e tranche	387.395	19,3	136%
Diemen	6e tranche	91.168	4,5	136%
Dinkelland	5e tranche	121.010	6,0	136%
Doesburg	5e tranche	35.361	1,8	100%
Doetinchem	5e tranche	227.509	11,3	136%
Dongen	4e tranche	103.644	5,2	136%
Dongeradeel	4e tranche	106.773	5,3	136%
Dordrecht	1e tranche	470.897	23,4	136%
Drechterland	3e tranche	80.764	4,0	136%
Drimmelen	5e tranche	104.035	5,2	136%
Dronten	2e tranche	177.134	8,8	136%
Druten	4e tranche	79.122	3,9	136%
Duiven	4e tranche	72.128	3,6	80%
Echt-Susteren	4e tranche	111.427	5,5	136%

Bijlage 4.2-25 Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties				
Gemeente	Tranche	Bedrag 2017	Fte 2017	Percentage van deelname
Edam-Volendam	2e tranche	150.578	7,5	136%
Ede	2e tranche	349.591	17,4	100%
Eemmond	2e tranche	51.233	2,6	100%
Eersel	3e tranche	74.468	3,7	136%
Eijsden-Margraten	4e tranche	54.756	2,7	136%
Eindhoven	1e tranche	710.179	35,4	136%
Elburg	4e tranche	100.476	5,0	136%
Emmen	1e tranche	418.058	20,8	136%
Enkhuizen	4e tranche	70.087	3,5	136%
Enschede	1e tranche	566.993	28,2	136%
Epe	5e tranche	126.211	6,3	136%
Ermelo	4e tranche	94.269	4,7	120%
Etten-Leur	8e tranche	118.539	5,9	100%
Ferwerderadiel	4e tranche	38.603	1,9	136%
Franekeradeel	5e tranche	75.222	3,7	120%
Geertruidenberg	5e tranche	34.758	1,7	60%
Geldermalsen	3e tranche	87.599	4,4	100%
Geldrop-Mierlo	5e tranche	66.061	3,3	60%
Gemert-Bakel	2e tranche	68.110	3,4	100%
Gennep	4e tranche	63.790	3,2	136%
Giessenlanden	4e tranche	64.064	3,2	136%
Gilze en Rijen	2e tranche	104.035	5,2	136%
Goeree-Overflakkee	2e tranche	198.489	9,9	136%
Goes	2e tranche	139.079	6,9	136%
Goirle	3e tranche	62.283	3,1	100%
Gooise Meren	9e tranche	236.035	11,8	136%
Gorinchem	3e tranche	137.710	6,9	136%
Gouda	2e tranche	301.155	15,0	136%
Grave	5e tranche	53.387	2,7	136%
Groningen	1e tranche	508.405	25,3	136%
Grootegeest	4e tranche	57.493	2,9	136%
Gulpen-Wittem	4e tranche	22.422	1,1	60%
Haaksbergen	6e tranche	72.932	3,6	100%
Haarlem	1e tranche	527.569	26,3	136%
Haarlemmerliede Spaarnw	6e tranche	23.271	1,2	136%
Haarlemmermeer	2e tranche	610.133	30,4	136%
Halderberge	3e tranche	64.614	3,2	80%
Hardenberg	2e tranche	263.922	13,1	136%
Harderwijk	3e tranche	181.515	9,0	136%
Hardinxveld-Giessendam	3e tranche	61.279	3,1	100%
Haren	3e tranche	44.523	2,2	80%
Harlingen	2e tranche	61.874	3,1	136%
Hatterij	4e tranche	49.554	2,5	136%
Heemskerk	4e tranche	153.589	7,6	136%
Heemstede	3e tranche	59.270	3,0	80%

Bijlage 4.2-25 Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties				
Gemeente	Tranche	Bedrag 2017	Fte 2017	Percentage van deelname
Heerde	4e tranche	73.138	3,6	136%
Heerenveen	2e tranche	195.555	9,7	136%
Heerhugowaard	2e tranche	161.133	8,0	100%
Heerlen	1e tranche	293.490	14,6	136%
Heeze-Leende	4e tranche	60.779	3,0	136%
Heiloo	5e tranche	64.694	3,2	100%
Hellendoorn	2e tranche	147.840	7,4	136%
Hellevoetsluis	2e tranche	68.713	3,4	60%
Helmond	2e tranche	362.169	18,0	136%
Hendrik-Ido-Ambacht	3e tranche	117.451	5,8	136%
Hengelo O	1e tranche	328.259	16,3	136%
het Bildt	7e tranche	48.185	2,4	136%
Heusden	2e tranche	181.515	9,0	136%
Hillegom	5e tranche	69.195	3,4	120%
Hilvarenbeek	4e tranche	49.224	2,5	100%
Hilversum	5e tranche	136.220	6,8	60%
Hof van Twente	5e tranche	142.638	7,1	136%
Hollands Kroon	2e tranche	202.869	10,1	136%
Hoogeveen	3e tranche	218.201	10,9	136%
Hoogezand-Sappemeer	4e tranche	130.318	6,5	136%
Hoorn	2e tranche	248.571	12,4	120%
Horst aan de Maas	4e tranche	172.089	8,6	136%
Houten	2e tranche	229.699	11,4	136%
Huizen	6e tranche	174.435	8,7	136%
Hulst	2e tranche	91.376	4,5	120%
IJsselstein	2e tranche	142.006	7,1	120%
Kaag en Braassem	4e tranche	94.992	4,7	120%
Kampen	3e tranche	228.057	11,4	136%
Kapelle	2e tranche	55.029	2,7	136%
Katwijk	3e tranche	275.694	13,7	136%
Koggenland	5e tranche	84.384	4,2	120%
Kollumerland en Nwkrui sl	10e tranche	55.929	2,8	136%
Krimpen aan den IJssel	3e tranche	88.000	4,4	100%
Krimpenerwaard	4e/5e tranche	204.932	10,2	120%
Laarbeek	4e tranche	89.251	4,4	136%
Landerd	8e tranche	46.210	2,3	100%
Landgraaf	3e tranche	95.635	4,8	100%
Landsmeer	4e tranche	17.962	0,9	60%
Langedijk	2e tranche	118.546	5,9	136%
Lansingerland	3e tranche	136.139	6,8	80%
Leek	3e tranche	59.069	2,9	100%
Leerdam	3e tranche	88.156	4,4	136%
Leeuwarden	1e tranche	364.320	18,1	136%
Leeuwarderadeel	7e tranche	46.542	2,3	136%
Leiden	1e tranche	285.901	14,2	100%

Bijlage 4.2-25 Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties				
Gemeente	Tranche	Bedrag 2017	Fte 2017	Percentage van deelname
Leiderdorp	5e tranche	49.184	2,4	60%
Leidschendam-Voorburg	2e tranche	188.658	9,4	100%
Lelystad	1e tranche	311.559	15,5	136%
Leudal	5e tranche	150.578	7,5	136%
Leusden	3e tranche	121.831	6,1	136%
Lingewaal	4e tranche	34.959	1,7	100%
Lingewaard	4e tranche	188.085	9,4	136%
Lisse	5e tranche	66.302	3,3	100%
Littenseradiel	5e tranche	37.772	1,9	100%
Lochem	4e tranche	126.759	6,3	136%
Loon op Zand	5e tranche	67.306	3,4	100%
Lopik	5e tranche	50.429	2,5	100%
Loppersum	4e tranche	26.119	1,3	80%
Losser	2e tranche	88.391	4,4	136%
Maasdriel	8e tranche	57.863	2,9	80%
Maasgouw	4e tranche	86.044	4,3	136%
Maassluis	3e tranche	88.000	4,4	100%
Maastricht	1e tranche	354.268	17,6	136%
Marum	4e tranche	32.950	1,6	100%
Medemblik	5e tranche	181.788	9,1	136%
Meerssen	5e tranche	32.186	1,6	60%
Meerijstad		217.523	10,83	
Menameradiel	7e tranche	60.231	3,0	136%
Menterwolde	4e tranche	36.767	1,8	100%
Meppel	3e tranche	125.155	6,2	136%
Middelburg	2e tranche	187.264	9,3	136%
Midden Drenthe	5e tranche	136.889	6,8	136%
Mill en Sint Hubert	4e tranche	45.721	2,3	136%
Moerdijk	5e tranche	104.475	5,2	100%
Molenwaard	4e tranche	110.503	5,5	100%
Montferland	4e tranche	140.800	7,0	136%
Montfoort U	4e tranche	63.516	3,2	136%
Mook en Middelaar	9e tranche	24.110	1,2	100%
Neder-Betuwe	4e tranche	117.333	5,8	136%
Nederweert	4e tranche	67.349	3,4	136%
Neerijnen	5e tranche	39.982	2,0	100%
Nieuwegein	2e tranche	229.973	11,5	136%
Nieuwkoop	5e tranche	84.987	4,2	100%
Nijkerk	6e tranche	172.206	8,6	136%
Nijmegen	1e tranche	526.748	26,2	136%
Nissewaard	2e/3e tranche	335.378	16,7	136%
Noord-Beveland	3e tranche	21.900	1,1	120%
Noordenveld	3e tranche	91.014	4,5	100%
Noordoostpolder	4e tranche	189.984	9,5	120%
Noordwijk	4e tranche	88.195	4,4	136%

Bijlage 4.2-25 Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties				
Gemeente	Tranche	Bedrag 2017	Fte 2017	Percentage van deelname
Noordwijkerhout	4e tranche	45.407	2,3	100%
Nuenen c.a.	7e tranche	69.516	3,5	100%
Nunspeet	2e tranche	122.379	6,1	136%
Nuth	5e tranche	39.982	2,0	100%
Oirschot	5e tranche	56.055	2,8	100%
Oisterwijk	3e tranche	106.773	5,3	136%
Oldambt	4e tranche	104.274	5,2	100%
Oldebroek	4e tranche	89.608	4,5	120%
Oldenzaal	5e tranche	129.771	6,5	136%
Olst-Wijhe	3e tranche	75.015	3,7	136%
Ommen	5e tranche	70.361	3,5	136%
Oost Gelre	5e tranche	129.849	6,5	136%
Oosterhout	2e tranche	209.714	10,4	136%
Ooststellingwerf	5e tranche	92.822	4,6	120%
Oostzaan	4e tranche	28.932	1,4	100%
Opmeer	4e tranche	46.210	2,3	120%
Opsterland	5e tranche	94.430	4,7	100%
Oss	2e tranche	357.671	17,8	136%
Oud-Beijerland	4e tranche	91.858	4,6	120%
Oude IJsselstreek	6e tranche	120.548	6,0	100%
Ouder-Amstel	4e tranche	53.660	2,7	136%
Oudewater	4e tranche	19.408	1,0	60%
OverBetuwe	7e tranche	197.120	9,8	136%
Peel en Maas	4e tranche	177.955	8,9	136%
Pekela	4e tranche	30.057	1,5	80%
Pijnacker-Nootdorp	2e tranche	217.067	10,8	136%
Purmerend	2e tranche	315.939	15,7	136%
Putten	3e tranche	91.617	4,6	120%
Raalte	3e tranche	161.529	8,0	136%
Reimerswaal	2e tranche	74.338	3,7	100%
Renkum	3e tranche	103.270	5,1	120%
Reusel-De Mierden	4e tranche	49.280	2,5	136%
Rheden	2e tranche	153.589	7,6	136%
Rhenen	5e tranche	46.411	2,3	80%
Ridderkerk	2e tranche	154.149	7,7	136%
Rijssen-Holten	2e tranche	156.231	7,8	120%
Rijswijk	2e tranche	141.543	7,0	136%
Roerdalen	4e tranche	73.099	3,6	136%
Roermond	2e tranche	174.313	8,7	120%
Roosendaal	2e tranche	301.155	15,0	136%
Rotterdam	1e tranche	2.207.742	109,9	136%
Schagen	2e tranche	191.644	9,5	136%
Scherpenzeel	3e tranche	24.913	1,2	80%
Schiedam	1e tranche	283.555	14,1	136%
Schiermonnikoog	4e tranche	20.091	1,0	100%

Bijlage 4.2-25 Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties				
Gemeente	Tranche	Bedrag 2017	Fte 2017	Percentage van deelname
Schinnen	3e tranche	43.639	2,2	120%
Schouwen-Duiveland	3e tranche	55.814	2,8	60%
's-Gravenhage	1e tranche	1.799.266	89,6	136%
's-Hertogenbosch	1e tranche	538.794	26,8	136%
Simpelveld	2e tranche	39.150	1,9	136%
Sint-Anthonis	4e tranche	52.839	2,6	136%
Sint-Michiëlsgestel	5e tranche	86.594	4,3	100%
Sittard-Geleen	1e tranche	340.853	17,0	136%
Sliedrecht	4e tranche	71.525	3,6	100%
Slochteren	5e tranche	46.411	2,3	100%
Sluis	3e tranche	81.586	4,1	136%
Smallingerland	3e tranche	166.558	8,3	100%
Soest	8e tranche	136.622	6,8	100%
Someren	7e tranche	79.395	4,0	136%
Son en Breugel	3e tranche	48.219	2,4	100%
Stadskanaal	3e tranche	128.949	6,4	136%
Staphorst	3e tranche	65.699	3,3	100%
Stede Broec	6e tranche	81.973	4,1	120%
Steenbergen	4e tranche	90.073	4,5	136%
Steenwijkerland	2e tranche	79.160	3,9	60%
Stein	5e tranche	67.105	3,3	100%
Stichtse Vecht	2e tranche	255.982	12,7	136%
Strijen	4e tranche	32.548	1,6	120%
Sudwest Fryslan	3e tranche	315.435	15,7	120%
Ten Boer	4e tranche	33.948	1,7	136%
Terneuzen	3e tranche	182.510	9,1	120%
Terschelling	4e tranche	27.378	1,4	136%
Texel	2e tranche	55.577	2,8	136%
Teylingen	3e tranche	70.320	3,5	60%
Tholen	4e tranche	116.903	5,8	136%
Tiel	2e tranche	160.731	8,0	120%
Tilburg	1e tranche	736.735	36,7	136%
Tubbergen	2e tranche	102.393	5,1	136%
Twenterand	2e tranche	88.402	4,4	80%
Tynaarlo	2e tranche	126.759	6,3	136%
Tytsjerksteradiel	4e tranche	134.151	6,7	136%
Uden	2e tranche	167.004	8,3	136%
Uitgeest		23.909	1,2	60%
Uithoorn	3e tranche	116.082	5,8	136%
Urk	5e tranche	119.915	6,0	136%
Utrecht	1e tranche	986.694	49,1	136%
Utrechtse Heuvelrug	3e tranche	196.299	9,8	136%
Vaals	4e tranche	31.289	1,6	136%
Valkenburg aan de Geul	4e tranche	40.183	2,0	100%
Valkenswaard	3e tranche	111.467	5,5	136%

Bijlage 4.2-25 Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties				
Gemeente	Tranche	Bedrag 2017	Fte 2017	Percentage van deelname
Veendam	4e tranche	62.042	3,1	80%
Veenendaal	2e tranche	166.759	8,3	80%
Veere	3e tranche	65.297	3,3	100%
Veldhoven	4e tranche	124.969	6,2	100%
Velsen	2e tranche	245.718	12,2	120%
Venlo	1e tranche	374.254	18,6	136%
Venray	2e tranche	178.229	8,9	136%
Vianen	3e tranche	83.502	4,2	136%
Vlaardingen	2e tranche	255.982	12,7	136%
Vlagtwedde	5e tranche	60.779	3,0	136%
Vlieland	4e tranche	20.091	1,0	100%
Vlissingen	2e tranche	157.970	7,9	136%
Voerendaal	4e tranche	45.721	2,3	136%
Voorst	5e tranche	92.263	4,6	136%
Vught	4e tranche	46.050	2,3	60%
Waalre	5e tranche	52.037	2,6	100%
Waalwijk	5e tranche	175.218	8,7	136%
Waddinxveen	3e tranche	96.841	4,8	120%
Wageningen	4e tranche	49.063	2,4	60%
Wassenaar	5e tranche	61.560	3,1	80%
Waterland	4e tranche	68.171	3,4	136%
Weert	2e tranche	182.610	9,1	136%
Weesp	4e tranche	28.128	1,4	60%
Werkendam	3e tranche	84.183	4,2	100%
West Maas en Waal	4e tranche	73.920	3,7	136%
Westerveld	4e tranche	62.444	3,1	120%
Westervoort	4e tranche	49.425	2,5	100%
Westland	3e tranche	189.984	9,5	60%
Weststellingwerf	5e tranche	86.795	4,3	120%
Westvoorne	4e tranche	52.213	2,6	136%
Wierden	3e tranche	90.411	4,5	120%
Wijchen	2e tranche	170.563	8,5	136%
Wijdmeren	3e tranche	69.516	3,5	100%
Wijk bij Duurstede	2e tranche	62.283	3,1	80%
Winsum	5e tranche	27.726	1,4	60%
Winterswijk	5e tranche	104.636	5,2	120%
Woensdrecht	4e tranche	34.155	1,7	60%
Woerden	2e tranche	189.060	9,4	120%
Wormerland	4e tranche	48.621	2,4	100%
Woudenberg	5e tranche	53.387	2,7	136%
Woudrichem	4e tranche	45.005	2,2	100%
Zaanstad	1e tranche	559.054	27,8	136%
Zaltbommel	3e tranche	109.699	5,5	120%
Zandvoort	4e tranche	52.565	2,6	136%
Zederik	5e tranche	62.578	3,1	136%

Bijlage 4.2-25 Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties				
Gemeente	Tranche	Bedrag 2017	Fte 2017	Percentage van deelname
Zeewolde	4e tranche	110.059	5,5	136%
Zeist	3e tranche	236.270	11,8	136%
Zevenaar	3e tranche	120.267	6,0	136%
Zoetermeer	2e tranche	355.618	17,7	100%
Zuidhorn	3e tranche	51.916	2,6	80%
Zuidplas	2e tranche	162.540	8,1	120%
Zundert	3e tranche	36.165	1,8	60%
Zutphen	9e tranche	192.818	9,6	136%
Zwartewaterland	3e tranche	67.989	3,4	80%
Zwijndrecht	4e tranche	167.826	8,4	136%
Zwolle	1e tranche	459.399	22,9	136%
Totaal		58.012.265		

Bijlage 4.2-29 Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken

Bijlage 4.2-29 Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken			
Gemeente	Creatiebonus	Continuïteitsbonus	Totaalbedrag 2017
Aa en Hunze	6.000	0	6.000
Alkmaar	27.000	3.000	30.000
Almere	36.000	21.750	57.750
Alphen aan den Rijn	27.000	3.000	30.000
Amersfoort	3.000	3.000	6.000
Amsterdam	39.000	6.000	45.000
Apeldoorn	30.000	2.750	32.750
Arnhem	3.000	0	3.000
Assen	24.000	750	24.750
Bergen op Zoom	12.000	1.000	13.000
Bernheze	3.000	0	3.000
Binnenmaas	3.000	0	3.000
Breda	84.000	33.750	117.750
Bronckhorst	6.000	1.500	7.500
Buren	3.000	0	3.000
Culemborg	6.000	3.000	9.000
Delft	3.000	0	3.000
Dongeradeel	3.000	0	3.000
Drechterland	6.000	0	6.000
Drimmelen	3.000	0	3.000
Ede	6.000	0	6.000
Enkhuisen	3.000	0	3.000
Etten-Leur	3.000	0	3.000
Geldermalsen	3.000	1.250	4.250
Goes	3.000	0	3.000
Gorinchem	6.000	0	6.000
Gouda	9.000	750	9.750
Groningen	48.000	5.000	53.000
Haarlemmermeer	33.000	0	33.000
Heerhugowaard	3.000	0	3.000
Helmond	6.000	250	6.250
Hollands Kroon	9.000	750	9.750
Hoogezand-Sappemeer	6.000	0	6.000
Hoorn	6.000	0	6.000
Horst aan de Maas	3.000	0	3.000
Leek	3.000	0	3.000
Leeuwarden	3.000	0	3.000
Leiden	30.000	9.000	39.000
Leidschendam-Voorburg	6.000	250	6.250
Medemblik	9.000	2.500	11.500
Meierijstad	3.000	0	3.000
Mill en Sint Hubert	3.000	0	3.000
Moerdijk	6.000	0	6.000

Bijlage 4.2-29 Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken			
Gemeente	Creatiebonus	Continuïteitsbonus	Totaalbedrag 2017
Molenwaard	3.000	0	3.000
Nieuwkoop	12.000	0	12.000
Noordenveld	3.000	0	3.000
Oisterwijk	3.000	0	3.000
Opmeer	3.000	0	3.000
Oss	30.000	12.000	42.000
Roosendaal	3.000	0	3.000
Schagen	3.000	0	3.000
's-Gravenhage	234.000	7.250	241.250
's-Hertogenbosch	90.000	6.000	96.000
Stede Broec	6.000	3.000	9.000
Steenbergen	3.000	0	3.000
Steenwijkerland	3.000	1.000	4.000
Sudwest Fryslan	3.000	0	3.000
Terneuzen	3.000	0	3.000
Texel	3.000	0	3.000
Tiel	6.000	0	6.000
Tilburg	6.000	1.000	7.000
Veenendaal	9.000	2.500	11.500
Venray	9.000	6.000	15.000
Vlissingen	6.000	0	6.000
Voorst	3.000	0	3.000
Wageningen	3.000	0	3.000
Westland	6.000	0	6.000
Zaltbommel	3.000	3.000	6.000
Zoetermeer	18.000	4.250	22.250
Totaal			1.156.250

Bijlage 4.2.1 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang		
Gemeente	Bedrag 2016	Bedrag 2017 en verder
Alkmaar	3.352.280	3.361.465
Almelo	3.093.333	3.106.232
Almere	8.335.171	8.336.879
Amersfoort	5.710.699	5.732.448
Amsterdam	63.908.987	63.652.564
Apeldoorn	4.230.723	4.237.923
Arnhem	8.444.977	8.476.855
Assen	4.712.584	4.720.050
Bergen op Zoom	2.945.472	2.965.289
Breda	6.253.496	6.264.845
Delft	2.473.584	2.485.355
Den Helder	1.865.447	1.872.009
Deventer	3.943.385	3.973.400
Doetinchem	3.881.538	3.892.429
Dordrecht	6.104.196	5.744.405
Ede	2.230.424	2.239.975
Eindhoven	11.187.521	11.180.699
Emmen	3.261.516	3.262.557
Enschede	9.309.758	9.312.914
Gouda	2.042.522	2.059.718
Groningen	18.249.400	18.239.629
Haarlem	7.782.320	7.791.432
Heerlen	6.057.681	6.046.426
Helmond	3.125.024	3.134.381
Hilversum	2.511.637	2.534.569
Hoorn	2.355.903	2.376.415
Leeuwarden	14.826.011	14.848.023
Leiden	7.773.975	7.801.851
Maastricht	6.670.386	6.671.484
Nijmegen	10.186.313	10.203.190
Nissewaard	2.557.268	2.578.715
Oss	3.983.369	3.311.630
Purmerend	1.493.497	1.508.328
Rotterdam	43.108.616	43.018.823
's-Gravenhage	30.479.457	30.537.454
's-Hertogenbosch	4.618.442	5.422.918
Tilburg	8.191.066	8.224.759
Utrecht	23.914.080	23.892.165
Venlo	8.248.095	8.279.378
Vlaardingen	2.383.092	2.427.681
Vlissingen	6.689.867	6.722.196
Zaanstad	2.610.461	2.634.412
Zwolle	9.953.770	9.973.471
Totaal	385.057.346	385.057.346

Bijlage 4.2.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen

Bijlage 4.2.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	Bedrag 2018 en verder	Gemeente	Bedrag 2018 en verder
Aa en Hunze	71.387	Boekel	35.455
Aalburg	33.306	Borger-Odoorn	100.993
Aalsmeer	89.135	Borne	77.794
Aalten	82.072	Borsele	75.605
Achtkarspelen	148.027	Boxmeer	79.505
Alblasserdam	67.726	Boxtel	129.126
Albrandswaard	86.906	Breda	863.333
Alkmaar	490.320	Brielle	57.122
Almelo	515.310	Bronckhorst	108.633
Almere	1.464.157	Brummen	69.835
Alphen aan den Rijn	410.020	Brunssum	183.960
Alphen-Chaam	30.441	Bunnik	28.989
Ameland	12.256	Bunschoten	54.595
Amersfoort	733.272	Buren	88.100
Amstelveen	295.716	Capelle aan den IJssel	449.016
Amsterdam	6.764.130	Castricum	78.888
Apeldoorn	690.217	Coevorden	178.588
Appingedam	80.540	Cranendonck	69.199
Arnhem	1.090.547	Cromstrijen	27.695
Assen	387.059	Cuijk	96.516
Asten	56.465	Culemborg	126.539
Baarle-Nassau	22.483	Dalfsen	71.606
Baarn	86.031	Dantumadiel	90.726
Barendrecht	164.899	De Bilt	159.129
Barneveld	174.230	De Fryske Marren	189.093
Bedum	45.960	De Marne	50.278
Beek	61.240	De Ronde Venen	140.208
Beemster	25.029	De Wolden	72.004
Beesel	46.259	Delft	521.438
Bellingwedde	41.503	Delfzijl	164.263
Berg en Dal	108.016	Den Helder	356.817
Bergeijk	52.287	Deurne	118.183
Bergen L	40.111	Deventer	535.883
Bergen NH	85.792	Diemen	142.357
Bergen op Zoom	377.967	Dinkelland	64.563
Berkelland	131.752	Doesburg	73.954
Bernheze	92.955	Doetinchem	247.309
Best	82.370	Dongen	75.605
Beuningen	91.522	Dongeradeel	135.970
Beverwijk	213.764	Dordrecht	711.784
Binnenmaas	73.317	Drechterland	59.688
Bladel	53.541	Drimmelen	67.647
Blaricum	38.320	Dronten	200.792
Bloemendaal	64.941	Druten	73.337
Bodegraven-Reeuwijk	114.741	Duiven	98.486

Bijlage 4.2.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	Bedrag 2018 en verder	Gemeente	Bedrag 2018 en verder
Echt-Susteren	110.424	Hatterem	39.295
Edam-Volendam	84.280	Heemskerk	187.362
Ede	478.641	Heemstede	64.623
Eemnes	31.376	Heerde	55.212
Eemmond	85.732	Heerenveen	217.146
Eersel	52.088	Heerhugowaard	243.529
Eijsden-Margraten	66.533	Heerlen	701.219
Eindhoven	1.261.654	Heeze-Leende	37.504
Elburg	80.142	Heiloo	53.401
Emmen	663.138	Hellendoorn	123.674
Enkhuizen	89.135	Hellevoetsluis	171.385
Enschede	1.172.997	Helmond	595.929
Epe	113.408	Hendrik-Ido-Ambacht	93.313
Ermelo	80.918	Hengelo O	451.244
Etten-Leur	183.084	Het Bildt	48.049
Ferwerderadiel	34.022	Heumen	50.059
Franekeradeel	94.626	Heusden	160.840
Geertruidenberg	80.420	Hillegom	78.311
Geldermalsen	84.519	Hilvarenbeek	38.797
Geldrop-Mierlo	185.989	Hilversum	402.499
Gemert-Bakel	106.822	Hof van Twente	96.098
Gennep	63.688	Hollands Kroon	181.333
Giessenlanden	40.111	Hoogeveen	297.129
Gilze en Rijen	112.632	Hoogezand-Sappemeer	253.397
Goeree-Overflakkee	133.941	Hoorn	415.033
Goes	134.637	Horst aan de Maas	123.993
Goirle	80.540	Houten	144.426
Gooise Meren	196.677	Huizen	164.382
Gorinchem	189.093	Hulst	74.431
Gouda	388.691	IJsselstein	152.086
Grave	40.111	Kaag en Braassem	73.457
Groningen	1.125.576	Kampen	210.461
Grootegast	48.467	Kapelle	37.882
Gulpen-Wittem	36.768	Katwijk	217.544
Haaksbergen	87.742	Kerkrade	319.432
Haaren	34.142	Koggenland	71.168
Haarlem	751.079	Kollumerland en Nwkruijl	58.017
Haarlemmerliede Spaarnw	17.946	Korendijk	25.169
Haarlemmermeer	512.485	Krimpen aan den IJssel	100.953
Halderberge	119.158	Krimpenerwaard	175.365
Hardenberg	218.619	Laarbeek	76.162
Harderwijk	219.037	Landerd	45.025
Hardinxveld-Giessendam	41.782	Landgraaf	206.562
Haren	47.850	Landsmeer	32.172
Harlingen	88.279	Langedijk	111.518

Bijlage 4.2.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	Bedrag 2018 en verder	Gemeente	Bedrag 2018 en verder
Lansingerland	189.730	Nieuwkoop	60.166
Laren	41.782	Nijkerk	125.823
Leek	87.284	Nijmegen	939.018
Leerdam	110.364	Nissewaard	484.113
Leeuwarden	665.028	Noord-Beveland	24.114
Leeuwarderadeel	42.976	Noordenveld	129.126
Leiden	541.434	Noordoostpolder	242.534
Leiderdorp	83.803	Noordwijk	82.370
Leidschendam-Voorburg	320.407	Noordwijkerhout	60.484
Lelystad	597.123	Nuenen c.a.	66.851
Leudal	100.277	Nunspeet	78.789
Leusden	67.965	Nuth	46.756
Lingewaal	34.321	Oegstgeest	60.444
Lingewaard	142.814	Oirschot	42.259
Lisse	75.207	Oisterwijk	91.681
Littenseradiel	30.839	Oldambt	215.953
Lochem	109.230	Oldebroek	63.926
Loon op Zand	71.009	Oldenzaal	139.969
Lopik	53.182	Olst-Wijhe	55.152
Loppersum	47.751	Ommen	55.709
Losser	87.264	Onderbanken	35.952
Maasdriel	78.968	Oost Gelre	78.789
Maasgouw	64.782	Oosterhout	249.617
Maassluis	187.820	Ooststellingwerf	116.014
Maastricht	618.491	Oostzaan	24.353
Marum	40.270	Opmeer	31.993
Medemblik	164.760	Opsterland	122.839
Meerssen	59.848	Oss	433.159
Meijerijstad	296.592	Oud-Beijerland	71.029
Menameradiel	42.697	Oude IJsselstreek	163.924
Menterwolde	55.590	Ouder-Amstel	44.567
Meppel	151.808	Oudewater	34.261
Middelburg	249.796	Overbetuwe	171.306
Midden Drenthe	120.272	Papendrecht	122.122
Midden-Delfland	40.787	Peel en Maas	125.624
Mill en Sint Hubert	33.426	Pekela	98.844
Moerdijk	126.062	Pijnacker-Nootdorp	188.814
Molenwaard	67.726	Purmerend	379.021
Montferland	147.709	Putten	92.079
Montfoort U	40.747	Raalte	114.900
Mook en Middelaar	21.448	Reimerswaal	79.883
Neder-Betuwe	80.520	Renkum	124.789
Nederweert	59.211	Renswoude	14.226
Neerijnen	39.554	Reusel-De Mierden	43.772
Nieuwegein	265.414	Rheden	223.672

Bijlage 4.2.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	Bedrag 2018 en verder	Gemeente	Bedrag 2018 en verder
Rhenen	79.565	Tiel	278.387
Ridderkerk	172.261	Tilburg	1.274.368
Rijnwaarden	57.659	Tubbergen	52.645
Rijssen-Holten	112.214	Twenterand	145.878
Rijswijk	270.667	Tynaarlo	95.979
Roerdalen	72.223	Tytsjerksteradiel	113.806
Roermond	366.089	Uden	181.095
Roosendaal	426.613	Uitgeest	38.081
Rotterdam	6.167.186	Uithoorn	134.717
Rozendaal	1.253	Urk	68.284
Rucphen	64.941	Utrecht	1.826.585
Schagen	151.927	Utrechtse Heuvelrug	147.749
Scherpenzeel	26.541	Vaals	44.766
Schiedam	597.362	Valkenburg aan de Geul	59.211
Schiermonnikoog	1.791	Valkenswaard	116.910
Schinnen	39.275	Veendam	168.640
Schouwen-Duiveland	116.989	Veenendaal	331.768
's-Gravenhage	4.477.347	Veere	60.166
's-Hertogenbosch	727.721	Veldhoven	155.230
Simpelveld	31.794	Velsen	307.992
Sint-Anthonis	32.033	Venlo	612.761
Sint-Michiëlsgestel	80.997	Venray	228.308
Sittard-Geleen	489.445	Vianen	76.680
Sliedrecht	106.504	Vlaardingen	515.469
Slochteren	52.394	Vlagtwedde	77.356
Sluis	80.937	Vlieland	3.223
Smallingerland	292.274	Vlissingen	237.261
Soest	196.136	Voerendaal	48.885
Someren	71.029	Voorschoten	94.546
Son en Breugel	54.316	Voorst	57.301
Stadskanaal	194.863	Vught	80.699
Staphorst	61.718	Waalre	55.013
Stede Broec	94.009	Waalwijk	185.591
Steenbergen	88.578	Waddinxveen	83.305
Steenwijkerland	199.598	Wageningen	127.017
Stein	83.564	Wassenaar	101.470
Stichtse Vecht	199.598	Waterland	40.707
Strijen	19.100	Weert	211.178
Sudwest Fryslan	407.274	Weesp	87.281
Ten Boer	33.147	Werkendam	72.700
Terneuzen	253.497	West Maas en Waal	55.152
Terschelling	12.256	Westerveld	64.265
Texel	54.714	Westervoort	93.591
Teylingen	86.190	Westland	386.224
Tholen	105.012	Weststellingwerf	116.989

Bijlage 4.2.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	Bedrag 2018 en verder	Gemeente	Bedrag 2018 en verder
Westvoorne	39.812	Zandvoort	85.872
Wierden	71.387	Zederik	28.989
Wijchen	160.661	Zeewolde	98.844
Wijdmeren	71.626	Zeist	290.981
Wijk bij Duurstede	71.168	Zevenaar	131.474
Winsum	57.898	Zoetermeer	825.610
Winterswijk	129.245	Zoeterwoude	17.310
Woensdrecht	74.491	Zuidhorn	52.824
Woerden	167.844	Zuidplas	129.564
Wormerland	58.495	Zundert	67.329
Woudenberg	39.394	Zutphen	291.080
Woudrichem	37.604	Zwartewaterland	63.469
Zaanstad	895.286	Zwijndrecht	275.760
Zaltbommel	96.994	Zwolle	604.047
		Totaal	85.000.000

Bijlage 4.2.3 Decentralisatie-uitkering Vergunningverlening, toezicht en handhaving

Bijlage 4.2.3 Decentralisatie-uitkering Vergunningverlening, toezicht en handhaving (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Vergunningverlening, toezicht en handhaving			
Gemeente	Bedrag 2018 en verder	Gemeente	Bedrag 2018 en verder
Aa en Hunze	57.398	Boekel	0
Aalburg	16.052	Borger-Odoorn	74.423
Aalsmeer	139.605	Borne	0
Aalten	37.455	Borsele	331.744
Achtkarspelen	146.901	Boxmeer	131.336
Alblasserdam	85.125	Boxtel	41.833
Albrandswaard	10.215	Breda	319.097
Alkmaar	151.766	Brielle	15.566
Almelo	256.348	Bronckhorst	128.903
Almere	206.245	Brummen	37.941
Alphen aan den Rijn	194.085	Brunssum	81.233
Alphen-Chaam	0	Bunnik	35.509
Ameland	22.376	Bunschoten	52.048
Amersfoort	171.709	Buren	158.576
Amstelveen	99.231	Capelle aan den IJssel	9.242
Amsterdam	406.167	Castricum	66.154
Apeldoorn	179.492	Coevorden	189.220
Appingedam	38.428	Cranendonck	100.204
Arnhem	226.675	Cromstrijen	11.674
Assen	217.433	Cuijk	184.356
Asten	32.591	Culemborg	68.586
Baarle-Nassau	29.186	Dalfsen	48.643
Baarn	45.238	Dantumadiel	67.613
Barendrecht	45.238	De Bilt	35.509
Barneveld	81.720	De Fryske Marren	307.812
Bedum	10.215	De Marne	92.908
Beek	51.561	De Ronde Venen	190.680
Beemster	58.858	De Wolden	128.903
Beesel	20.430	Delft	86.098
Bellingwedde	30.645	Delfzijl	365.794
Berg en Dal	148.847	Den Helder	185.815
Bergeijk	16.052	Deurne	65.668
Bergen L	12.161	Deventer	258.780
Bergen NH	39.887	Diemen	49.129
Bergen op Zoom	130.849	Dinkelland	63.236
Berkelland	173.168	Doesburg	20.430
Bernheze	57.398	Doetinchem	143.983
Best	27.240	Dongen	40.860
Beuningen	129.876	Dongeradeel	16.052
Beverwijk	70.532	Dordrecht	359.470
Binnenmaas	60.317	Drechterland	16.052
Bladel	81.720	Drimmelen	76.369
Blaricum	0	Dronten	124.039
Bloemendaal	10.215	Druten	152.738
Bodegraven-Reeuwijk	63.236	Duiven	63.236

Bijlage 4.2.3 Decentralisatie-uitkering Vergunningverlening, toezicht en handhaving (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Vergunningverlening, toezicht en handhaving			
Gemeente	Bedrag 2018 en verder	Gemeente	Bedrag 2018 en verder
Echt-Susteren	161.008	Hattem	43.779
Edam-Volendam	64.695	Heemskerk	10.215
Ede	314.719	Heemstede	10.215
Femnes	79.288	Heerde	56.912
Eemmond	207.705	Heerenveen	113.941
Eersel	94.853	Heerhugowaard	215.974
Eijsden-Margraten	0	Heerlen	207.705
Eindhoven	304.017	Heeze-Leende	40.860
Elburg	27.240	Heiloo	10.215
Emmen	810.875	Hellendoorn	148.847
Enkhuizen	83.179	Hellevoetsluis	32.104
Enschede	330.285	Helmond	176.573
Epe	72.964	Hendrik-Ido-Ambacht	151.766
Ermelo	53.994	Hengelo O	231.540
Etten-Leur	98.258	Het Bildt	23.835
Ferwerderadiel	10.215	Heumen	90.476
Franekeradeel	188.248	Heusden	81.720
Geertruidenberg	176.573	Hillegom	37.455
Geldermalsen	67.127	Hilvarenbeek	109.933
Geldrop-Mierlo	90.962	Hilversum	71.991
Gemert-Bakel	110.419	Hof van Twente	133.768
Gennep	28.213	Hollands Kroon	489.346
Giessenlanden	54.966	Hoogeveen	177.060
Gilze en Rijen	0	Hoogezand-Sappemeer	465.512
Goeree-Overflakkee	141.064	Hoorn	104.582
Goes	186.302	Horst aan de Maas	162.953
Goirle	58.371	Houten	62.263
Gooise Meren	85.611	Huizen	25.781
Gorinchem	98.745	Hulst	156.630
Gouda	98.258	IJsselstein	41.346
Grave	31.131	Kaag en Braassem	44.751
Groningen	393.034	Kampen	251.483
Grootegast	119.175	Kapelle	81.720
Gulpen-Wittem	0	Katwijk	113.824
Haaksbergen	40.860	Kerkrade	152.252
Haaren	0	Koggenland	58.371
Haarlem	88.043	Kollumerland en Nwkrui	26.267
Haarlemmerliede Spaarnw	24.321	Korendijk	16.052
Haarlemmermeer	1.110.029	Krimpen aan den IJssel	103.123
Halderberge	159.548	Krimpenerwaard	154.198
Hardenberg	261.698	Laarbeek	79.288
Harderwijk	175.114	Landerd	114.311
Hardinxveld-Giessendam	165.385	Landgraaf	75.396
Haren	15.566	Landsmeer	26.267
Harlingen	283.101	Langedijk	51.561

Bijlage 4.2.3 Decentralisatie-uitkering Vergunningverlening, toezicht en handhaving (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Vergunningverlening, toezicht en handhaving			
Gemeente	Bedrag 2018 en verder	Gemeente	Bedrag 2018 en verder
Lansingerland	68.586	Nieuwkoop	35.509
Laren	0	Nijkerk	142.523
Leek	62.263	Nijmegen	410.545
Leerdam	10.215	Nissewaard	85.611
Leeuwarden	343.321	Noord-Beveland	59.831
Leeuwarderadeel	26.267	Noordenveld	125.985
Leiden	117.229	Noordoostpolder	385.737
Leiderdorp	19.457	Noordwijk	12.161
Leidschendam-Voorburg	41.346	Noordwijkerhout	24.321
Lelystad	322.502	Nuenen c.a.	0
Leudal	104.582	Nunspeet	74.423
Leusden	58.858	Nuth	11.674
Lingewaal	32.591	Oegstgeest	10.215
Lingewaard	160.035	Oirschot	58.371
Lisse	26.267	Oisterwijk	0
Littenseradiel	37.455	Oldambt	183.383
Lochem	123.066	Oldebroek	32.104
Loon op Zand	51.561	Oldenzaal	71.505
Lopik	87.557	Olst-Wijhe	25.294
Loppersum	25.294	Ommen	15.566
Losser	84.638	Onderbanken	0
Maasdriel	62.749	Oost Gelre	125.985
Maasgouw	523.396	Oosterhout	309.855
Maassluis	22.862	Ooststellingwerf	78.315
Maastricht	368.226	Oostzaan	29.672
Marum	27.726	Opmeer	0
Medemblik	116.256	Opsterland	142.037
Meerssen	29.672	Oss	334.662
Meerijstad	267.049	Oud-Beijerland	22.376
Menameradiel	12.161	Oude IJsselstreek	130.363
Menterwolde	103.609	Ouder-Amstel	79.774
Meppel	218.893	Oudewater	77.342
Middelburg	176.087	Overbetuwe	121.121
Midden Drenthe	122.093	Papendrecht	177.060
Midden-Delfland	38.428	Peel en Maas	147.874
Mill en Sint Hubert	96.799	Pekela	52.534
Moerdijk	719.913	Pijnacker-Nootdorp	31.131
Molenwaard	149.333	Purmerend	67.613
Montferland	22.376	Putten	121.121
Montfoort U	113.824	Raalte	125.985
Mook en Middelaar	41.833	Reimerswaal	106.528
Neder-Betuwe	119.661	Renkum	65.668
Nederweert	86.584	Renswoude	0
Neerijnen	35.023	Reusel-De Mierden	0
Nieuwegein	151.279	Rheden	106.041

Bijlage 4.2.3 Decentralisatie-uitkering Vergunningverlening, toezicht en handhaving (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Vergunningverlening, toezicht en handhaving			
Gemeente	Bedrag 2018 en verder	Gemeente	Bedrag 2018 en verder
Rhemen	51.561	Tiel	286.020
Ridderkerk	28.213	Tilburg	368.712
Rijnwaarden	82.206	Tubbergen	58.371
Rijssen-Holten	50.102	Twenterand	93.394
Rijswijk	36.969	Tynaarlo	50.589
Roerdalen	84.638	Tytsjerksteradiel	154.198
Roermond	239.323	Uden	211.596
Roosendaal	147.388	Uitgeest	10.215
Rotterdam	2.249.243	Uithoorn	55.939
Rozendaal	0	Urk	46.211
Rucphen	46.697	Utrecht	430.002
Schagen	175.114	Utrechtse Heuvelrug	127.444
Scherpenzeel	9.242	Vaals	29.186
Schiedam	138.632	Valkenburg aan de Geul	31.618
Schiermonnikoog	12.161	Valkenswaard	18.971
Schinnen	31.618	Veendam	228.135
Schouwen-Duiveland	133.281	Veenendaal	81.233
's-Gravenhage	305.963	Veere	44.751
's-Hertogenbosch	302.558	Veldhoven	103.609
Simpelveld	13.620	Velsen	160.035
Sint-Anthonis	158.576	Venlo	347.796
Sint-Michielsgestel	15.566	Venray	379.900
Sittard-Geleen	213.055	Vianen	105.555
Sliedrecht	148.361	Vlaardingen	134.741
Slochteren	45.724	Vlagtwedde	98.745
Sluis	76.369	Vlieland	10.215
Smallingerland	177.060	Vlissingen	308.395
Soest	108.473	Voerendaal	16.052
Someren	18.971	Voorschoten	10.215
Son en Breugel	38.914	Voorst	67.613
Stadskanaal	184.356	Vught	0
Staphorst	90.962	Waalre	16.052
Stede Broec	21.403	Waalwijk	395.466
Steenbergen	39.887	Waddinxveen	32.591
Steenwijkerland	157.603	Wageningen	23.835
Stein	149.333	Wassenaar	57.885
Stichtse Vecht	142.037	Waterland	29.186
Strijen	41.346	Weert	229.108
Sudwest Fryslan	325.012	Weesp	10.215
Ten Boer	10.215	Werkendam	338.554
Terneuzen	423.192	West Maas en Waal	140.091
Terschelling	10.215	Westerveld	39.887
Texel	105.068	Westervoort	44.265
Teylingen	57.885	Westland	151.279
Tholen	35.509	Weststellingwerf	146.901

Bijlage 4.2.3 Decentralisatie-uitkering Vergunningverlening, toezicht en handhaving (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Vergunningverlening, toezicht en handhaving			
Gemeente	Bedrag 2018 en verder	Gemeente	Bedrag 2018 en verder
Westvoorne	21.889	Zandvoort	51.075
Wierden	57.398	Zederik	32.104
Wijchen	145.928	Zeewolde	93.881
Wijdmeren	58.858	Zeist	154.198
Wijk bij Duurstede	42.806	Zevenaar	51.561
Winsum	68.586	Zoetermeer	89.503
Winterswijk	230.567	Zoeterwoude	52.048
Woensdrecht	62.749	Zuidhorn	72.478
Woerden	76.856	Zuidplas	138.146
Wormerland	65.668	Zundert	42.319
Woudenberg	44.265	Zutphen	124.039
Woudrichem	77.828	Zwartewaterland	333.690
Zaanstad	301.099	Zwijndrecht	197.490
Zaltbommel	220.352	Zwolle	400.817
Totaal			46.700.000

Bijlage 4.2.4 Decentralisatie-uitkering Tijdelijke voorziening bed, bad en brood

Decentralisatie-uitkering Tijdelijke voorziening bed, bad en brood	
Gemeente	Bedrag 2016
Alkmaar	33.407
Almelo	57.269
Almere	114.537
Amersfoort	76.358
Amsterdam	2.562.775
Apeldoorn	62.041
Arnhem	186.123
Assen	52.496
Bergen op Zoom	19.090
Delft	9.545
Deventer	152.717
Doetinchem	47.724
Dordrecht	14.317
Ede	119.310
Eindhoven	1.131.057
Emmen	362.702
Enschede	267.254
Gouda	4.772
Groningen	2.114.170
Haarlem	90.675
Heerlen	76.358
Helmond	190.896
Hilversum	52.496
Leeuwarden	229.075
Leiden	181.351
Maastricht	162.261
Nijmegen	477.239
Nissewaard	9.545
Oss	23.862
Rotterdam	930.617
's-Gravenhage	362.702
's-Hertogenbosch	190.896
Tilburg	95.448
Utrecht	2.352.790
Venlo	4.772
Zwolle	181.351
Totaal	13.000.000

Bijlage 5.5.1 Redelijk peil 2018

De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:

1. de onroerende-zaakbelastingen (OZB);
2. de rioolheffingen;
3. de afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten.

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Het redelijk peil voor de OZB wordt berekend via onderstaande tabel.

Totaal WOZ-waarde woningen 2017	[1]
Totaal WOZ-waarde niet woningen gebruikers 2017	[2]
Totaal WOZ-waarde niet woningen eigenaren 2017	[3]
Totaal OZB-opbrengst o.b.v. totaal WOZ-waarde 2017	[4]
Totaal onderdekking reiniging/afvalstoffen 2017	[5]
Totaal onderdekking riolering 2017	[6]
Totaal OZB-opbrengst o.b.v. totaal WOZ-waarde gecorrigeerd voor onderdekking reiniging/afvalstoffen en riolering 2017	[7=4-5-6]
Werkelijk gewogen landelijk gemiddelde OZB-percentages van de gecorrigeerde WOZ-waarde 2017	[8=(7/(1+2+3))*100]
Percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2018	[9=8*1,20]

Op basis van deze tabel is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2018 (redelijk peil OZB) vastgesteld op **0,1952**.

Voor de WOZ-waarden worden de gegevens gebruikt van het CBS die ook voor het gemeentefonds gehanteerd worden (betaalmaand februari 2017). Voor de berekening van de totale OZB-opbrengst wordt gebruik gemaakt van de gegevens (OZB-percentages) van de Monitor inkomsten uit lokale heffingen. Voor de berekening van de onderdekking reiniging en riolering wordt gebruik gemaakt van de Informatie voor derden (taakvelden) begrotingen 2017.

Artikel 12-gemeenten moeten gedurende de hele looptijd van de aanvraag en van de toekenning van de aanvullende uitkering blijven voldoen aan het jaarlijks in deze circulaire vastgestelde redelijk peil van de eigen inkomsten. Voor de lopende artikel 12-trajecten kan hier door een bijzonder voorschrift van worden afgeweken.

Berekening gemiddelde OZB-tarief in een gemeente

Uit vragen van gemeenten is in het verleden gebleken dat niet geheel duidelijk is op welke wijze het gewogen gemiddelde OZB-tarief ofwel het percentage voor de toelating tot artikel 12 van de eigen gemeente moet worden berekend. De berekening, zoals die hierboven is

opgenomen, is niet bestemd voor gemeenten om het gemiddelde OZB-tarief in de eigen gemeente te berekenen, maar geeft inzicht in de wijze waarop het normtarief OZB voor de toelating tot artikel 12 door het ministerie van BZK wordt berekend. Daarom is in de handleiding artikel 12 de volgende passage opgenomen:

Het gewogen gemiddelde OZB-tarief ofwel het percentage voor de toelating tot artikel 12 moet op de volgende wijze worden berekend:

$$(PEW \times WW + PGNW \times WNWG + PENW \times WNWE) / (WW + WNWG + WNWE)$$

waarbij:

PEW = OZB-percentages eigenaar woning;

PGNW = OZB-percentages gebruiker niet-woning;

PENW = OZB-percentages eigenaar niet-woning;

WW = waarde woningen;

WNWG = waarde niet-woningen gebruikers;

WNWE = waarde niet-woningen eigenaren.

Indien de uitkomst van de berekening hoger is dan het landelijke gemiddelde OZB percentage voor toelating tot artikel 12, dan voldoet de gemeente aan dit onderdeel voor toelating. Hierbij wordt uitgegaan van de veronderstelling dat bij de riolering én de reiniging sprake is van 100% lastendeckendheid. Een eventuele onderdekking bij de reiniging en/of riolering moet worden gecompenseerd door een daarmee overeenkomende verhoging van het (gemiddelde) percentage WOZ-waarde. Voor de berekening van het gemiddelde OZB-percentages bij de toelating tot artikel 12 wordt uitgegaan van de WOZ-gegevens per 1 januari van het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft en de OZB-percentages van het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft.

Riool- en afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

Voor de onderdelen riolering, afvalstoffen en reiniging moet er sprake zijn van tarieven die resulteren in 100% lastendeckendheid. Dit uitgangspunt volstaat bij de beoordeling van de hoogte van deze heffingen of zij voldoen aan het redelijke peil. Van een minimumtarief per aansluiting is in dit verband dan ook geen sprake meer. Een eventuele onderdekking op de onderdelen riolering, afvalstoffen en reiniging moet gecompenseerd worden door extra baten uit de OZB boven de 120%.

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
B&F/Bekostiging Binnenlands Bestuur
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

© Mei 2017 | 102151